

NOVA DOBA

Cena 25 din

Slovenija, sreda 12. junij 1991

št. 22 – leto XXV

EKSKLUZIVNO – EKSKLUZIVNO – EKSKLUZIVNO – EKSKLUZIVNO – EKSKLUZIVNO

DENAR, KI GA NI



**TOŽITE SVOJO
BANKO**

**POTIČKE IN
KRVAVE DEKLICE**

**S CICCIOLOINO
NAD KNIN**

AUTO *plus* TRGOVINA
Ugodno:
Olja CASTROL

Čuprijska 9, Celje, tel: (063) 24-025, 24-303
PRAVA TRGOVINA ZA VAŠ AVTO

GOLOVEC ZA VAS – GOLOVEC ZA VAS – GOLOVEC ZA VAS

ŠPORTNO ZABAVNI VIKEND GOLOVEC 91

**SOBOTA,
22. 6. 1991**

ŠPORTNI PROGRAM: od 9. ure do pozno v noč
– brezplačno kopanje v bazenu
– brezplačno savnanje
– prvi poletni turnir v MN za pokal »Golovca«
– nočni turnir za posameznike v tenisu
– turnir v košarki za pokal »Golovca«
– turnir v odbojki za ženske

ZABAVNA NOČ NA »GOLOVCU« S PLESOM
od 20. do 01. ure z Oliverjem Dragojevičem
in ansamblom Faraoni

Zabava na zunanjih prostorih
Zavoda ŠRC Golovec.

VIDIMO SE NA GOLOVCU – VIDIMO SE NA GOLOVCU

Dobimo se na cesti

HUDIČARIJE

Lažemo povprek

V krizi cene vsem proizvodom vrtoglavo naraščajo, samo ena stvar iz dneva v dan izgublja na vrednosti – resnica. Sicer pa tudi pregovor pravi, da je vedno »prva žrtev vojne, mednarodnih konfliktov in družbenih kriz ravno resnica«. Skratka prav nič ni presenetljivega, če se v času krize in družbenih konfliktov politiki pa tudi državni-kajpada nižjega ranga – sprenevedajo in lažejo eden drugemu v brk, žalostno pa je, kadar laži in neresnice preplavijo časnike, ki bi morali življenju – torej tudi krizi in odgovornim politikom – držati ogledalo. V neresničnem, izkrivljenem ogledalu se družbena kriza in vzroki zanjo neresnično in napačno videvajo, to pa krizo samo še pogloblja in zapleta.

Kako resnica postaja dekla dnevne politike, se je pokazalo tudi ob nedavnih »mariborskih dogodkih« oziroma po incidentu med pripadniki Teritorialne obrambe Slovenije in mariborskega korpusa Jugoslovanske ljudske armade. Povsem razumljivo in pričakovano sta obe strani predstavili javnosti svojo interpretacijo in svoje videnje incidenta, prav tako pa je razumljivo, da so eni časopisi bolj nagibali k eni, drugi k drugi interpretaciji – tako je pač vedno v politiki. Zato najbrže pač nobenega poznavalca »politične tehnologije« ni presenetilo, da so eni časopisi pisali o »mariborskih dogodkih«, drugi o »mariborskem incidentu«, eni o »aretaciji in privedbi k preiskovalnem vojaškemu organom«, drugi o »terorističnem napadu in ugrabitvi v prostorih parlamenta«, eni o »nesreči«, drugi o »tragičnem dogodku« tretji o »prvi žrtvi, ki je padla za samostojno Slovenijo«. Lepo sicer ni, da se stvari vedno ne poimenujejo s praviimi besedami, vendar je to še nekako razumljivo – takšna je pač politika, porečemo.

Žal pa v našem novinarstvu prihaja ne tako poredko tudi do takšnih – milo rečeno – neresnic, ki s političnimi interpretacijami nimamo nobene zveze, pač pa gre za čisto preprosto izmišljena ali potvorjena dejstva. Tega je v naših časnikih žal po vsej državi toliko, da se tudi zgodovinarji ne bodo mogli več zanesti na niti najbolj preprosta časniškarska poročila. Kaj bi si denimo mislili o človeku, ki bi videl preko ceste teči mačko in bi vzkliknil: »Glej, glej kakšen jaguar!« In kaj si lahko mislimo o časopisu, ki napiše, da je bilo na »zborovanju« nekaj tisoč ljudi, če smo jih na lastne oči videli borih nekaj sto.

Sicer pa je staro propagandno pravilo, da takrat, kadar že moraš lagati, počni to »na debelo«. Ljudje so namreč malih laži navajeni, ker si tudi sami z njimi lajšajo vsakodnevno življenje, zato jih tudi hitro prepoznajo. Na »debelo« pa ljudje običajno ne lažejo, zato tudi ne morejo verjeti, da lahko kdo drug tako na »veliko« laže. Vsaka »ambiciozna« propaganda zato gradi na »velikih ljudem nerazumljivih lažeh«.

Če hočemo najti primer, ni treba seči daleč v »zgodovino«. Najdemo ga že, če pogledamo v nekaj dni staro »Politiko« in »Politiko Ekspres«. Tam črno na belem piše, da podpolkovnika Vladimirja Miloševića, komandanta TO za Vzhodno-Stajersko ni bilo na svečanosti, ko so prisegli pripadniki prve generacije »slovenskih vojakov«. Na osnovi te neresnice potem časnikar piše, da je Milošević izginil iz javnosti in da je prišel v nemilost pri svojih predpostavljajnih, ker je vojnim preiskovalcem preveč povedal. Trditev, da je vojnim preiskovalcem preveč povedal »argumentira« trditev, da ga ni bilo na proslavi. Gledano z vidika propagande kot stroke, je »neresnica« narejena naravnost odlično, vendar ima eno samo pomanjkljivost-podpolkovnik Vladimir Milošević je na prireditvi v Pekrah bil in pozdravil se ni samo s Kučanom pač pa tudi s številnimi novinarji. Sicer pa ta malenkost bralcev »Politike«, ki vsi zagotovo niso bili v Pekrah, ne more motiti...

Z resnico se da poigravati tudi z »molčanjem«. Lep primer tega se je zgodil pred dnevi, ko je Radio Maribor sklicujoč se na neuradne vire poročal, da so slovenski teritorialci vrnili JNA štiri v TAM-u odvzete transporterje. Številni novinarji so nato klicali odgovorne v pristojnih resorjih republiške uprave, vendar niso mogli prav ničesar izvedeti. »Resnica« je nastajala skoraj cel dan, potem pa je bila napisana skorajda na celi strani, na kateri je bila za javnost novost samo trditev: »Včerajšnja neuradna vest Radia Maribor je točna«. Seveda je to pisalo malo drugače in tudi – malo bolj na dolgo.

Kadar naletimo v časnikih na neresnico, se ni vredno jeziti – bolje se je pač spomniti tiste ljudske modrosti, ki pravi: »Samo žene in zdravniki vedo, kako je laž potrebna in koristna ljudem«. In zakaj konec koncev ne bi od časopisov pričakovali, da bodo do nas vsaj tako ljubeznivi – kot zakonski partner in zdravnik. Pomislite samo, kako bi se počutili, če bi zvedeli resnico o tem, kako globoka je naša kriza...

HUDIČARIJE

Lažemo povprek

Stran 2

NASVETI

Tožite svojo banko

Stran 3

EKSKLUZIVNO

Denar, ki ga ni

Stran 3

S. O. S.

Iz postelje

Stran 5

IZPADI

Strela z jasnega

Kdo nam vlada

Stran 6

INTERVJU

Magda Tovornik

Stran 7

UNIVERZA

Najprej k bogu

Stran 7

JUGOSLAVIJA

Srbija v meglici

Elitni fantje in dekleta

Stran 8

Kalašnikov v kovčku

Bošnjaki se zavedajo korenin

Top sekret

Stran 9

IZ REGIJ

Stečaj z naklepom

Marina v Izoli

Stran 10

Kadeča se pištola

Stran 11

ZLATA SREDINA

Snažilka je videla največ

Zlati vibrator za M. Štulo

Stran 12

IZPADI

S Cicciolino pomiriti Knin

Stran 14

Bodo goreli klošarji?

Stran 15

DOKUMENTI

Iz oči v oči z zgodovino

Stran 15

PROSTITUCIJA

Potičke in krvave deklice

Stran 16

ŠPORT

Kaj čaka Pertič

Slovenija je premajhna

Stran 17

TRAGEDIJE

S sinčkoma pod vlak

Stran 17

KULTURA

Razstave, teater, ples, knjige, muzika

Strani 18, 19

KALKULATOR

Mi smo oni

Prašičja farma

Ni vse zlato, kar se sveti

Stran 20

AVTO TRG

Katrca še vedno hit

Stran 21

Komisijska
prodajalna in
prodaja na drobno

VIKY

Celjska c. 18
VOJNIK

NOVO PRI NAS NOVO PRI NAS NOVO PRI

– VELIK IZBOR KRISTALA
PRETEŽNO KRISTAL ROGAŠKA SLATINA– VES RIBIŠKI PRIBOR
TUDI PO NAROČILU IZ KATALOGA

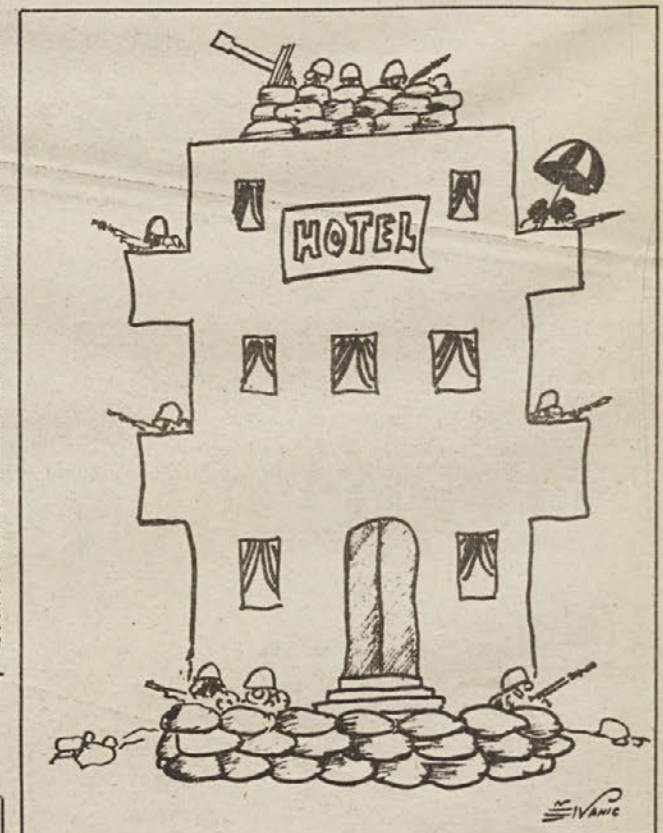
Popusti
za nakup nad 500,00 din. 5%
nad 1.000,00 din. 10%
Pri nakupu nad 1.200,00 din vam nudimo 2. obroka.

NOVA DOBA

Glavni urednik: Janez Sever
Odgovorni urednik: Brane Piano
Pomočnik odgovornega urednika: Peter Tomaž Dobrila
Uredniki: Marjana Arnshek (kronika), Jana Štrlekar (reportaža), LucaS (fotografija)

Tehnični urednik: Janez Herle
Trženje: Roman Hriberšek (vodja), Aleš Matjaž, Matevž Cene (prodaja), Nives Seničar (tajnica)

Izdaja Prese d.o.o., direktor: Janez Sever, namestnik Brane Piano, pomočnica direktorja Valerija Glavač, tiska Družbeno podjetje Delo – Tisk časopisov in revij, p.o. Naslov uredništva: Celje – knežje mesto, Aškerčeva 15, tel. (063) 27-606, 25-331. Cena 25 din, mesečna naročnina 90 din. Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu republiškega sekretariata za informiranje. Izhaja ob sredah. Rokopisov ne vračamo.

euro
comPetrovče 231, 63301 Petrovče
Telefon: 063/28-220
063/25-121
Telefax: 063/24-115

računalniški inženiring d.o.o.

- osebni računalniki AT 286, AT 386, AT 486
- prenosni (lap-top) računalnik PHILIPS, EPSON
- tiskalniki EPSON, Hewlett Packard
- ploterji ROLAND, Hewlett Packard
- knjigovodski programski paketi za obrtnike in podjetja
- telefaksi CANON, PANASONIC
- mreže NOWEL, RPTI

Poslovni prostor in servis: Levec 56

PETROL

z vami na poti

DEVIZNO VARČEVANJE

Tožite svojo banko

Slovenija očitno še dolgo časa ne bo pravna država, saj bi morali v takem primeru že pred nami posredovati ustrezni javni organi, ki jih vsi zaposleni plačujemo. Ker tega nismo dočakali, sklicujemo vse »prevarane devizne varčevalce«, da se povežemo, saj več nas bo, bolj bo veselo in gremo skupaj v tožbo bank. Svoje odločitve sporočite na Novo dobo – Celje, Aškerčeva 15 ali Radio Marš, Gosposvetska 87/b, 62000 Maribor, s pripisom »banke«. Navedite svoje podatke (ime, priimek, naslov) in banko, pri kateri ste devizni varčevalec.

Radio Marš (Maribor) 95,9 MHz vas bo dnevno obveščal o stanju in poiskal odvetnika ter z njim organiziral tudi pogovor v studiju, medtem ko bo »Nova doba« opravila pisni del.

Za pogum vam povemo, da je devizni varčevalec v Sarajevu na prvi stopnji dobil tožbo. Pokažimo bankam, da nismo krdelo, s katerim lahko po mili volji pometa, ampak ljudje s svojimi pravicami, ki nam zakonsko pripadajo.

Nikar tudi ne nasedajte novemu slovenskemu finančnemu ministru Dušanu Šešoku, ki si svojo politično pot kuje s pozivi deviznim varčevalcem in apelira na njihovo »razumevanje in prizanesljivost ob upoštevanju dejstva, da Republika Slovenija deviznih rezerv nima.« Ne sprašuje pa se, kaj taista država počne s svojimi državljani, ki bodo kmalu dejansko pristali »na travi«, ko jim hoče izpuliti pav vsak težko prigran dinar tako, da ji idej okoli novih obdavčitev nikoli ne zmanjka. Kako poslušajo šele banke, ki so ob minusih na tekočih računih pripravljene izvajati najhujše restrikcije in ne prizanašajo nit s sodiščem, čeprav varčevalec plačuje visoke negativne obresti, pa očitno ni v domeni njegovega izvajanja.

O. K., če bo v novi slovenski državi glavni temelj vseh odnosov razumevanje in ne veljavna zakonodaja, naj to velja tako za varčevalce kot banke. Da pa celo aktualni finančni minister poziva ljudi h kršenju še vedno veljavnih zakonov, oziroma daje potuho tistim, ki ga kršijo, je presedan, ki nam lahko v glavo vtire le misel, kakšno vladno sploh imamo, če ji »pravna država« pomeni le floskulo za obmetavanje ali, še huje, nujno zlo, ki je popolnoma nepotrebno v svetem procesu osamosvajanja Slovenije. Kje je konec brezpravja, pa je nesmiselno poudarjati. V taki, tudi če je najbolj sončna, državi ne bi hotel živeti.

Banke goljufajo

Po zadnji devalvaciji, ko je nemška marka dosegla z uradnim tečajem 13 din in se tako približno izenačila s črnoborzijsko tarifo, so si gospodarstveniki, ki so zaradi neustreznega (beri: prenizkega) tečaja bili plat zvona, oddahnili vsaj za nekaj časa. Če bi kaj od tega imeli še devizni varčevalci, ki imajo devize na naših bankah in ne morejo do njih, bi bilo toliko boljše. Vendar v kaj podobnega ne verjamem, saj banke z lastnimi internimi in enostranskimi akti urejajo pogoje izplačevanja deviz občanom. Tudi pri bankah so razlike, sicer pa se mesečni limit najpogostejše giblje v vsoti 1000 mark gotovine, oziroma enaki vred-

nosti v drugi tuji valuti in še nekaj več v raznih oblikah čekov, ki jih taisti varčevalci lahko vnovčijo na tujih bankah. Če ne drugega, pomeni to spet strošek potovanja v tujino in seveda določeno provizijo, ki jo banka ob vnovčitvi čeka pobere. Malce ironično banke poskušajo tolažiti svoje vernike s tem, da pa lahko v vsakem trenutku dobijo dinarsko protivrednost prihranjenih deviz in jim na dinarje deviznega porekla nudijo ugodnejše kredite.

Naslednji spet stopi na pot problem dviga obljubljenih mesečnih vsot, saj se skoraj brez izjeme zgodi, da moramo več dni po dnevni tarifi (znašala naj bi 500 mark) čakati v vrsti, da dosežemo vsotico 1000 mark, naslednji mesec pa ponovno v vrsto. Seveda, če ne stojimo v vrsti toliko časa, da deviz zmanjka in nas delavka za pulatom prijazno ali neprijazno povabi na obisk naslednji dan, ko bomo mogoče imeli več sreče. Lahko nam tudi izjavijo, kot se mi je pred nekaj časa primerilo v KBM – Centrala, da mark nimajo, čeprav so se v blagajni svetile. Na vztrajanje, da marke obstajajo, znajo biti zelo neprijazni in ignorantski, kot da se ne bi zavedali, da te marke niso njihove, ampak naše; varčevalci jih s svojim denarjem kreditiramo, od česar so tudi plačani. Šele na intervencijo vodje izmene mi je dnevno vsoto uspelo izpuliti bančnikom iz rok. Kje bi končala drugače, vedo le oni.

Kako se ob tem počutijo starejši občani, ki komaj hodijo in prihajajo v banko večkrat zastoj ter jim brhke mladenke kratkomalo odvrnejo, »prijazni pač jutri,« saj mark v blagajni ne morejo videti, jim je očitno vseeno. Pa čeprav hočejo le svojo pokojnino iz Nemčije v markah in ne dinarske protivrednosti, ki jim jo ponudijo.

Zgodi se tudi, da nekomu, ki si želi marke, ponudijo npr. šilinge ali kako drugo valuto. Ker mark nimajo in pri tem kratkomalo zaračunajo stroške devizne konverzije v svojo korist. Na koncu je vsega kriv devizni varčevalec, čeprav je očitno, da ima na banki marke, banka pa mu, zaradi lastne težave, nudi jabolka za slive, pri čemer mo-

ra varčevalec še doplačati. Naj takoj omenim, da to počeno v Kreditni banki Maribor, v kateri ima največ delnic Ljubljanska banka, ki jo nekateri celo omenjajo v igri za Slovensko nacionalno banko, medtem ko pri Jugobanki vse stroške, ki so nastali zaradi krivde banke, krije banka sama.

Po vsej človeški pameti in logiki bi v primeru, ko lahko varčevalec dvigne le 1000 mark mesečno v gotovini, ostali del salda morali šteti za vezano vlogo. Tega banke avtomatično ne izvajajo, še huje pa je, da pri KBM ne poznajo vezave na en mesec. Pri Jugobanki je sicer možna, vendar jo mora zahtevati varčevalec, kar se do sedaj še ni zgodilo. Varčevalec ponovno ni nič kriv in bi bila logika obratna. Ker podatkov o višini deviznih prihrankov v bankah nisem dobil, saj so poslovna tajna, sem izračunal po obrestni meri za vlogo na vpogled in vezano vlogo njuno razmerje za eno leto na vsoti 10.000 mark po obrestni meri KBM, oziroma LB. V enem letu, od 1. 1. 1990 do 1. 1. 1991 se pri vlogi na vpogled obresti gibljejo v višini 299,54 marke, medtem ko v istem obdobju pri vezani vlogi znašajo 510,57 marke. V banki mi lahko očita jo nedoslednost, ker bi moral računati vsoto po mesečni padajoči vrednosti za vsoto 1000 mark, do katere ima varčevalec pravico vsak mesec, vendar smem odvrniti, da se ta vsota niža tako pri vezani vlogi, kot pri vlogi na vpogled in razmerje ostaja približno enako (faktor 1,7). Seveda bo nekdo odvrnil, da malo več kot 200 mark letno ni velika vsota, če pa jo pomnožimo s tisočimi varčevalci, ki imajo na banki 10.000 mark, znaša zmožek 200.000 mark ali celo z desetstisočimi, pridemo do čednega kupčka denarja, ki ostane banki in znaša 2 milijona mark. To pa ni več tako malo, čeprav ne skušam niti zanemarjati 200 mark posameznega varčevalca, sploh, če pogleda na novo davčno zakonodajo, kjer mu bo vsak dinar prišel prav. Koliko je ljudi, ki imajo na banki še večje vsote deviz, pa ni potrebno omenjati.

Vse do zdaj omenjene stvari so samo oris dejanskega stanja bančnega sistema, ki vlada v pred-osamosvojeni Sloveniji in ostajajo bolj ali manj znotraj igre, v kateri si ena stran sproti zmišljuje pravila, druga pa jih požira. V naslednji številki bom spremenil tir in odprl Zakon o obligacijskih razmerjih, ki govori o odnosih med dvema pogodbenima strankama, kar sta v našem primeru banka na eni in varčevalec na drugi strani ter vam podal nekaj zakonskih podlag za tožbo banke, na katero ste tako dolgo čakali. (prihodnjič dalje)



KAKO JE NASTAJAL NESOJENI ZAČASNI DENAR SAMOSTOJNE SLOVENIJE IN KAKO JE POSTAL KUP PAPIRJA

Denar, ki ga ni, pa smo ga plačali

Začelo se je lani oktobra. Tedanji minister Marko Kranjec je naročil v celjski Grafiki (Aero) tiskanje bonov oziroma začasnega slovenskega denarja. V Celju so določili vodjo projekta, imenovanega »BON« in oblikovali okoli 40-člansko moštvo. Denar so poizkusno tiskali tri ali štirikrat, dokler ni prišel iz stroja uporaben vzorec. Papir so dobili iz Radeč. Ker ta dela za NBJ, ni manjkalo problemov, ko se je to nekako izvedelo. V Radečah so se menda »rešili« z izmišljenim požarom.

Za tisk so porabili okoli 300 ton papirja. To je okoli 30 10-tonskih tovornjakov, ki so sukcesivno vozili v Ljubljano. V različnih barvah – format vsakega je 150 krat 73 milimetrov – so natisnili apoene po 2, 5, 10, 20, 50, 500 in 1000 enot. Brez imena, samo vrednost.

Delo je potekalo v tajnosti, celotna ekipa je podpisala posebno izjavo o molčečnosti. Ves postopek je bil posnet s posebno kamero. Tiskali so v štirih oziroma petih barvah na dveh strojih. Poseben problem, ki so ga uspešno rešili, je bil numerator za oštevilčenje denarja.

Naročnik je skušal med tiskom zmanjšati število barv, odpadel naj bi tudi vodni znak. Denar bi bilo sicer težko ponarediti, saj jo jamčijo kemična zaščita, vidna modra in zelena melirna vlakna, nevidna melirna vlakna, vodni znak. Nitke niso naročili. (Jugoslovanske nitke imajo napis SFRJ, nemške zlate nitke imajo vtisnjeno vrednost).

Nekaj težav je bilo, ker se je med tiskom Grafika odcepila od Aero, ni plačala dote, in se spet preimenovala v Cetis. Ker ni bilo apoena za 1 enoto, so skušali napraviti kovanec v Aurei Celje, v Zlatarni Celje in v Titan Kamnik.

Naj povemo, da je od začetka hodil na pogovore in ogleda minister Kranjec, pozneje tudi minister Maks Bastl, veliko je bil zraven tudi premier Lojze Peterle, ki je predlagal, da so na eno stran denarja uvrstili še kranjsko čebelico. Na eni strani »apoenov« so poseben vzorec, rozeta s čebelico, knežji kamen, podpis ministra Kranjca in napis, da je ponarejanje prepovedano. Na drugi strani (na sliki) je Triglav z valovi, vrednost apoena, napis Republika Slovenija in numeracija.

Lahko zatrdimo, da denarja ni moč sežigati, saj je to tako, kot bi sežigal beton. Je pa mogoče denar v superkalandrih v papirnici razgraditi, zmleti in uporabiti za nov papir. Kot smo še izvedeli vodja projekta niti ni dobil plačila za celotno delo, okoli 500 ur. Takšno delo velja v tujini najmanj 50.000 DEM, pa tudi do 100.000 DEM.

Se vlada izgovarja?

Ob znanem dejstvu, da denarja iz Celja ne bo, je precej nenavadna izjava slovenske vlade, ki je pravzaprav povedala, da je obljubila le razglasitev samostojne Slovenije, vse drugo pa je še stvar, ki jo bo treba mukotrpno urejati. Če je res tako, naj bi tako vlado zamenjali. Pojasnilo Lojzeta Peterleta, da je bilo le precej narejeno, ni zadovoljivo. Tako so na primer, po njegovem, sprejeli vse predpise o vojaškem oziroma obrambnem delu samostojnosti. Pri tem je treba dodati, da je bil Markovič tisti, ki je zaenkrat preprečil, da bi JLA že zdaj po svoje novačila slovenske nabornike. Kako bo ukrepala v naslednjih dneh, bomo še doživeli. Sicer pa ni težko, da vlada nekaj sprejme, na primer odredbo, da imamo zdravo gospodarstvo. Resnica je lahko povsem drugačna. Sprejemanje predpisov je torej eno, njihovo uresničevanje pa povsem nekaj drugega. To drugo bomo doživljali še mesece in mesece. No, novi denar, ki ga je obljubil »ministe za šole« Dušan Šešek pa bomo dobili v kakšnem letu dni...



KATEDRA KATEDRA

S PRILOGO IZPOD PULTA

Časopis, ki je močnejši od papirja.

ENA LASTOVKA ŠE NE PRINESE POMLADI

PISMA



Zdravilišče Dobrna, sobota 18. 05. 1991

V soboto 18. 05. smo se odpravili na ples in večerjo v Zdravilišče Dobrna (stara zgradba). Vstopnina je znašala 60,00 din na osebo, bili smo štirje. Sedli smo in naročili pijačo ter ploščo Dobrna za štiri osebe. Prvo presenečenje je bilo že na začetku. Še preden smo dobili pijačo in hrano, smo dobili račun! Presenečenje so si potem po vrsti sledila: zelena solata je bila postana, gnala in povrhu še slabo oprana. Plošča za štiri osebe je bila na dveh pladnjih in poleg vsega še nepopolna (samo en komad ene vrste na vsakem pladnju, ki naj bi bil za dve osebi). Zrezek (pljučna pečenka) je bil dobesedno črn in trd. Kljub vsemu smo začeli jesti, ker pa je bil tudi okus pljučne pečenke nevzdržen, smo opozorili natakarico, ki je bila neprijazna, in je poklicala šefa strežbe. Le-ta je bil z nami prijazen in razumevajoč, odnesel hrano nazaj v kuhinjo, kjer pa so nam vse skupaj prej zaračunali, češ, da smo že jedli.

Posledice plošče Dobrna za štiri osebe smo vsi štirje občutili šele doma, ko smo zboleli in bruhal. Presenečenj v Zdravilišču Dobrna si seveda ne bomo več nikoli dovolili!

M. S., Vojnik

Prikrita ekološka katastrofa

Zahvaljujoč novi demokratični ureditvi, nam je omogočeno, da posvečamo večjo pozornost našemu bivalnemu prostoru, vendar je veliko še takšnih, kateri želijo prikriti ekološke katastrofe. Vendar ljudje s preteklimi ekološko slabimi časi, smo postali bolj pozorni na dogajanje v našem okolju. Ne smemo mimo tega, da tudi velikokrat sami grešimo, čeprav imamo inšpekcijske službe, na katere se z nezaupanjem obračamo na njih. To se je potrdilo v KS Galicija – zaselek Pirešica. Tu ima cestno podjetje Celje obrat asfaltno bazo in kamnolom. V obratu asfaltna baza je sporna proizvodnja CaCl za katero smo krajani odločno proti, kar potrjuje zapisnik iz zbornice krajanov od 17. 8. 90. Za takšno ravnanje smo se odločili zaradi tega, ker je naše okolje že tako preveč obremenjeno s prahom, smradom in hrupom. Zaradi nakopičenj problema se je ustanovilo društvo za varstvo okolja, s katerim želimo hitreje reševati ekološke probleme. V vezi s proizvodnjo CaCl so potekali razgovori z republiškimi in občinskimi inšpektorji. Nazadnje je bilo postavljeno vprašanje OS Žalec, iz vsega tega je ugotovljeno, da nihče noče ugrizniti v kislino jabolko, da prepreči kemijsko proizvodnjo, ker ta deluje na črno. Po zagotovilu vodstva CP, da je proizvodnja neškodljiva, se upravičeno postavljajo vprašanja, zakaj letno trikrat ali večkrat prepleškajo postrojenje. Če bi proizvodnja bila tako ekološko čista, ne bi prišlo do takšne velike oksidacije. Zato krajani nimamo zaupanja do CP kakor do inšpektorjev v občini Žalec, ker na vsak način hočejo kemijsko proizvodnjo speljati proti volji krajanov. Krajani smo podprli CP, da sanira obstoječo asfaltno bazo.

Zal sedaj ugotavljamo na začetku proizvodnje, da isto izhaja sivi dim od asfaltni zmesi, kakor tudi prah. Posledice prahu poskuša ublažiti gasilsko društvo pri pranju postrojenja in dvorišč. Ta odpadna voda pa seveda odteka v potok Pirešica. Tu je še odprto vprašanje velike eksploatacije v kamnolomu, za katero neuradno obstaja deponija mate-

riala. S tem kratkim opisom želimo prikazati, da upravičeno obstaja strah, kakšno okolje bomo pustili našim otrokom. Zato je upravičen naslov »Ekološka katastrofa« katera se je naredila koncem meseca aprila 1991. Prišlo je do večjega izliva mase za pripravo asfaltni zmesi. To se je očistilo in deponiralo v zapuščenem kamnolomu – last NIVOJA.

Člani društva za varstvo okolja smo opravili ogled. Na njem je bilo ugotovljeno, da je bilo navoženo in prekrito z odpadnim materialom, katere sledi so bile še močno vidne. Takoj smo javili telefonsko in pismeno inšpektorji službi občine Žalec, vendar do danes ni bilo nikakršnega odgovora. Za tako dejanje lahko upravičeno rečemo prikrito dejanje. Poudariti je treba, da ob dežju voda izpira nesnago in jo odnaša v potok Pirešica. Zato takšno dejanje ne moremo zatajiti, saj tu živimo in stvar odločno obsojamo. S tem želimo seznaniti javnost za upravičeno zaskrbljenost za naš kraj, za katerega nimamo inšpekcijske službe občine Žalec niti malo razumevanja. Ali se bo morda s tem odkrila tudi pozabljenka kakšna ekološka katastrofa?

MIRAN PODPEČAN, Velika Pirešica

Kdo je Silvester Drevenšek

Spoštovana gospa Spomenka Hribar, spoštovani gospod Bojan Brezigar, spoštovani gospod Peter Kavaljar.

Spregovoriti želim o intrigantu z (žal) človeško podobo in satansko – izdajalsko dušo Drevenšek Silvestru, o brezobzirnem povzpetniku, ki mu je slovenska porajajoča se demokracija le sredstvo za zadovoljevanje njegovih boleznih ambicij. Po skrivnostnem ključu celjskega DEMOS-a je postal poslanec družbeno-političnega zbora v Skupščini občine Celje. Z odporom ga je na pritisk istega DEMOS-a vključil v občinsko vlado v Celje, gospod KRAJNC.

V juniju do avgusta 1990 je kot član IS občine Celje intenzivno zasledoval določene osebe iz vrst DEMOS-a, ki so na občinskem, kakor republiškem nivoju visoko kotirale. Kot članu IS Celje mu je bil omogočen dostop do baze podatkov o občanah, ki ga je pridno koristil in uporabljal za svoje potrebe. O dostopu do podatkov se je kaj rad postavil pred določenimi ljudmi iz Demosa.

Izkazalo se je, da je bila za Drevenška izredno zanimiva preteklost gospoda BASTLA in gospoda KRAJNCA. V zgodnji jeseni 1990 je namreč vedel povedati, da je o g. Bastlu zbral toliko stvari iz bližnje preteklosti, da ga lahko stanejo ministrskega stolčka. Za zbiranje podatkov je vključeval – neuradno – določene ljudi iz službe pregona. Dostop do baze podatkov mu je bil tudi vedno na voljo. Sam je rad govoril, da preko te baze ugotavlja o posameznikih zelo uporabne in zanimive stvari.

Drevenšek Silvester je izredno konfliktna osebnost. Vse dosedanje zaposlitve so se zanj neugodno končale.

Danes je Krščanski demokrat! Pred dobrimi desetimi leti je bil učitelj na osnovni šoli LAŽIŠE. To je vas nad Rimskimi Toplicami. Še danes se domačini spominjajo, da je ob nedeljah in cerkvenih praznikih rad stal za zaveso svojega učiteljskega stanovanja in opazoval, kateri otroci zahajajo k maši. Potem se je zelo rad nad njimi znašel in se jih celo fizično loteval. Zaradi tega je dva fanta tako vlačil za ušesa, da jima je pretrgal kožo na spodnjem delu ušesa. Zelo rada bi se sedaj kot odrasla z njim srečala.

Gospodu Kavaljarju je na nje-mu svojstven način serviral polresnice o tolarju, vseslovenskem kongresu in o organizaciji, hkrati pa skrbno pridobival točke pri gospe Spomenki. Sramota, za Kongres, da trpi v svojih vrstah takšnega človeka! Sramota za republiško komisijo, ki obravnava Teharske žrtve, da ima v svoji sredini člana, ki si iz nedolžnih povojnih žrtev kuje politični kapital.

Drevenšek je prodana duša, ki se je pripravljen prodati tudi že za 100 ali 200 mark. Morda o tem kaj več vedo njegovi. Pripravljen je prodati Kongres, Krščanske demokrate, tudi gospoda Lampreta, o katerem je jeseni in poletu 1990 tako skrbno zbiral podatke. Ali je o vseh vas zbral toliko podatkov, da mu nič ne morete?

Drevenšek je poleti 1990 skušal s pozicije člana IS občine Celje utriti na pošteno pot celjsko kabelsko televizijo. Jeseni se je pa dokaj poceni prodal. Pohlep in častihlepnost sta moto njegovega življenja. Drevenšek Silvester je mirno žrtvoval čast in ugled celjske podružnice Slovenskega kongresa v upanju, da bo zasedel mesto gospoda Kavaljarja. Če se še bo njegovo ime pojavljalo v zvezi s Slovenskim kongresom, Komisijo za Teharske žrtve, v zvezi s Krščansko demokracijo Slovenije, potem bom jaz in moji somišljeniki in poznavalci osebnosti Silvestra Drevenška prisiljeni spoznati s to osebnostjo Slovence po svetu.

Jaz in moji smo prepričani, da je veliko poštenih in zaslužnih Slovencev in Celjanov, ki bodo vse Drevenškove funkcije nesebično, pošteno in v dobrobit nas vseh opravljali v naše skupno zadovoljstvo. Na takšnih položajih naj bodo poštene, moralno neoporečni ljudje, kar pa Drevenšek ni? Poglejte v njegovo prejšnjo službeno in privatno življenje. Mi se bomo posebej trudili, da ga bomo onemogočili, ker si ne zasluži in ni vreden javnega delovanja. Ta dopis je samo del tistega, kar o Drevenšku vemo in še to je preveč za javnost.

Prepričani smo, da boste rakast tvorbo s slovenskega javnega življenja dostojanstveno in neboleče odstranili.

P. L., Laško (naslov v uredništvu)

Kaj tako hrumite – vojakov se bojite...?

(Ob zdajšnjih orožnih vajah)

Ne morem pozabiti trenutka, ko so pred kar mnogimi leti prišli v naš kraj vojaki SLO. Danes rečemo: TO. Z dušo in srcem povedano: razveselili smo se oborožene enote, ki se je utaborila v veliki dvorani združenega doma. Pripravili smo jim kulturni program, pogostili smo jih z jedačo in pijačo. Celo to se je zgodilo, da so na kmečkem dvorišču v velikem kotlu imeniten golaž skuhali, zraven domači hlebeci in najboljši sadjevec. In ko so po treh tednih odhajali, smo se z enakim vzdušjem poslovili.

Tokrat pa je enostavno drugače. Nenadoma so prišli in ljudje so se brez vzroka prestrašili, ker so že prej kar naprej o borbeni pripravljenosti poslušali. Pa se je šušljalo, med odraslimi in otroci: vojska bo, vojna bo... To gre od ust do ust vse od takrat, ko so naše štiri zaprli, med njimi tudi Janšo, ki je bil takrat pri predstvi mladine Slovenije prvi pobudnik in menda predsednik komisije za demilitarizacijo Slovenije. Danes pa je vojni minister! Tega ljudje ne razumejo in enostavno nočejo doumeti. Govorijo, da so na Kučanov avto v Mariboru napisali: Ne parole, kruh, kruh in ljubi mir... Pa saj to vendar ni mogoče, ko pa je bil njegov avtomobil (neprebojen) s policisti varovan. Čeprav prazen: Kučan je bil na sestanku sindikalnih voditeljev, ki jim je (televizijsko) prikazali in povedali) dejal: Vi ste že nastradali, nastradate, drugi pa še bodo...

Samo eden se je uprl: V sredo bomo spet štrajkali! Katero?

V šoli se učimo igrati, ki bi jo radi za zaključek leta zaigrali, z naslovom: »Jutri bo lepše«. V enem dejanju igralci korakajo in pojo: Naša četica koraka, strumno in veselo... En drugošček mi poočita: Gospod tovariš, najbrž te pesmice ne bomo smeli peti... Strumno in veselo. Gospod tovariš, 26. junija bo najbrž vrelo, vrelo...

No, pa je še mene pobič prestrašil, da sem rekel: Bomo pa v jeseni, na začetku šolskega leta zaigrali. Kar bo, pač bo, se vsi še naprej tolažimo.

DRAGO KUMER, Žalec

G. Janez Lampret, predsednik SDK Celje!

● Pišem Ti osebno in dobronamerno. Gre za g. Silvestra Drevenška. Po moji oceni, na osnovi argumentov, je tisti, ki je povzročil nezdrave razmere v celjski podružnici Svetovnega slovenskega kongresa (SSK). Naročil je tajniku podružnice, da je sklical več sej mimo predsednika. Spočetka je omenjal, da to počne po dogovoru z go. Spomenko Hribar, predsednico SSK za Slovenijo. Ta je na Dobrni to javno zanimala.

Pred sestankom glavnega IO v Poljčah, kamor smo bili Celjani povabljeni, je govoril s predsednikom g. Bojanom Brezgarjem. Kot je ta povedal, je g. Drevenšku naročil, naj pove, da je treba priti v Poljčice le drugi dan. G. Drevenšek tega ni storil in kasneje je pojasnil, da pač ni poštar.

Po naročilu g. Drevenška je direktorica Zavoda za prireditve v Celju poslala predlog celjskega kongresnega programa v Ljubljano, mimo podružnice, pa smo zanj zvedeli v prestolnici. Zdaj to zanika, češ, da je dal le številko telefaksa in ni imel pojma, kakaj ga gospa rabi.

Drevenšek se je 7. marca udeležil, po sklepu ustanovnega zbora podružnice in sklepu IO, dogovora v Zlatarni Celje za kovanje »denariča«. O sklepih in dogovoru obstajajo zapisniki in zabeležka. Zdaj zanika, da bi v takih dogovorih sploh sodeloval. Namen kovanja in prodaje je bil, in je še, da se počasti Kongres in del izkupička zagotovi za financiranje 4. dne Kongresa, 30. junija v Celju.

Znano je sicer, da gre za človeka, ki je pismeno, kot član celjske vlade, zahteval, naj bi kandidati za sodnike porotnike v vprašalnike zapisali strankarsko pripadnost, kar je Vrhovno sodišče RS takoj preprečilo. Nerazumljivo je njegovo zagovarjanje naj se legalizira črni cevovod celjske Cinkarne za odpadke, ki vodi čez teharsko grobišče. G. Drevenšek je dobro seznanjen, da so pod pregrado na zahodni strani pokopani brez sodbe pobiti slovenski domobranci, ve, da so z buldožerjem rinili posmrtni ostanke v pregrado, ve, da so v pregrado porinili betonski bunker iz bivšega taborišča na Teharju, poln človeških kosti, ve, da so v odpadke za pregrado od drugod pripeljali in med odpadke zmetali večje število posmrtnih ostankov. Kako lahko potemtakem zagovarja, da bi naj grobišča skruli še naprej?

V zadnjem času me je klicalo precej ljudi. Delavci iz Železarne Štore opozarjajo, kako vzvišeno je delal proti njim, sosedje bivše žene so mi povedali, kako grobo je ravnal z njo, vaščani iz Laziš, občina Laško, so mi sporočili, kako je bil, ko je bil tam učitelj, grob z učenci in enemu skoraj odtrgal uho. Svoj značaj je posebej pokazal na celjskem večeru na Dobrni, gostja je bila ga. Spomenka Hribar, ko je hotel ponižati predsednika celjske podružnice, da je bil le predsednik tisti, poleg še enega, ki je glasoval proti svoji razrešitvi. Glasovanje je bilo namreč tajno.

O nekoarktosti in značaju g. Drevenška Ti lahko napišem še več. Povedati Ti tudi moram, da

je čedalje več Celjanov, ki ga kritizirajo, ki mu zamerijo, da je čez noč menjal stranko (o njegovem delu pri SDS mi je več povedal g. Rojec, najbrž pa veš kaj tudi sam). Prosim, da pismo razumeš kot dobronamerno, pišem ga kot občan in član organizacije, ki naj bi združevala vse poštene Slovence doma in po svetu. Najbrž bo prav, če se o ravnanju g. Drevenška pogovorite, saj zagotovo ne dela v čast stranki, kateri je še posebej pomembna moralnost človeka. Lep pozdrav!

PETER KAVALAR, Celje

Pismo Šentjurčanom

Spoštovani odborniki, spoštovane občanke in občani Šentjurja!

Predsednik Izvršnega sveta SO Šentjur, g. Ladislav Grdina je dne, 6. junija 1991 naslovil na vse odbornike naše skupščine (ne pa na Predsedstvo Skupščine ali na stranke in odborniške klube) dolgo črno – belo pismo (ali smo res eni vedno čisto hudobni in grdi, drugi pa lepi in dobri?) polno polresnic, tudi izmišljotin ter obtožb na moj račun. Predolgo bi trajalo, če bi hotel odgovoriti na vse, zato se bom zadržal samo na zadevi, ki ji je v svojem pismu tudi g. Grdina posvetil večino svoje pozornosti in, ki tudi najlažje ilustrira način njegovega dela:

– na sodelovanju občine Šentjur s Štajersko obrtno banko.

Pisal bom samo o tem kar mi je poznano, prepričan pa sem, da to še zdaleč ni vse.

Odbornik LDS, g. Ivan Jager je na septembrski skupščini vprašal Izvršni svet – ali je res, da je občina vložila večjo vsoto denarja v tako imenovano Štajersko – obrtno banko. Izvršni svet je to zanikal.

Na februarški skupščini je isti odbornik postavil podobno vprašanje, kot odborniško pobudo. Izvršni svet je 27. marca 1991 na Skupščini odgovoril, da je 14. decembra 1990 kupil »za vsoto, ki jo omenjate« (200.000 DEM) delnice ŠOB; da je ta denar izjemno ugodno naložen (devizna klavzula, 10% obresti), da se ta kapital vseno vrti kot »posojilo s pogoji, kot veljajo za zavarovanje sredstev v banki« v šentjurskih delovnih organizacijah. V informaciji ni podatkov o tem kakšni so pogoji, po katerih si je občina izposodila nazaj svoja sredstva.

Na moje vprašanje – ali so ti posli v skladu z zakonom in občinskimi odloki o proračunu, je predsednik IS zagotovil, da so!

Poudarjam: do tega datuma je ta odgovor na odborniško pobudo edina informacija, ki sem jo dobil o nakupu delnic ŠOB! V treh mesecih predsednik IS ni smatral za potrebno, da bi o teh, za šentjurski proračun veljanskih vsotah, informiral niti kolegi, niti predsednika SO in menda celo IS ne – kaj šele, da bi za to transakcijo iskal potrebna soglasja.

Po tem času so se pričele širiti govorice o nenavadnih poslih občine Šentjur s ŠOB, za katero pa naj bi stalo kar več ljudi iz ministrstev in raznih poslovnih različnih slovesa.

Iz časopisnih novic se je dalo izračunati, da v našem primeru ne gre za dinarsko proti-vrednost 200.000 DEM, temveč 400.000 DEM – kar je doslej še vedno edina informacija o obsegu sodelovanja občine s ŠOB.

Dne, 15. aprila 1991 sem od Izvršnega sveta zahteval, da me seznani z vso dokumentacijo v zvezi s posli s ŠOB. 26. aprila

1991 sem dobil na mizo šop propagandnega materiala ŠOB, datiranega z oktobrom 1990. leta, neformalen listek s katerim nekdo potrjuje, da je 14. decembra šentjurski Zavod za urejanje naselij (ki ne obstoja) plačal ŠOB proti-vrednost 200.000 DEM ter kopijo zapisnika zbora te banke z dne, 17. aprila 1991.

Ne vem – ali je šlo za resen odgovor, ali za posmeh.

V zaključnem računu občine za leto 1990, ni podatkov o 400.000 DEM proračunskega denarja.

Ali je to podobno kakršnemu koli konketnemu informiranju – ali zakonitemu delovanju, presodite sami!!!!

Na Skupščini, dne 15. maja 1991 je g. Jager v imenu Liberalno demokratske stranke podal odborniško pobudo, s katero zahteva, da zaradi nejasnosti in dvomov okrog ŠOB da odgovore na ta vprašanja služba SDK.

Pobudo sem ocenil za umestno in sem jo 20. maja 1991 posredoval celjski Službi družbenega knjigovodstva, ki me je 21. maja 1991 ob 15. uri s telexom obvestila, da se bo kontrola pričela naslednji dan.

S tem sporočilom sem isti popoldan seznanil sekretarja Sekretariata za gospodarstvo in finance, g. Zdolška.

S to pobudo je bil na Skupščini 15. maja 1991 seznanjen tudi predsednik IS, vendar o njej do 20. maja 1991, tudi na očitnem kolegiju ne, ni spregovoril niti besedice. Očitno je menil, da je s sprejetjem svojega proračuna dokončno discipliniral Skupščino in vse njene organe.

Upam, da je iz opisanega razumljivo zakaj g. Grdina nisem vprašal, če smem opraviti svojo zakonito dolžnost in posredovati odborniško pobudo ustreznemu naslovu. Je pa to bil zadosten razlog, da se je predsednik IS raztogotil in sklenil, da svojega dela ne more več opravljati, če Skupščina takoj ne zamenja svojega predsednika.

Jasno je, da me hoče predsednik IS s svojim pismom odbornikom s črnobelim prikazovanjem, tudi s pol resnicami in lažmi (npr. moje posredovanje pri dr. Ruplu) ter z občutljivimi očitki, da zaviram razvoj in blatim občino itd. pred Skupščino diskreditirati, me izločiti predvsem zato, ker sem, izgleda še edina ovira pred njegovimi samovoljnimi (morda tudi nezakonitimi) metodami dela.

V svojih javnih nastopih nikoli nisem želel – ali zahteval njegovega odstopa, kot mi to ves čas psihotično podtika; celo nasprotno, priznaval sem mu njegove sposobnosti in delavnosti. Toda tudi opozarjal na napake!

Sedaj nisem več prepričan, da slednje ne prevladujejo.

Upam, da sem ravnal in, da ravnam v skladu s svojimi zakonitimi pristojnostmi, pa tudi v skladu z moralnimi načeli večine odbornikov in šentjurskih občanov.

Odborniki, prosim, da zahtevate izčrpne informacije, da počakate tudi na poročilo Službe družbenega knjigovodstva, se posvetujete s svojimi volilci ter se po tehtnem premisleku odločite! Mojemu odpoklicu – kot predsednika SO, ne nasprotujem; pričakujem le, da se boste zanj odločili zaradi mojih konkretnih napak, ali nesposobnosti in ne zato, ker to grobo izsiljuje s svojim odstopom in izgleda tudi s posebno določenimi nameni predsednik IS, g. Ladislav Grdina.

S spoštovanjem!

FRANC KOVAČ, mag.,
predsednik SO Šentjur

S. O. S. IZ POSTELJE

Na vprašanja bralcev
odgovarja seksolog amater,
g. Anton Koritnik



Spoštovani g. Koritnik, star sem dvajset let in imam punco, s katero se dobro razumem. Imava redne spolne odnose in vse bi bilo v redu, če jaz ne bi zmeraj prehitro doživel orgazma. Vedno končam takoj, ko prideva skupaj. Punca mi nič ne reče, toda vem, da ni zadovoljna. Najin seks je postal prava mora in začela sva se ga že po malem izogibati. Poskusil sem že vse, da bi to preprečil, pa nič ne pomaga. Med seksom sem mislil na grde stvari, smrt in podobno, vendar nisem s tem nič dosegel. Vse je bilo po starem. Obupan sem.

MARIO

Dragi Mario,

Prezgodnja ejakulacija ali zajčji sindrom je spolna motnja, ki je stara toliko, kot je stara spolnost sama. Je neozdravljiva in izredno nevarna, saj sili ljudi, da ta svoj problem inhibirajo ter fokusirajo neizživetu spolno energijo na druga področja. Znano je, da je veliko slavnih ljudi bolehalo za to strašno hibo, med njimi tudi Napoleon Bonaparte, Henrik VI. in Ivan Cankar. S precej preprosto analizo nekaterih dejanj smo ugotovili, da so se na ta dolg spisek vpisali tudi nekateri filmski igralci, med njimi Silvester Stallone in Stevo Žigon, na politični sceni pa lahko z gotovostjo pripišemo celotno slovensko vlado.

Res je, da je mogoče posledice malce omiliti z usmerjanjem pozornosti na neprijetne zadeve, ljudi in dogodke, toda pri tebi gre očitno za akuten primer prezgodnje ejakulacije. Ostane ti le še, da posežeš po najbolj radikalnih prijemih. Ko boš začutil, da boš kmalu končal (to bo verjetno takrat, ko si boš odpiral zadrgo na hlačah), začni misliti na stvari, ki garantirano ubijajo spolno poželenje, na preambulo slovenske Ustave na primer, na mučke Spomenke Hribar okrog slovenskega tolarja ali pa na zadnjo kaseto glasbene skupine Magnet. To bi moralo vžgati. Če bo pomagalo, moraš biti zelo pazljiv, da ne pobruhaš punce, ta prijem ima namreč tudi nekatere neprijetne stranske učinke: slabost, vrtoglavico in izpuščaje. Tako. Če ti to ne bo pomagalo, ti ostane le še ena možnost, to je da se daš skopiti. Bo vsaj mir v hiši pa tudi punca bo srečna, ker je ne boš vsakič posvinjal, še preden bi sploh kaj imela.

GALA CENTER CELJE GALA CENTER CELJE

POSEBNA PONUDBA IZ UVOZA:

Glasbeni stolpi
MUSIC-LAND 8.047,00 din

Glasbeni stolpi
INTER 5.300,00 din

Prevleke za avtosedeže
1.271,00 din

Set čopičev 52,70 din

Set za beljenje 223,80 din

GALA CENTER CELJE GALA CENTER CELJE

Forma

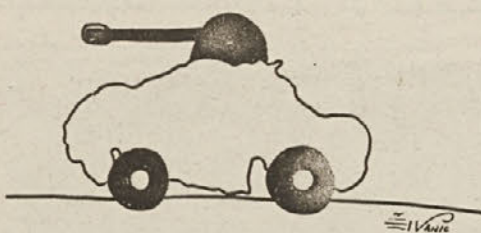
GRAFIČNA PRIPRAVA

SIMONA VOVK

C. na Ostrožno 113

63000 Celje

063/34 222



MESIĆ V SLOVENIJI

Strela z jasnega

V osrčju Slovenije, na pol poti med Savo in Dravo, so se razvili družbenopolitični večeri. Da, prav ste prebrali. Najprej so se jugoslovanski politiki prihajali pogovarjat z ljudstvom v celjski hotel Evropa, ko je postalo ime hotela prepomenljivo, so se preselili v Zdravilišče Dobrna – še bolj zgovorno.

Povedali nam dosedaj niso nič novega. Ne Janez Drnovšek, ne Franjo Tuđman, ne zadnji petek Stipe Mesić. Zdaj, ali gre krivdo pripisati nespretnim, čeprav milogovorečim moderatorjem, ali pa spretnosti in sposobnosti politikov samih, da pač ne povedo več kot so se odločili že jutraj ob kavi, niti ni pomembno.

Zadnji petek je imel nekaj časa odveč gospod ustavni formalni in neizvoljeni predsednik Jugoslavije Stipe Mesić. Hrvat je govoril sočno, očitno ga je vljudnost spraševalca prav zabavala; kot bivši sodnik in advokat je seveda natančno vedel, kako je treba željno občinstvo pridobiti, pa ne povedati nič novega.

Vse tisto o farsah v zveznem predstvedstvu, Martičevih »spuntanih kmetih« in »o onom Crnogorcu« smo že vedeli. Vsaj tisti, ki smo bili tam. Če izvzamemo soproje, ki tam niso bile zaradi politike, ampak zaradi toalete. No, nepravilni ne smemo biti. Dva ali tri dovtipe je razumela vsa dvorana. Recimo, da bi morala biti Bosna in Hercegovina Švica (haha, smo se prisiljeno smejali, Srbi bi bili Švabi, Muslimani Francozi, Hrvati pa Italijani menda, namesto ur bi izvažali čevapčiče). Še naš Jože se je svilen o nasmehnil. In kupice so se rumeno svetile, policaji so nam neopazno gledali pod pazduhe, menu je ponujal – saj več ne vem natančno – ali filé ali pile.

Ker je bil na Dobrni v petek iz vljudnosti tudi Milan Kučan z ženo, ga je Mesić – naveličan klobasanja – porufal k mikrofonu. Kučan je pričel govoriti. Potem je treščilo. Kot strela z jasnega. Kučan je v petek sredi Slovenije odprl fronto. Proti ljudem v slovenski vladi in proti politiki te vlade. Zatrnil je, da je sam večkrat poslancem v slovenskem parlamentu govoril, naj od vlade zahtevajo jasne odgovore. In naprej. Da domobranstvo ne sme imeti ničesar s sedanjim ustvarjanjem slovenske državnosti. Slovenci smo, je dejal, državnost že imeli. Na Kočevskem, med vojno. Pa dalje. Da predpostavljamo interesov neke skupnosti ne sme biti. Niti narodne skupnosti. »Kadar se reče, da ti interesi so, takrat ni več demokracije«, je rekel Milan Kučan.

Večina novinarskih kolegov je medtem dremala ali gledala po babah. Strele ni nihče videl. Svinčniki so ležali ob beležkah, kamere so spale. Jebi ga, živela Slovenija!

SLOVENSKA VLADA V ČASIH ZMEDE

Kdo nam vlada

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle nedvomno preživlja težke čase. Medtem, ko se je prejšnji teden odpravil na pot v Italijo, kjer naj bi tamkajšnje sogovornike, ki trmasto zahtevajo enotno Jugoslavijo prepričal o resnosti slovenske osamosvojitve, so mu ministri doma ušli z vajeti.

Najprej mu jo je zagodel »najmlajši« po ministrskem stažu Dušan Šešok, ki je poslance v skupščini in vesoljno slovensko javnost šokiral z nekaterimi resnicami o (ne)pripravljenosti na osamosvojitve. Sanje o slovenski samostojnosti in lepši prihodnosti, ki naj bi se nepriključno začela 23. ali vsaj 26. junija, so se razblinile v nič. Lojze Peterle je sicer zadržal, da vse poteka po načrtu in da minister Šešok v skupščini ni govoril v imenu vlade, vseeno pa bi bilo zanimivo vedeti, v čigavem imenu je »streznitveni« minister govoril. Ali le v imenu sekretariata za finance, ki ga vodi in ki je eden najpomembnejših vladnih ministrstev? Ali pa morda v imenu kakšne stranke, čeprav nam ni uspelo ugotoviti, v katero stranko naj bi Šešok sodil? Ali pa je nastopil kar v svojem imenu? Morda pa je Dušan Šešok kot politični laik, ki še ni več politike, kot je tudi med vrsticami namignil Peterle, prišel v službo na sekretariat za finance, malo pregledal osamosvojitvene papirje

in ugotovil, da ne bo šlo, pa se je samoosveščeno odločil, da bo o tem informiral skupščinske poslance in s pomočjo televizije tudi ostale »zainteresirane«? Je mogoče, da vlada ne ve, kaj bodo njeni ministri govorili v skupščini? V čigavem imenu pa potem govorijo, gospod Peterle?

Šešokov nastop je očitno vzpodbudil še enega »neposlušnega« ministra, da je povzdignil svoj glas, Dimitrij Rupel je s svojo ultimativno zahtevo, naj vlada pretrese gospodarski program osamosvojitve, Peterletu »zasadil nož v hrbet«, kot se je ta slikovito izrazil v izjavi za radio. Ruplove grožnje o izstopu njegove stranke iz vladne koalicije sicer ni jemati preveč resno, zamisliti pa bi se veljalo nad početjem slovenske vlade v celoti.

Spori med Peterletom in Ruplom imajo že svojo zgodovino, mnogi pa jih enačijo s spori med laičnim in krščanskim delom vladnih ministrov. Pri tem ni pomembno, da gonilo laičnega dela vlade predstav-

ljajo ministri za vojsko, policijo, pravosodje in zunanje zadeve, ki so tudi člani Ruplove Slovenske demokratične zveze. Sem je mogoče prištevati po mnenju nekaterih tudi novega ministra za informiranje, ki uradno sicer ni član nobene stranke, po prepričanju pa je menda blizu Ruplovim demokratom. Omenjeni ministri namreč zagotavljajo, da so storili na svojih področjih vse, kar je potrebno za slovensko samostojnost. Ob tem ni pomembno, da tudi sicer na omenjenih področjih reorganizacije in spremembe potekajo dokaj mirno in brez večjih pretresov; če izvzamemo vojsko.

Nasprotno pa so resorji, ki jih vodijo slovenski krščanski demokrati deležni neprestanih in vse ostrejših kritik. Gospodarskemu ministru Izidorju Rejcu je uspelo v letu dni popolnoma sesuti slovensko gospodarstvo, v šolstvu, ki mu poveljuje Peter Vencelj stavka jo tako učenci kot učitelji, slovenska kultura pa je v letu dni vladavine Andreja Capudra pristala na nivoju ljubiteljstva in vaškega petja.

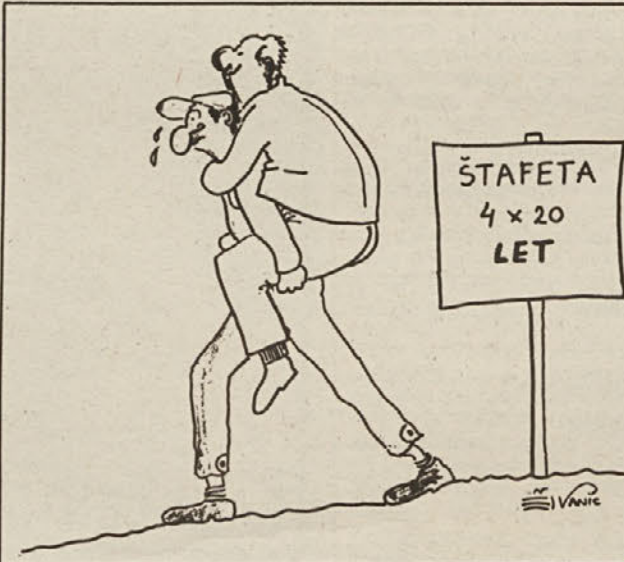
Lojze Peterle pa kot refren ponavlja, da vlada dela po programu. Kakšen neki je ta program, ki ga mimogrede – vla-

da ni v skupščini nikoli predstavila? Kakšno je to normalno delo vlade, če minister za zunanje zadeve, ki prepričuje tujce v resnost slovenskih osamosvojitvenih namer, ne ve, da se njegova dežela na sončni strani Alp čez nekaj tednov ni sposobna gospodarsko osamosvojiti? Kdo sploh vlada v tej manj kot dvomilijonski Sloveniji, če ob prvem resnem sporu z vojsko začne kar nenadoma delovati nekakšna koordinacijska skupina, ki jo vodita obrambni in policijski minister in ki s svojimi sporočili seje paniko med prebivalce Slovenije? Predsednik vlade pa molči!

Že vrabci na strehi čivkajo o sporih in nesoglasjih med predsedstvom Slovenije in slovensko vlado, saj se prizadeti med seboj dostikrat obveščajo kar preko časopisov. Menda ima predsednik Milan Kučan tudi zaradi avanturističnih težej nekaterih slovenskih »prvoborcev« vse bolj sive lase. Sedaj pa smo se lahko prepričali, da očitno kakšnega posebnega zaupanja in sodelovanja ni niti znotraj slovenske vlade. Nam bodo očitali zlobo ali nas bodo obdolžili krivde za nove spore v vladi, če bomo vprašali: kdo nam (vam) torej vlada, gospod Peterle?



Na proslavi plebiscitne odločitve decembra lani je predsednik Peterle »s prijatelji zapel nekaj lepih domačih«. Zdaj kaže, da je v času njegove vladavine v Sloveniji napredovalo le število ljubiteljev vaškega petja.



MAGDA TOVORNIK, MARIBORSKA ŽUPANJA

Večni regionalizem

Slovenci smo deklarativno enotni. Toda, bi rekel koprski župan Avreljo Juri, Slovincem ne priznajmo regij, nudimo centralistično oblast, pa jih bomo skregali. Mestu Maribor je republiška centralizacija nekatere resorje že speljala. Njegova županja Magda Tovornik pravi, da se bo proti nadaljnjim podobnim poizkusom borila.



Ali je opcija Maribora na političnem nivoju tudi regionalizem in koliko je to po vašem sprejemljivo za republiško vodstvo?

Magda Tovornik: »Imam občutek, da se oblast preveč zavzema za centralizem. To je ne nazadnje dokazala s centralizacijo cele vrste funkcij in naš občinski proračun je sestavljen tako, da je znotraj 90 odstotkov sredstev, ki jih nameni republika, ali pa tudi ne seveda, naš del zelo majhen. Mislim, da je ob razmišljanju o drugačnih ustavnih določilih in o drugačnih zakonih zelo smiselno stalno omenjati tudi regionalizem in jaz se temu ne bom odrekla.«

Kolikšen vpliv boste imeli pri zavzemanju takšnega stališča?

Tovornik: »To je odvisno od tega, kako bodo republiški poslanci zastopali svoje interese v skupščini. Na nedavnem pogovoru s predsednikom skupščine gospodom Bučarjem sem hotela načeti to temo, vendar on na nek način razmišlja drugače. Bojim se, da bomo v trenutku, ko kreiramo novo ustavo, z našimi zahtevami uspešni

de kaže bolj angažiranje na političnem področju. Treba je vedeti, da ekonomija sodi neminovno zraven in če je Maribor dobil politično bitko z vojsko, je sedaj pred nami še druga bitka, bitka na področju gospodarstva. Tu so lokalne oblasti lahko silno skromno udeležene pri odločitvah.

26. junij. Kako se Maribor pripravlja na ta datum in na dneve, ki prihajajo po njem?

Tovornik: Tudi to vprašanje sem zastavila gospodu Bučarju in nisem dobila natančnega odgovora. Maribor ta hip samo spremlja dogajanja v Republiki in v klubu republiških poslancev, ki ta hip sprejema cel svezjen zelo pomembnih zakonov. Preko tega kluba dobivamo informacije, sicer pa direktno ni

Glede očitka, da ženske v politiki reagiramo čustveno, je seveda to očitek moških. Moškim bi šla težko iz ust beseda, oziroma priznanje, da ženske reagiramo trezno in umirjeno. Predvsem pa imamo trmo nadomeščeno z vztrajnostjo.

nobene naveze. Osebo me stvar zelo zanima, kajti ravno v času med 22. in 27. junijem bo potekal Svetovni kongres lokalnih in regionalnih oblasti v Oslu. Tja sem povabljen, zdi se, da bom edina udeleženka iz Jugoslavije. To je tudi vzrok, da sem toliko bolj neučakana izvedeti, kakšen bo način osamostavljanja Slovenije točno na ta dan.

Slovenski politični vrh odcepišne težnje in procese utemeljuje z naravno pravico narodov do samoodločbe. Ivan Kramberger se zavzema za samostojno Štajersko. Gre tudi tukaj do naravne pravice naroda do samoodločbe?

Tovornik: Če mi kdo reče odcepitev, kot kemik takoj vidim postopek nekoliko drugače. Družbeni sistemi ne reagirajo nič drugače kot naravni sistemi. Zato se zelo izogibam besedi odcepitev. Govorim o razdružitvi. Federativna Jugoslavija je nastala v združevanju. Sedaj gre za proces razdružitve, ki bi lahko v nekaj letih pripeljal do neke konfederacije. To bi bil moj model za pametno reševanje razmer na Balkanu. Na Krambergerje-

vem mestu bi izbrala druge besede: samostojna Slovenije in znotraj nje samostojne regije. Štajerska bi lahko bila ena od teh regij.

Pa sva spet pri regionalizmu.

Tovornik: Ja, to je tema, okoli katere se zmerom vrtim. Tudi zato, ker mi je moje enoletno županovanje v Mariboru ponudilo nekaj priložnosti za gibanje v evropskem prostoru. Precej aktivno se vključujem v Svet evropskih regij in če Slovenija ne bo imela regij, nismo evropsko organizirana država. Samo Islandija tega nima, mislim pa, da se z njo resnično ne moremo primerjati. Če se bo Slovenija odločila za centralizirano oblast potem mi ni znano, na kakšen način bo ta centralna država z vsemi centraliziranimi

funkcijami komunicirala z, reciva, 300 občinami. To presega moj način razumevanja.

Na vaš račun se je pojavilo nekaj očitkov, da preveč potujete. Kateri obisk oziroma potovanje imate v načrtu?

Tovornik: Mislim, da ni bil očitek, da preveč potujem. Res pa je, da sem imela zelo zgoščena ta potovanja. Ker pa sem bila zmerom povabljen, ni bilo v moji moči razdeliti to na eno leto. Če bi pogledala, kje sem eno leto bila, moram reči, da sem v svojih očeh premalo potovala. Bila sem samo na obisku prijateljskih mest, med petimi prijateljskimi mesti samo v dveh, v Greenwichu in Marburgu. Ostala moja potovanja so bila vezana na delovanje preko stalne konference jugoslovanskih mest v Svetu Evrope. Tam sem bila kot predstavnica Jugoslavije. Na vaše naslednje vprašanje: Od 7. do 12. junija imamo povabilo za prijateljski Greenwich. Vabijo me na 25. obletnico prijateljstva treh mest, med katerimi je tudi Maribor. Zaradi že razporejenih terminov se bo namesto mene srečanja udeležil kdo od članov predsedstva. Veste, morda mora Maribor tudi tukaj napraviti neko spremembo v gledanju. Ne moremo biti evropsko mesto, ne da bi Evropejci prihajali k nam in ne da bi mi hodili v Evropo.

FILOZOFSKA KATEDRA NA MARIBORSKI UNIVERZI

Najprej k bogu

Univerza nima samo naloge, da mlade ljudi in vse ostale nekaj nauči, pač pa tudi, da »prebujajo misli« — v glavah ljudi in v družbi nasploh. Enkrat prebujena misel nikoli več ne zadrema, je zapisal angleški esejist Thomas Carlyle. Znano pa je tudi, da brez novih misli ni novega razvoja in novih dejanj, saj so vsa velika dela samo v praksi uresničene velike misli. Največja buditeljica vedno novih in novih misli pa je — filozofija, brez katere si je težko zamisliti akademski študij.

Nič ni torej nenavadnega, da je razprava o tem, kakšno mesto naj ima filozofija na mariborski univerzi starejša od te univerze same. Še pred njeno ustanovitvijo se je namreč v slovenskem publicističnem prostoru razvila polemika o tem, ali naj ima tudi druga slovenska univerza katedro za filozofijo ali pa naj postane »filozofija sestavina pedagoško-znanstvene dejavnosti vseh fakultet«. V tej polemiki so eni zagovarjali tezo, da naj ima mariborska univerza samostojno katedro za filozofijo, ki bo predstavljala »srce« študija vseh humanističnih ved, drugi pa so se ogrevali za to, da bi bila celotna mariborska univerza humanistično usmerjena in kot celota »filozofsko zasnovana«.

Polemika pa je imela — tako kakor je to pač s polemikami na Slovenskem običaj — povsem praktično ozadje. Oblasti so imele tedaj koncem šestdesetih let in v zgodnjih sedemdesetih letih že tako in tako »veliko preveč težav« s filozofsko fakulteto v Ljubljani in od nje »prebujenimi« študenti, zato si pač niso želele ustanovljati še nove filozofske fakultete v Mariboru. Verjetno pa so bili po sredi tudi finančni razlogi, saj se je takrat začelo posebej propagirati povezovanje visokega šolstva z »združenim delom« — in katera tovarna na Štajerskem bi imela interes financirati filozofsko katedro na kateri bi »samo filozofirali in nič koristnega naredili za naše združeno delo.« Skratka, mnogo bolj elegantno kakor reči »filozofske katedre ne bo«, je bilo reči »ne samo katedra, kar filozofska univerza bo v Mariboru«.

Rezultati takšnega sprenevedanja so že dalj časa na dlani, na njih pa je v svojem »Pismu rektorju Univerze v Mariboru« opozoril dr. Vlado Srak.

Dr. Srak v pismu pravi, da je »vseposvoda po šolah in fakultetah v Mariboru zmagal tehnicizem« ter da je »mačehovski odnos do humanistike in filozofije tu pri nas tako očiten, da ga sploh ni treba ilustrirati s kakršnimikoli številkami in podatki.« Prav tako dr. Vlado Srak ugotavlja, »da niti začeli še nismo (na mariborski univerzi namreč) z razvojem tistega, kar naj bi bilo in tudi je srce vsake resnične univerze.«

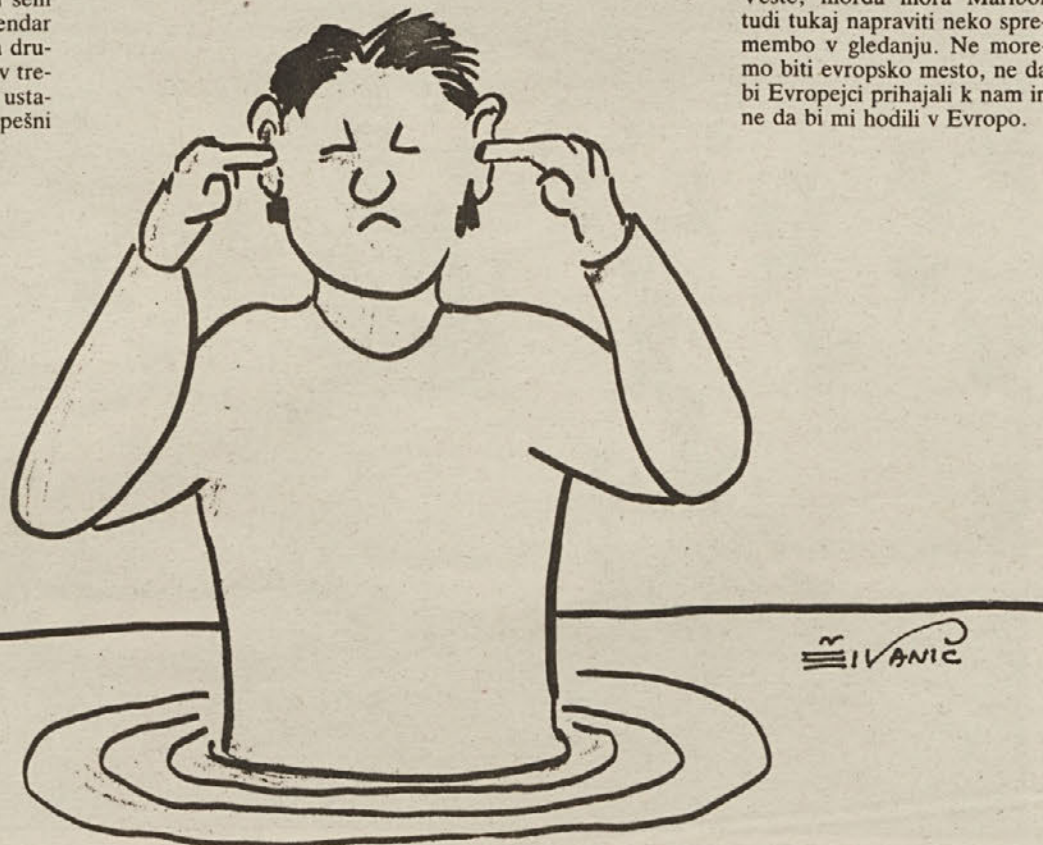
Profesor Srak navaja nato vrsto argumentov, ki govorijo o zapostavljenosti humanistike nasploh na mariborski univerzi in v Mariboru nasploh, hkrati pa opozarja, da ima Maribor kar nekaj ljudi, ki bi lahko stanje tudi spremenili, saj so na področju filozofije in humanistike že veliko naredili in napisali...

Na omenjene probleme so vse od ustanovitve mariborske univerze opozarjali že mnogi razumniki, študentje, politiki, pa tudi dr. Vlado Srak sam. Tokrat pa je dr. Srak naredil še korak naprej — v svojem pismu rektorju predlaga, da bi ob sociološki katedri takoj ustanovili tudi filozofsko katedro na Pedagoški fakulteti mariborske univerze, kar bi bilo z vidika razvoja celotne univerze izjemno pomembno. »Brez takšne katedre se ne moremo dokopati do svetovno-nazorskega in družbenoznanskega pluralnega modela izobraževanja in vzgajanja študentov«, meni Srak in dodaja, da je danes v Mariboru toliko filozofov, da lahko živi katedra od »tukajšnjih ustvarjalcev«, medtem ko bi zunaj, gostujoči profesorji le dopolnjevali delo in dajali nove in nove impulze.

Morda je še bolj pomembno to, da profesor Srak že kar navaja, kdo bi lahko sestavljal jedro katedre in kaj bi na njej lahko začeli takoj predavati. Za področje zgodovine filozofije navaja: dr. Marijo Švajncar (novejša filozofija Zahoda, Sodobna filozofija, Filozofska misel pri Slovenih), dr. Vekoslava Grmšča (Pregled srednjeveške filozofije, Krščanska filozofija in družbena misel na slovenskem do današnjega dne) in dr. Vlada Sraka (Pregled antične filozofije, Pregled razvoja filozofije od renesanse do nemške klasične filozofije). Posamezne filozofske discipline pa bi lahko predavali mr. Bojan Borstner, dr. Marija Švajncar, dr. Vlado Srak, dr. Vekoslava Grmšča, pozabiti pa ne bi veljalo tudi na dr. Janeza Strehovca in mag. Rudija Seliga, ki tudi predavata na mariborski univerzi.

Če se bo rektor dr. Alojz Križman za ustanovitev filozofske katedre »zagrel«, mu dr. Srak obljublja vso pomoč. »Do katere mi manjka še dobrih deset let — ta čas bi rad počel nekaj smiselnega in dolgoročnega. Prepričan sem, da ni več kaj čakati. Filozofska katedra je treba ustanoviti in se soočiti s konkretnimi težavami, s stvarnimi nalogami. Prosim vas, da pri tej neodložljivi zadevi zastavite ves svoj vpliv — ne bo namreč lahko,« piše dr. Srak rektorju dr. Alojzu Križmanu.

Če bo rektor dr. Alojz Križman idejo podprl — mnogi menijo, da tu ne bo ovir, saj je dr. Križman že velikokrat pokazal svojo privrženost humanizmu, pa tudi njegovo pisanje dokazuje, da mu filozofsko razmišljanje ni tuje — potem bodo na preizkusu nove republiške oblasti. Pokazati bodo namreč morale ali jim resnično gre za to, da bi »prebujale misli, ki nikoli več ne zadremajo.« Brez nenehne »prebujanja misli« pa je tudi demokracija samo politična parola na transparentu dnevne politike.



SRBIJA V MEGLICI

Odstop in prevara

Srbski politiki nadaljujejo po starem: še ko odstopajo, lažejo javnosti. Predsednik srbskega parlamenta Slobodan Unković je prejšnji teden odstopil. Odhod prvega človeka srbske skupščine pa je bil presenečenje le za nepoučene. Tisti, ki bolje poznajo politične razmere v Srbiji, so to pričakovali. Ladjo, ki tone, zadnji zapusti kapitan. V srbskem parlamentu se je zgodilo prav nasprotno. Prvi je s krova skočil prav človek izza krmila.

Sicer pa so šivi pričeli pokati že mnogo prej. Navidezni in lažni mir je pred nekaj tedni prvi zmotil Velimir Radivojević, predsednik srbske vlade. To pa še ni bilo vse. Skupaj s predsednikom ljudske skupščine je odstop ponudil tudi Dimitrije Dimitrijević, minister za šolstvo v srbski vladi.

Seveda odhod treh ljudi iz prve garniture političnega življenja v Srbiji sam po sebi ne bi bil nič posebnega. Kadri, posebej v politiki in na vodilnih funkcijah, se morajo zamenjati, prihajati in odhajati. Več kot je takšnih sprememb in pogostejše ko so, bolje se piše demokraciji in parlamentarnemu življenju.

Presenečajo pa razlogi, ki jih srbski funkcionarji – v tem primeru vsi člani vladajoče Socialistične stranke – navajajo v svojih ostavkah. Izjema je v določenem smislu le bivši podpredsednik srbske vlade. V enem samem stavku obrazložitve je zapisal, da odstopa, ker na svoji funkciji ne more narediti nič konkretnega in konstruktivnega.

Odstop predsednika parlamenta pa je zgodba zase. Predsednik srbske skupščine je, kot je to uradno sporočila služba za informiranje Glavnega odbora Socialistične stranke Srbije, »podal ostavko s prošnjo, da ga razrešijo, da bi se lahko posvetil profesorskemu delu na fakulteti«. Nekaj podobnega je izjavil tudi Radiu Beograd, češ da odhaja s funkcije, da bi se posvetil znanosti.

Vsega je torej kriva ljubezen do znanosti. Ljubezen, ljubezen in spet ljubezen. Ljubezen je torej vseba kriva. V Srbiji je tudi to mogoče. Če ne bi bilo ljubezni, srbskemu parlamentu ne bi bilo treba menjati predsednika. Ali, bolj rečeno, zaradi ljubezni je srbski parlament izgubil svojega predsednika. Velika ljubezen, ni kaj.

Ali je res ljubezen vsega kriva? S tisto svojo prvo ljubeznijo je predsednik srbskega parlamenta bil skupaj več kot tri desetletja. Zakaj jo je potem pred tremi meseci zapustil? Ali je bila takrat ljubezen do politike močnejša od ljubezni do znanosti? Ali ni bila tisto ljubezen kakšne druge sorte? Dekle nikoli ne odpusti fantu, ki jo enkrat zapusti. Tudi če se vrne, je ne bo več prepričal, da jo je preveč ljubil.

Ljubezen torej ni vsega kriva. Kriva je nezvestoba. In seveda iskrenost. Predsednik srbskega parlamenta je moral javno pojasniti razloge svojega odstopa. Po mnogih raziskavah je šlo za človeka, ki je imel med ljudstvom veliko simpatij. To je pokazalo tudi zasedanje ljudske skupščine, na katerem so odstop sprejeli. Zaradi popularnosti je celo grozilo, da bo Unković na lestevici popularnosti prehitel samega Slobodana Miloševića. Tega mu veliki šef seveda ne bi nikoli odpustil.

Srbski »visoki« politiki torej nadaljujejo po starem. Iz časov komunističnega režima so zadržali vse, celo navade. Celo ko odstopajo, varajo javnost. Resnici za nobeno ceno nočejo pogledati v oči. Kakor da je greh ali, bog ne daj, konec sveta reči, da je prišlo do kakšnih »različnih pogledov na stvar«.

To ni boljše vizem, bodo rekli. Morda, je pa vsekakor prevara.

PRVI KONGRES SOCIALDEMOKRATSKE UNIJE SLOVENIJE

Elitni fantje in dekleta

Mlada, nekaj več kot šest mesecev stara stranka Socialdemokratske unije Slovenije je imela v soboto v Ljubljani svoj prvi kongres. Dosedanje delo stranke so ocenili kot zelo uspešno, za predsednika pa so ponovno izvolili dr. Rastka Močnika, za predsednika glavnega odbora pa dr. Rado Bohinca. Zavzeli so se za čimboljšo pripravljenost na volitve, sklepe kongresa pa bodo sporočili kasneje.

Kot so člani te stranke vse skozi zatrjevali, je njihovo glavno izhodišče prepoved Slovenije in to naj bi bilo osrednje politično vprašanje. Njihov cilj, to je gospodarsko trdna in pravična Slovenija, naj bi se začel uresničevati takoj, na svoje konkretne programe pa mislijo počakati, dokler ne pridejo na oblast. Dr. Rado Bohinc, predsednik glavnega odbora stranke prej in sedaj je med drugim opozoril na to, kaj vse so že opravili. Povedal je, da se vse skozi zavzemajo za trden go-

»Ob jugoslovanski krizi smo se večkrat zavzeli za strpnost in razum ter predvsem za dialog. Kot neuspešno smo ocenili politiko, ki splošne razmere poslabšuje, namesto da bi jih izboljševala, ki ne zna zavarovati gospodarskih in splošnih koristi državljanov Slovenije in ki ne zna in noče voditi dialoga in privede do prelivanja krvi. Opozorili smo na nevarnost osamitve Slovenije v mednarodni skupnosti ter civilizacijsko načelo politike, namreč da konfliktov ni mogoče reševati z orožjem in da ljudje želijo živeti v miru.« je še povedal dr. Rado Bohinc, ki se zavzema tudi za demilitarizacijo kot strategijo miru.

Socialdemokratska unija Slovenije je tudi proti krčenju prostora javni in svobodni besedi, za kulturo političnega dialoga. Živko Pregl, podpredsednik stranke in hkrati tudi podpredsednik ZIS-a se je ustavil na neumesnih potezah slovenske vlade, saj meni, da je zavračanje nakupa deviz na enotnem jugoslovanskem trgu neumna in dolgoročno zelo slaba poteza. Omenil je tudi nujnost ohranitve dosežene svobodne trgovine na jugoslovanskem trgu, vključenost v splošno shemo v mednarodni trgovini in nasploh za ohranitev ugodnosti iz mednarodnih pogodb, ki jih ima Jugoslavija.

Stranka SDU deluje v številnih slovenskih okoljih. Trenutno delujejo območne organizacije v desetih občinah, v pripravi pa imajo tudi več novih pobud. Aktivno se vključujejo v koordinacijo levo sredinskih izvenparlamentarnih strank, uradne politične razgovore pa so opravili že z opozicijo.

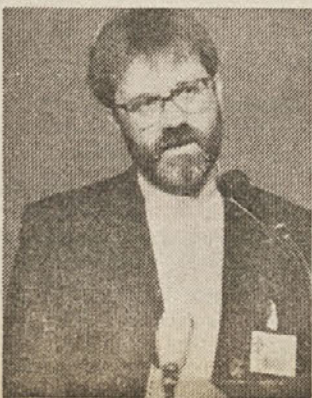
»Razlikovati se želimo po strpnem in kulturnem dialogu

z vsemi, tudi s političnimi nasprotniki; po tem, da k problemom pristopimo z razumom, stroko in ne z razgredo politično glavo; po tem, da nam niti grobi antikomunizem niti ekstremni nacionalizem nista kriterij političnega odločanja. Nočemo tudi ideologizirati življenja, niti sprevračati zgodovine, zavračamo tako preteklo kot morebitno sedanje enoumje ter nam je zares v ospredju političnega interesa gospodarsko trdna in socialno pravična Slovenija,« pravi dr. Rado Bohinc.

Nemalo kritike je letelo na slovensko vlado in na delo slovenskega parlamenta. Nace Krumpak iz Celja je ogorčeno ugotovil, da je del nesmisla tudi v tem, da parlament hitro sprejema zgodovinske odločitve. Dejal je: »Če bodo naši poslanci sprejeli odločitev o slovenski samostojnosti brez ustave, predlagam, da se pod to odločitev tudi podpišejo. V razpravi so se zavzeli za kmetijstvo, za socialno zdravstveno politiko, za dosledne priprave na volitve, za spremembo zakona o stečajih, za

sodelovanje in dialog z Jugoslavijo, za čimprejšnje reševanje lastninskega vprašanja in drugo. V prijetnem tonu potekajočo razpravo je zmotil le simpatizer Dušan Jereb iz Celja, ki je opozoril na dve ključni negativni točki: na elitnost in na jugoslovansko usmerjenost. Opozoril je še na neprofiliranost stranke in na dvosmiselnost njene usmerjenosti, na eni strani k ekonomski samostojnosti Slovenije in na drugi strani k tržni ekonomiji, ki se vsekar izključujeta.

Elitna stranka, stranka direktorjev ali Socialdemokratska unija Slovenije, se je torej znašla v nevarnem političnem prostoru. Obljube, ki jih fantje v kravatih zavzeto zastopajo, nehoti spominjajo na predvolilne obljube sedanje koalicije. Na elitnost spominjajo sama bleščeča imena s slovenske gospodarske in druge scene, sami pa se že sprašujejo, kdo naj bi bili njihovi volilci. Ker je velika verjetnost, da bodo volitve prav kmalu, se bo kmalu tudi pokazalo, kdo komu sploh kaj verjame.



Rastko Močnik

spodarski sistem Slovenije, različno politiko vzpodbujanja podjetništva in odpiranja novih delovnih mest, zaustavitev gospodarske recesije in naraščajoče brezposelnosti in s tem povezanih socialnih stisk. Izrazil je tudi zaskrbljenost zaradi slabe pripravljenosti gospodarskih vidikov plebiscitne odločitve. Dodal je še, da so proti razraščanju javnih stroškov ter vse večji državni in politični intervenciji v podjetjih, proti dvojnosti zvezne in republiške države ter proti nadaljnjemu siromašenju in ukinjanju socialnih in političnih pravic delavstva.



Kdo bi lahko bili naši volilci?



Za samostojnost in za jugoslovanski trg. Bodo ostali osamljeni?

Razpis

Dobre, pogumne
in drzne novinarje

redno ali pogodbeno zaposlimo.

Uredništvo Nove dobe,
Aškerčeva 15, Celje

MIROTEKS

INDUSTRIJSKA PRODAJALNA

Zidanškova 27, Celje

To je trgovina z najcenejšim ženskim in
moškim perilom, največjo izbiro body-ov,
pižam, spalnih srajc, halj, svilenih nogavic in
največjo izbiro uvoženih ženskih in moških
kopalk

Pridite in se prepričajte!
HVALA ZA ZAUPANJE

NA JUGOSLOVANSKO - ITALIJANSKI MEJI

Kalašnikov v kovčku

Na tiskovni konferenci, ki so jo na jugoslovansko-italijanskem mejnem prehodu Feretici priredili italijanski obmejni organi, je bilo pokazano, da je pred kratkim ponoči v bližini jugoslovansko-italijanske meje pri mestu Pesek bil ujet 40-letni Jugoslovčan - albanske narodnosti s Kosova, ki je poskušal iz Italije v Jugoslavijo prethotapiti dva puškomitraljeza kalašnikov, kitajski polavtomatski puškomitraljez starejše izdelave, italijansko brzostrelko spectre, več sto nabojev in razne šaržerje.

Po obvestilu obmejnih organov je bil jugoslovanski državljani, katerega ime se drži v skrivnosti, zaloten ob meji na italijanski strani. Italijanskim agentom je rekel, da je ilegalno prestopil mejo (iz Jugoslavije v Italijo) ter ga treba tretirati kot prebežnika. Vendar mu niso zaupali, ker so nedaleč od mesta, na katerem je bil ujet, našli velik kovček z orožjem.

Italijanski policaji in cariniki so se začudili, odkod takšno orožje tihotapcu. Brzostrelka spectre je strahovito orožje, celo natančnejša od izraelske brzostrelke uzi. Glavne karakteristike te puške, razen izredne natančnosti, so strašna ognjena moč (v nekaj sekundah izstreliti iz šaržerja petdeset nabojev kalibra 9 parabellum) in »praktičnost« (meri vsega kakih 30 centimetrov). To je orožje, s katerim v Italiji razpolagajo samo posebni vojaški oddelki in je primerno za vsako uporabo, vključno za teroristične akcije.

Brzostrelke spectre proizvaja torinska tovarna orožja SITES. Zaplenjena puška (z registrsko številko 5053) spada v pošiljko 400 mitraljezov tega tipa, ki jo je podjetje zakonito prodalo neki švicarski orožarni.

Omenjeno orožje je novejšje proizvodnje in v Italiji je njegova prodaja prepovedana. Drugače stane legalno kupljena brzostrelka spectre več milijonov



Smrtonosna brzostrelka spectre

zostrelka spectre več milijonov lir, na črni borzi pa njena cena poskoči tudi od 40 do 50 milijonov lir.

Tržaški preiskovalci so prepričani, da je orožje bilo namenjeno na Kosovo, oziroma albaniskim skrajnežem. Njegova kvaliteta potrjuje, da se gverilski boj na Kosovu nadaljuje.

Ta primer potrjuje naše domneve, da je čez jugoslovansko-italijanske meje velika količina orožja prethotapljen v kovčkih. Tihotapcem ognjenega orožja se bolj izplača, da plačajo pešce kot motorizirane »kurirje«, katerim (če jih odkrijejo na meji), poleg najdenega orožja, obvezno zaplenijo tudi dragoceni avtomobil, kar se je že dogajalo na jugoslovansko-italijanskih mejnih prehodih.



PO ZÜRICHU ŠE SARAJEVO

Bošnjaki se zavedajo korenin

Adil Zulifkarpašić je človek, ki je dobil po 45 letih jugoslovanskega potni list, čeprav je bil

partizan, visok oficir JLA. Bil je seveda tudi disident, ki se ga je Jugoslavija hotela znebiti.

Bošnjaški inštitut v Zürichu, ki ga je ustanovil, urejen je v petnadstropni stavbi v univerzitetni četrti, je bil do nedavna zbirališče političnih emigrantov in so se ga seveda »pravoverni« Jugoslovani izogibali.

V inštitutu je med drugim 40.000 knjižnih enot, razdeljenih na več oddelkov. Tod so bosnika, serbika, kroatika, radika, turkika, emigrantika, islamika. Posebej fascinira zbirka koranov. Na policah so stari časopisi kot Gajret, El Hidajja, Bosanska vila, cela vrsta zakonov, pa skupščinskih razprav (stenogramov) iz prejšnjega in našega stoletja, posebna zbirka o Bosni v NOV, ne manjka tudi zbornikov, memoarov, dokumentov iz zgodovinskega arhiva ZKJ in ZKBiH, celo številne knjige o Titu najdemo. Skupna vrednost shranjenega je nad 5 milijonov dolarjev.

Najdemo časopise kot so Srbski književni glasnik, Novine srbske, Pečat, Nova Evropa, Hrvatska straža, Hrvatska revija, pa tudi Danas. Veliko je Džilas. Adil Zulifkarpašić ga posebej ceni kot književnika, bolj kot politika, hvali zlasti

njegov roman v nemščini, ki govori o življenju Črnogorcev, »Mostovi in svetovi«.

Veliko je dokumentov iz obdobja turške vladavine v Bosni, okoli 1400 dokumentov iz arhiva Dubrovnika so posneli na mikrofilme. Zulifkarpašić ne skriva, da je pravzaprav vse življenje poklonil Bosni. Zdaj je najavil, da bo del inštituta preselil v Sarajevo, oziroma bo tam nastal dvojnik. Za številne znanstvenike in študente bo pot v Švico prihranjena. Inštitut v Zürichu je sicer tudi lepo urejen in opremljen. V predverju najdemo kip Maka Dizdara, tapiserijo Mersada Berberja in v bosančici izpisane Dizdarjeve stihe »Zapisi o zemlji«.

Kar zadeva Slovenijo, imamo Narodno univerzitetno knjižnico. V tej, kot napovedujejo, bodo ob 1. svetovnem slovenskem kongresu razstavili literaturo naših ljudi, ki so bežali po drugi vojni in ustvarjali v tujini, zlasti v Južni Ameriki. Doselej je bila ta literatura v »bunkerjih«. Seveda pa ostane vprašanje, komu bi lahko rekli slovenski Adil Zulifkarpašić.

(kap)

OČI IN UŠESA VOHUNSKE SLUŽBE - TOP SEKRET



Končno smo dobili ministra, ki govori resnico, čeprav ta boli. Slovenski finančni minister je naravnost šokiral poslance, kar ni čudno, saj je povedal, da bo 26. junija Slovenija samostojna le na papirju, posebej pa ni čudno, saj se piše Dušan Šešok. Tako čedalje bolj velja naša napoved, da bo 26. junija sredi, da bo izšla 24. letošnja številka Nove dobe. Znani Vitomir Gros iz Kranja je seveda hitro ugotovil, da mu je slovenska vlada doslej lagala. Govori celo o izdaji. Prav bi bilo, če bi gospod Gros tudi sicer pomislil, kaj vse mu je nova vlada doslej natvezla. Presenečen bo, ko bo ugotovil, da je bil že velikokrat kar krepko nategnjen.

★

Dani Podpečan, »plavi angel« iz Cinkarne, ki je sicer tudi predsednik komisije za varstvo okolja pri slovenski Gospodarski zbornici, je minule dne sadil rožice na radiu Slovenija in zatrjeval, da se »zeleno«, torej ekološko sprejemljivo blago, čeprav je dražje, trži boljše. Kako to delajo v Cinkarni, ni govoril. Tudi ni povedal, kako je dobil izplačano inovacijo - s še nekaterimi - ko je pogruntal, da je moč odpadna olja kuriti, pri tem pa še dodajati strupene PCB. Seveda mu ne pride niti na misel, da bi povedal, kako je Cinkarna, skupaj s tehnologijo za titanovo belilo, kupila tudi tehnologijo za predelavo odpadne sadre, vendar tovarne niso postavili, čeprav je bila v načrtu. So pa gospod Podpečan in njegovi več let eksperimentirali, kako bi sadro predelali. Rezultata še nismo odkrili.

★

Srbski trgovski duh pravzaprav nima meja. Zdaj nam želijo prodati, ali pa Hrvatom, posmrtno ostanke Josipa Broza. V zameno hočejo njegovih 17 avtomobilov, ki jih hrani slovenski tehniški muzej v Bistri. (Na sliki je Rolls Royce, ki ga je Titu v tistih lepih časih poklonila SR Slovenija.)



Slovenija je štiri vojaške transporterje vrnila JLA, ta pa jih je odpeljala v Zagreb in obljubila, da jih ne bo uporabljal proti Slovencem. Minister Janša je zadovoljen, pri tem pa je pozabil, da tudi druga vojaška vozila, čeprav niso izdelana v TAM, lahko učinkovito povozijo Slovenca, zmorejo pa še marsikaj hujšega.

★

Zveza društev za varstvo okolja je končno dobila, ob 20-letnici, zaslužen priznanje. Tudi nova oblast prizna, da so bili v njej prvi alternativci, torej precej prej kot kakšni od Nove revije, pa eni in drugi demokrati. Naj spomnimo, da so v jugoslovanski policiji takrat uradno učili, da so člani društva nevarni družbi in so jih veselo vnašali v svoje kartoteke.

★

Poleg Zlatarne, ki se ne spozna na medaljone in zlatnike, je zdaj dobila jasno ministrsko oceno o nesposobnosti še ena celjska firma - Cetis, prej Grafika Aero Celje. Minister Šešok je namreč jasno povedal, da so naredili v Celju takšen denar, da bi ga znal ponarediti vsak začetnik... No, tako kot Zlatarna bo zagotovo tudi Cetis modro molčal, da bo pač dobil nov kšeft, kajti minister je obljubil, da bomo pravi slovenski denar dobili najkasneje v letu dni. Kar se tiče lastnega denarja, bomo torej počakali in bo »še šok«.

★

Ste opazili, kaj se je dogajalo v Stojčevcu pri Sarajevu? Vsa zadeva torej v bistvu še kar naprej »stoji« in doživeli bomo še veliko voženj naših najdražjih turistov. To, da je Momir Bulatović prispel na sestanek v avtomobilu, ocene o dragih turistih niti malo ne zmanjšuje.



Bošnjaki imajo Adila Zulifkarpašića, Slovenci pa...

IZ REGIJ

Krško: Odprli so novo postajo prometne milice za vse tri posavske občine. Prostori so v sklopu krške UNZ.

Boštanj: V tej krajevni skupnosti se bodo odločali o uvedbi krajevnega samoprispevka za naslednjih pet let. Središče krajevnih skupnosti naj bi dobilo plinifikacijo, zgradili naj bi brv čez Savo, po vaseh pa naj bi še nadalje izgrajevali komunalno infrastrukturo.

Sevnica: Tudi v središču občine načrtujejo samoprispevek, referendum o tem pa naj bi bil konec meseca. Namenjen naj bi bil tudi plinifikaciji po mestu, na podeželju pa vrsta cest.

Sevnica: Do konca šolskega leta pušča Gostinsko podjetje v bazen za Kopitarino brez plačila vstopnine. Glede na hladno vreme je za takšno kopel potreben tudi pogum, ne pa samo denar!

Portorož: V Bernardinu je potekala enotedenska šola nadarjenih otrok.

Radenci: Novomeška Krka in Radenska sta se dogovorili za dolgoročno sodelovanje pri proizvodnji kozmetike.

Senožeče: V starem središču Senožeč so odkrili spominsko ploščo pomembnemu organizatorju in vodji predvojne Primorske narodnorevolucionarne organizacije TIGR Danilu Zelenu.

Prelesje: Več kot 6 tisoč prebivalcev Goriških Brd bo odslej dobivalo pitno vodo iz novega vodnega vira.

Jursinci v Slovenskih Goricah: Slovesno so odprli prizidek k stari šoli, dobili pa so tudi zagotovilo, da bodo lahko kljub manjšemu številu učencev še naprej poučevali.

Kranj: Gimnazija v Kranju slavi 180-letnico. Šola, ki so jo ustanovili Francozi, je bila središče prosvetljenstva in slovenstva.

Črnomelj: Črnomalcem ni bilo dolgčas. V galeriji so odprli razstavo karikatur Franca Jurija, za praznik pa so odprli še nov, štiri kilometre dolg, vodovod do Radencev.

Šoštanj: Po enotedenski stavki so delavke šoštanjske Konfekcije spet pričele delati. Sporno premestitev njihovega direktorja Martina Preskarja je zadržal družbeni pravobranilec samoupravljanja Edvard Centrih.

Murska Sobota: V Avtoradgoni niso našli očitanih nepravilnosti. Na zahtevo radgonskega Demosa je SDK pregledala poslovanje v zadnjih treh letih in nepravilnosti ni bilo.

Ptuj: Ptujski srednješolski center je postal zavod, nejasnosti glede samostojnosti šol pa ostajajo.

Maribor: V Mariboru bodo imeli prvi planinski sejem. Organizira ga podjetje VEM, prijavljenih pa je sto firm. Takšnega sejma doslej Evropa še ni imela.

Zalec: Taktično zavlačevanje z gradnjo avtoceste? Delo na trasi Arja vas–Ločnica stoji, Zalcani pa za brezplodne razprave krivijo republiko.

Šoštanj: Društvo šaleških likovnikov pripravlja petdnevno delavnico za oblikovanje gline.

Novo mesto: Zdravniki na Dolenjskem so zagrozili z belo stavko.

Maribor: Prvi otroški jok v novi porodnišnici.

Celje: Z registracijo Stajerske banke se je zdaj zapletlo. Na celjskem sodišču pravijo, da ima Stajerska banka obrti in podjetništva premajhen ustanoviteljski delež.

Rogaška Slatina: Slabši obisk jim še ne povzroča skrbi, se pa kljub temu bojijo, da jim za preživetje ne bo treba seči po razvojnem dinarju.

Maribor: Mir po novem načinu obračunavanja plač v mariborski bolnišnici ni trajal dolgo. Tokrat so nezadovoljni tisti od srednješolske izobrazbe navzdol.

Lendava: Preprečeno sodelovanje z Madžari. Pomurski kmetje ne bi mogli obdelovati polj, ki bi jih lahko najeli v Lentju. Zataknilo se je pri nas.

Ljutomer: Ljutomerska vlada predlaga cestne takse. Takse naj bi uvedli za vsa motorna vozila, na leto pa naj bi zbrali 2,5 milijona dinarjev.

Ptuj: Ptujski Zeleni izdajajo svoj časopis Mavrični bojevniki, pripomogli so k odloku o smeteh, zdaj pa organizirajo še ekološki tabor.

Ruše: Bivša trgovina ruške tovarne dušika bo poslej v privatnih rokah. Nastal bo nov Agrosnop.

Maribor: Škratovanje na drsališču. Šifrer, Pidži, lutke, otroška igra in nastopi škratov na drsališču dvorane Tabor.

Laško: Rapis za d. d. Terme Laško. Naložba bo vredna 24 milijonov nemških mark.

Slovenj Gradec: Srečali so se borci pete prekomorske brigade.

Celje: V Celju vendarle urejajo parkirišča ob robu mestnega središča.

Maribor: V Mariborski bolnišnici je večina za stavko. Stavkali naj bi 21. junija od 7. do 17. ure.

Rogašovci: Končalo se je športno srečanje učencev treh obmejnih šol.

Ljubljana: Italijanskih pokojnin pri nas ne bi smeli obdavčiti, mnenje koprski upokojenci.

Ljubljana: Ljubljanski Balet SNG se je vrnil iz Minska.

Maribor: Na posvetu v Mariboru so bili zdravniki za popoldansko prakso. Ni še povsem jasno, kako bodo delili koncesije, vodstva zavodov pa so odločitvam odločno proti.

Slovenj Gradec: Tožba podjetja Nieros Metal proti petim delavcem Fecra je bila zavrnjena. Sedaj gre na višje sodišče.

V TRBOVELJSKI DOLINI BREZ DELA TISOČ DELAVCEV

Stečaj z naklepom

V Trbovljah je trenutno brez dela tisoč delavcev. Na pomolu so novi stečaji podjetij in vse kaže, da bo ob koncu letošnjega leta brez dela 2500 delavcev. Med prvimi so se znašli na cesti delavci trboveljske Iskre, tovarne polprevodnikov. 325 delavcev je tako prejelo zadnje izplačilo v mesecu februarju, in sicer v višini 2800 dinarjev.

Sledile so delovne knjižice in pot pod noge na občinski zavod za zaposlovanje. Vendar firma je šla v stečaj 22. aprila. Nekateri delavci pa so ostali doma na čakalju že v začetku pomladi in seveda tudi brez ficka. Posamezniki in skupine posameznikov so se kasneje obrnili na območni svet ZSSS revirskih občin v Trbovljah in skupaj z odgovornimi delavci v novi in stari firmi ter občinsko vlado so sklicali javni razgovor. Sestanek je bil v nabito polni dvorani predavalnice trboveljskega delavskega doma. Točno opoldne, 27. majnika so se zbrali prizadeti delavci. Mnoge delavke, ki so sedaj na čaka-

nju, so prišle s svojimi malčki v naročju. Skratka slika je bila videti klavna, še bolj klavno pa je bilo slišati stanje, v kateri je zašla stara Iskrina tovarna polprevodnikov v Trbovljah. Stečajni upravitelj je na glas povedal, da je bil stečaj starega podjetja programirano speljan, zdaj je v stečaju, istčasno pa se je registrirala nova firma Semicom. Finančni delavci zdaj trenutno ugotavljajo knjigovodsko stanje, stečajna masa pa znaša 110 milijonov dinarjev, od tega znašajo ocenjena stanovanja 40 milijonov din, 51 milijonov din je izgube, ostalo so vprašljive zaloge izdelkov in naložbe v delnice.

Delavci, ki so zdaj na čakalju, upravičeno zahtevajo izplačilo osebnih dohodkov za 3 mesece, vse do stečaja. Hkrati terjajo tudi obresti in odškodnino za povzročene duševne in psihične stiske. Stara firma potrebuje za izplačilo obveznosti do delavcev 4,8 milijona din. Tega denarja pa nima v tem času. Kljub temu, da so delavci do izplačila osebnih dohodkov upravičeni – zahtevke bodo uveljavljali preko sodišča – bo to trajalo še nekaj časa. V novi firmi pogodbeno dela preko 300 delavcev, ostali so na čakalju. Prvotno je bilo v tem trboveljskem izvoznem gigantu zaposlenih 670 delavcev. V Semicomu delajo izbrani delavci. Krivice se dogajajo, bolijo in tako so primeri, ko delata oba zakonca, pa tudi, da sta na čakalju. Resnica je tudi ta, da je novo podjetje Semi-

com, ki ga vodi mag. Miran Kramberger, prejelo 10 milijonov din republiških sredstev prav z namenom, da zaposli čimveč delavcev v novi firmi. Toda polovica jih je zdaj odvisna od denarja, ki jim ga bo namenila republika. Posamezniki so se obrnili po denarno pomoč na občinski center za socialno delo, toda mnogi so brezmočni in neinformirani, prepuščeni samemu sebi. Predsednik občinske vlade v Trbovljah Franc Beravs, ki je bil prej zaposlen v razvojnem sektorju trboveljske Iskre, je vsem brezposelnim iskrašem povedal, da brez kruha ne bo nihče. Toda mlini meljejo počasi in tako so mnoge družine danes na robu preživetja. Kje so odgovorni, kje je morala teh ljudi, kje so pravice brezposelnih? Žal na ta vzklipljiva vprašanja brezposelni niso dobili odgovorov.

1200 NOVIH PRIVEZOV

Marina v Izoli

Po dolgih letih priprav, zavrženih načrtov in neuspešnega iskanja domačega ali tujega investitorja, bo Izola vendarle dobila tako težko pričakovano marino. Projekta se je lotil Marininvest, mešana družba, ki je od občine dobila koncesijo za gradnjo, delo pa bodo operativno opravili delavci Stavbenika in Gradbenega podjetja Gradis Koper. Prvi del marine, ki naj bi bil končan prihodnje leto, v njem pa bo 1200 privezov, bo vreden okoli 32 milijonov DEM.

Gradbinci bodo v prvi fazi gradnje marine v Izoli, na 23 hektarjih morske površine, postavili tri valobrane s pomoli za privez potovalnih jadrnic od 6 do 25 metrov dolžine. 900 privezov bo sodilo pod upravljanje marine, 300 pa bo komunalnih, za lastnike plovil iz Izole in okolice. Na kopnem bodo ob infrastrukturi zgradili le najnujnejše objekte za delovanje marine (poslovni objekt, recepcijo, sanitarije...).

Glede na mestni koncept marine, ki bo nastala v stičišču novega dela Izole s starim mestnim jedrom, in zaradi predvidenih novih objektov turističnega in gostinskega značaja na kopnem, le-ti naj bi zrasli kasneje, bi naj marina ne le spremenila podobo kraja, temveč predvsem njegovo gospodarsko strukturo.

Gradnji merine stojita v podporo dva argumenta. Po vseh

ugotovitvah je prav navtični turizem v zadnjih letih najbolj propulziven segment te gospodarske veje, ki črpa skoraj 10% letno rast iz naraščajočega standarda v zahodnoevropskih državah; po drugi strani pa svetovni standardi kažejo, da od enega priveza posredno ali neposredno živijo trije ali štirje ljudje (zaposleni v marini, vzdrževalci plovil, učitelji jadrnanja, trgovci, gostinci... vse do prodajalcev sladoleda).

Tretjina privezov v izolski marini je namenjenih zakupu za določeno obdobje z vnaprejšnjim plačilom, s katerim se bo delno tudi financirala gradnja prve faze. Za 10-letni zakup bo tako lastnik 13 metrov dolge jahte plačal približno 25 tisoč DEM, za petletni pa nekaj manj kot 16 tisoč DEM, v primerjavi z drugimi severnojadranskimi marinami je ta vsota precej nižja.

Iz osnutka zakona o praznikih, ki prihaja v slovensko skupščino

1. člen

V Republiki Sloveniji se praznujejo državni, verski in drugi prazniki (v nadaljnjem besedilu: prazniki).

2. člen

Prazniki so:

– 1. in 2. januar
– 8. februar

– velikonočna nedelja in ponedeljek
– 27. april

– 1. maj
– 9. maj
– binkoštna nedelja
– 26. in 27. junij
– 15. avgust
– 1. november

– 25. december
– 26. december

– novo leto
– Prešernov dan, slovenski kulturni praznik
– velika noč

– dan ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda (varianta: dan upora proti okupatorju)
– praznik dela
– dan zmage
– binkošti
– dan državnosti
– Marijino vnebovzetje
– dan spomina na mrtve (varianta: vsi sveti)
– božič
– opredelitev slovenskega naroda za samostojno in neodvisno državo

VARIANTA:

– v prvi alineji se črta 2. januar

VARIANTI DODATEK:

– črta se 4. alineja 2. člena (27. april)
– v sedmi alineji se za besedilom »binkoštna nedelja«
doda besedilo »in ponedeljek«
– za sedmo alinejo se doda nova osma alineja, ki se glasi: »svetorešnje telo«
– črta se 9. alineja 2. člena (15. avgust)
– dan državnosti se prenese iz 26. in 27. junija na 23. december

3. člen

Prazniki Republike Slovenije, razen 8. februarja – Prešernovega dneva, slovenskega kulturnega praznika, 9. maja – dneva zmage, so dela prosti dnevi.

Če je katerikoli praznik Republike Slovenije iz prejšnjega člena nedelja, se praznik ne prenaša na naslednji delovni dan.

VARIANTA:

V prvem odstavku se črta besedilo: »8. februarja – Prešernovega dneva, slovenskega kulturnega praznika«.

4. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, preneha veljati:

1. Zakon o praznikih in dela prostih dnevih v Socialistični Republiki Sloveniji (Ur. l. SRS, št. 33/89).

5. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Potreba po določitvi o izvzetju iz uporabe Zakona o praznikih SFRJ v Republiki Sloveniji

Z dnem, ko začne veljati ta zakon se v Republiki Sloveniji ne uporablja Zakon o praznikih SFRJ (Uradni list SFRJ, št. 6/73).

PETROL
z vami na poti



BREŽIŠKA VLADNA IN SKUPŠČINSKA KRIZA Kadeča se pištola

Dolgo pričakovana »pralna« seja brežiške občinske skupščine kljub dolgem sejanju ni obravnavala niti spornega poročila o domnevnih nepravilnostih, a so vseeno ostali brez vlade in domala celotnega vodstva občinske skupščine z županom na čelu. Nadaljevanje četrtkov seje v petek popoldne je propadlo zavoljo nesklepnosti. In, z vse bližnjo suverenostjo Slovenije naj bi ta občina postala prava obmejna občina.

Zlobneži poudarjajo, da je zaenkrat zanesljivo, da je postala mejna v drugih smislih. O samih zapletih kdo naj bi v tej občini nasadil koga je Nova doba pisala v prejšnji številki kot je bilo to predstavljeno na tiskovni konferenci na občini, kjer so razgnili ves paket materialov, ki so ga takrat že imeli v rokah tudi odborniki. Na sami seji minuli četrtek, začela se je z zamudo zavoljo nesklepnosti v zboru združenega dela, je vodstvo občine prese-netilo vse s spremembo prve točke dnevnega reda, kjer je predsednik izvršnega sveta Ciril Kolešnik zahteval glasovanje o zaupnici vladi. Milan Medvešek iz SDZ se je temu protivil, po pojasnitvi statutar-nih in poslovnih določil so vsi skupaj odšli na prvi odmor, ki ga je terjal poslanski klub Demosa. Po odmoru je pred-sednik občinske skupščine Ivan Tomše (zeleni) povedal, da ne želi več voditi takšne skupšči-ne, kjer stranke in posamezniki delajo neodgovorno, zato je prosil za glasovanje tudi o svoji zaupnici. Začeli so vstajati vsi iz predsedstva, oba podpred-sednika in predsedniki zborov. Odbornik Marolt je priznal, kako ne pozna raznih igrice, da

ga bolijo razna anonimna pi-sma, ki krožijo po občini, lju-dje želijo govoriti predvsem o gospodarjenju, kmetovanju, skratka delu. Ciril Kolešnik je govoril o potrebnih ravni parla-mentarne razprave, kjer da ne bi slachili ljudi, preiskavo pa prepustili državnim organom, zato je še enkrat pozval na gla-sovanje o zaupnici. Ta pobuda je bila nato z večino 32 za, 16 proti in 3 vzdržanimi izglaso-vana.

Padec vlade in predsedstva

Najbolj iskana osebnost tega dne, sekretar skupščine dipl. pravnik Darko Bukovinsky je tudi tokrat pojasnil proceduro. Namreč, ker sta bila vlada oz. namdator izvoljena tajno, se tudi o zaupnici glasuje tajno. Ko so bili listki prešteti, je za zaupnico glasovalo 26, proti pa 28 odbornikov, kar je seveda pomenilo, da vlada za pičla dva glasova ni dobila zaupnice. Sle-dilo je bolj zapleteno glasova-nje o odstopih v predsedstvu. Na kraju ni bil sprejet edino odstop predsednika zbora združenega dela. Župan Ivan Tomše je bil že preje izjavil, da ne želi več voditi niti seje, me-neč, da mu še tu ne bi kdo

očital kakšnega vplivanja. Na-stal je za las podoben položaj kot v predsedstvu države. Od-stopljeni župan je predlagal ko-ordinatorja, da ne bi bilo novega zapleta s tem, je predlagal najstarejšega odbornika Ivana Živiča. Ta je to dvakrat izrecno zavrnil, in, po vztrajnem tol-mačenju sekretarja skupščine, kako nihče še ni razrešen, so do imenovanja novih funkci-onarjev vsi ostali v sedlu.

Ko so se, po ne vem več katerem odmoru že zvečer po-novno zbrali in nazadnje pričeli s »pralno« točko, se je ponov-no izkazalo, da zbor združene-ga dela navkljub edinemu pre-ostalemu predsedniku ni več sklepčen, zato je župan lahko razglasil le, da je skupno zasa-danje prekinjeno.

Že samo zbiranje odborni-kov v petek ob 14. uri ni obeta-lo sklepčnosti. Čakali so pol ure, a je zopet vse padlo zavo-ljo premajhnega števila odbor-nikov v zboru združenega dela.

V žabji perspektivi

Župan Ivan Tomše in pred-sednik vlade Ciril Kolešnik sta se v četrtek pred nadaljeva-njem zatem nesklepčne seje v zbornici dijaškega doma od-govarjala na vprašanja novinar-jev kako jima ni žal za funkciji žal pa jim je občina, ki zapade v mračnjava razprtij ne pa iskanje izhodov v razvoju. Si-cer pa nista povedala nič nove-ga, kar nista povedala že na prejšnji konferenci.

V petek nam je prišel v roke zajeten »špeh«, ki ste ga podpi-sala Milena Medvešek in brežiški prvak SDZ prof. Miroslav Kugler, naslovljeno je bilo na predsednika SDZ dr. Dimitrija Rupla in notranjega ministra Igorja Bavčarja. Slikovitih pri-mer, npr. omenjena »žabja perspektiva« je zapisana v na-slovu, nadalje je govora o ko-munistični zaroti (?), čeprav je Ciril Kolešnik krščanski demo-krat. Sporna naj bi bila celo dovoljenja za izdane pištola na občini, in žogobcasto usnje ti tako, celo denarni prispevki nekaterih brežiškemu nogo-metnemu klubu naj bi imeli nek namen. Kakšen policaj v Kafkovem Švejkju je pravi di-letant v primerjavi z vsem tem. Če so v državotvorni SZD kaj od tega v svoji »bazi« sploh brali, je jasno vsaj to, da vsaj za pištola ni bilo nobene revizije, bi pa zanesljivo bila, če bi bilo kaj tako hudo narobe. Po šte-vilnih brežiških kafičih in go-stilnah lahko poslušaj, kdo bo sedaj prišel v sedlo, kako bodo posvetili temu in onemu. Pa mislijo, da gredo v demokraci-jo. Občinski sekretariat za ob-čo upravo in družbene dejavnosti je vse odbornike minuli petek obvestil, da morajo kate-ro reči, variant je zadosti, o os-ovnih šolah in okoliših, zakaj če kaj, koledar ne čaka, škoda bo šla v milijone. Sodelovati bodo morali vsaj za začetek, če se bodo sploh hoteli pošteno kregati in seveda najprej priti do kvoruma.

Po (kmh...) domovini

Ig, Pekre: V učnih centrih na Igu in v Pekrah je zapriseglo 270 fantov prve generacije TO. Zaobljubili so se slovenski državi in miru.

Hrušica: Slovesno so odprli karavanški predor, skozenj pa že poteka promet. Je eden najsodobnejših predorov v Evropi.

Zagreb: Med Zagrebom in Münchnom so začeli voziti luksuzni vlaki Mimara.

Skopje: Skopski Makpetrol je znižal cene naftnih derivatov. Tako liter super bencina stane 16,50, navadni pa 16,10 dinarja za liter.

Vukovar: Trije ranjeni v vasi Čakovci, četrti požar v občini Pakrac. Na Hrvaškem tudi konec tedna ni minil brez streljanja in napetosti.

Split: Vlaki med Splitom in Zagrebom ponovno vozijo po več kot dveh mesecih zastojev.

Novi Sad: Na okrnjenem festivalu tudi okrnjene nagrade. Dušanu Jovanoviću posebno priznanje Sterijinega pozorja, izredna nagrada pa Vitu Tauferju.

Beograd: Vlada snubi republike za proračun federacije. Marković se je sestal z republiškimi premieri, osrednje vprašanje pa je bilo, kako napolniti zvezni proračun.

Zagreb: Tuđman zanika trditve, da bi se s srbskim predsednikom Miloševićem pogovarjal o delitvi ozemlja BiH.

Zagreb: V Slavoniji in Krajini napetost spet narašča. V hrvaškem Iloku so policisti iz Srbije aretirali štiri Hrvate, kljub prisotnosti vojske pa se slišijo bombe in se dogajajo ropi.

Maribor: Mariborski organi za notranje zadeve so podali nove ovadbe proti vojakom in oficirjem.

Ljubljana: Zakon o davkih na nadpovprečne plače bodo v vladi ponovno presojali.

Beograd: Predsednik srbske ljudske skupščine dr. Slobodan Unković in dr. Dimitrije Dimitrijević, prosvetni minister Republike Srbije, sta odstopila.

Bijelo Polje: Med preprirom v Bijelem Polju je Črnogorec ustrelil osemnajstletnega muslimanskega fanta. Uboj je razburil črnogorske Muslimane.

Beograd: Federacija bo v letošnjem in v prihodnjem letu najela pri Mednarodni banki za obnovo in razvoj posojilo za prestrukturiranje jugoslovanskih bank v znesku 500 milijonov dolarjev.

Zagreb: Na Hrvaškem naj bi s prodajo stanovanj, družbenih seveda, dobili denar za vračanje dolga bivšim lastnikom.

Ljubljana: Z lesom bo treba varčevati. V Sloveniji primanjkuje lesa za celulozo in predelavo v lesne plošče.

Zagreb: Vnovična kraja v Beogradu. Podjetje Šumadija je prostore dveh zagrebških podjetij razglasilo za svoje.

Beograd: Milan Kučan, Lojze Peterle in Janez Drnovšek so se pogovarjali z Antejem Markovićem in Veljkom Kadjevićem o razdružitvi in odnosih do JLA.

Beograd: Na izredni seji parlamenta so bili izrečeni očitki srbske opozicije Slobodanu Miloševiću.

Beograd: ZIS je še vedno prepričan, da ima cene v vaje-tih. Majska 10,9 odstotna inflacija je po interpretacijah zvezne vlade samo posledica devalvacije, osebni dohodki pa menda naraščajo mimo vsake logike.

Priština: Nepojasnjena smrt dveh Albancev. V hiši so našli ostanke eksploziva, trupli pa sta bili popolnoma razmesarjeni.

Sarajevo: Protest zaradi slovenskih odpadkov.

Beograd: Srbi hočejo lastno armado. Poslanci v srbski ljudski skupščini so gladko zavrnili predloge, ki jih ponujata Izetbegović in Gligorov, kritikam pa ni ušel niti Milošević.

Zagreb: Kljub vojaškim in policijskim stražam je iz Šida prišla na Hrvaško skupina oboroženih civilistov, ki je takoj začela »delati red«. Nove čete iz Srbije pa še prihajajo.

Stojčevac pri Sarajevu: Alija Izetbegović sam prišel pred novinarje. Pogovori kot vedno brez rezultatov.

Ljubljana: Ob osamostojitvi pomanjkanja živil ne bo. Zalag živil naj bi imeli za eno leto, bencinske črpalke pa tudi ne bodo brez goriva.

Beograd: Srbija ukinja blokado tržišča.

Ljubljana: Finančni minsiter Dušan Šešok je dal povod za ostre kritike vlade, ki prihajajo tudi iz Demosa. Lojze Peterle zatrjuje, da delo teče normalno.

Beograd: Pismo ZIS Slovincem. Ante Marković predlaga, da bi s sodelavci v republiški skupščini pojasnil razmere v državi. Zadnje opozorilo zaradi carinskih dajatev.

Ljubljana: Posojila se še naprej dražijo. V LB d. d. se pri poglavitnih posojilih obresti vzepnjajo čez 70 odstotkov.

Ljubljana: Prva igralnica v Ljubljani odprla svoja vrata.

Priština: Senat občinskega sodišča v Prištini je spoznal za krivega novinarja prištinske TV Jusufa Ferizija, ki je hkrati tudi predsednik Združenja neodvisnih novinarjev Kosova in ga obso-dili na 3 mesece zapore. Govoril naj bi laži!

Priština: Albanske matere podpisujejo peticijo proti ubijanju otrok na Kosovu.

Ljubljana: Peterle očita Ruplu, da mu je zasadil nož v hrbet. Predsednik SDZ in zunanji minister dr. Dimitrij Rupel pa trdi, da je bila ostra kritika vlade mišljenja spodbujevalno.

Skopje: Makedonci so črtali vzdevek »socialistična«.

Portorož: Istra zavrača zaprto mejo. Meja med Hrvaško in Slovenijo naj bo odprta, so menili predstavniki desetih istrskih občin.

上海飯店

KITAJSKA RESTAVRACIJA

"SHANGHAI"

HREN & YANG

Cesta pod parkom 2, Velenje, Tel.: 063/855-734

ODPRTO VSAK DAN od 12. do 16. ure in
od 18. do 24. ure

RES JE...

— da na domžalskem občinskem sindikalnem svetu še niso slišali, da je mogoče delavca, za katerega v podjetju trenutno ni dela, poslati domov na čakanje.

— da sta bila prejšnji teden v Mariboru predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan in predsednik vladajoče koalicije Demos dr. Jože Pučnik. Prvi se je pogovarjal z mariborskimi gospodarstveniki, drugi pa je sodeloval na regijskem posvetu Demosa. Čeprav sta se v predvolilnem boju za predsedniški položaj v marsičem razhajala, sta bila tokrat nevede usklajena — oba sta kritizirala gospodarsko politiko.

— da so se v celjskem podjetju EMO domislili lepe potegavščine, kako direktorjem izplačevati lepe plače, pa ob tem ne obremenjevati skupne mase osebnih dohodkov. Vsem zainteresiranim posredujemo njihov izum — proti primerni odškodnini — v prostorih redakcije.

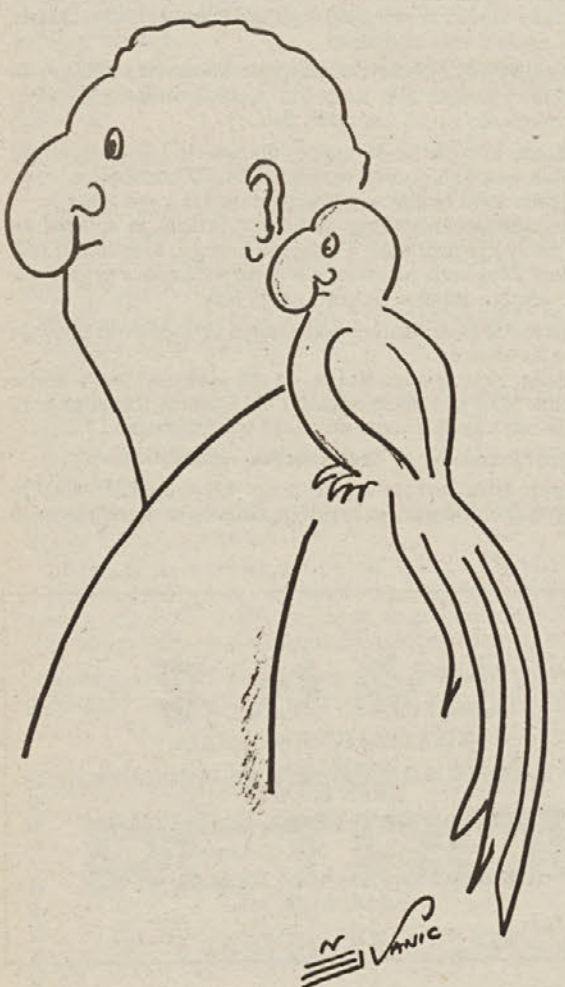
— da mora 2200 članski kolektiv mariborske Tovarne vozil in toplotne tehnike Boris Kidrič kreditirati republiški proračun. Železniško gospodarstvo namreč dolguje Kidriču 70 do 80 milijonov dinarjev, ki jih ne dobi iz republiškega proračuna.

— tudi, da je iz istega republiškega proračuna samo lani odkleto proti Koncernu Gorenje med 200 in 300 milijonov dinarjev. Poniknili so neznankom, saj je imelo ob zaključnem računu izgubo toliko Gorenjevih firm, da... Sicer pa tega ne smemo napisati, ker so nekateri lažnivci še vedno prepričani, da jih ne bomo mogli na sodišču postaviti na laž.

— da je direktor slovenske SDK, Igor Omerza, moral kmalu po prihodu na neprijetno funkcijo požreti nekaj svojih načel. Tako je ves konfuzen prepovedal podrejenim razbojnati, kateri slovenski koncern bi moral zaradi izgub, ki presegajo polovico vrednosti kapitala posameznih firm, v triletnem obvezni stečaj. Ni mu teknilo...

— da bo Slovenija prihodnje leto totalitarna država. Vprašanje je samo, ali ji bosta vladali domača vojska in policija, ali pa verni kmetje s pomočjo lastne vojske in policije.

— da imamo v slovenski skupščini dva podpredsednika, ki sta razdvojeni osebnosti. Podpredsednik Vitodrag Pukl, nekoč spoštovan celjski advokat in poštenjak brez primere, se pričinja spraševati, kateri vrag ga je privedel na skupščinsko ladjo; podpredsednik Vane Gošnik pa se je tolikanj navadil na kravato, da je nekoč prislovčno napreden le še na domačem velenjskem dvorišču.



ZRUŠILA SE JE RADEŠKA GLASBENA ŠOLA

Snazilka videla več kot vse inšpekcije

Predzadnje sredo je zaropotalo pri radeški glasbeni šoli. Na jugozahodni strani je zjutraj manjkal cel vogal. V častiljivi, leta 1906 zgrajeni stavbi, obnovljeni leta 1963 so ta čas gradbenici celjskega Ingrada. Špredaj je pročelje prekrilo z odri, zidariji kleplejo star omet za novo fasado. Vodja gradbišča inž. Vilko Postolsmek navaja ukrepe za sanacijo sedaj zrušenega vogala, o katerem so na sedelu občine v Laškem še v ponedeljek zbirali poročila.

Ravnateljica radeške osnovne šole Marjana Nemca Karla Pal se tik pred koncem šolskega leta stiska v enem od razredov, saj je bila v enem od nadstropij pisarna tajništva, razni kabineti, spodaj pa tudi dvorana za male baletnike glasbene šole. »Čistilka je pred časom že opozarjala, kako odpadajo keramične ploščice v sanitarijah,« navaja opaža-

nja skrbne sodelavke, ponoči pa je hrup zrušitve prebudil stanovalce v sosesčini. Pove, da se naj bi ravno v ponedeljek v Laškem na občini odločali kako dalje.

Inž. Postolsmek je pokazal na prekruto streho, kar so opravili lani. Na priporočilo zavoda za varstvo kulturne dediščine so pristopili tudi k sanaciji vogala. In res visijo iz preostalih zidov nekakšna sidra. Povedal je, kako so pristopili k odkopavanju vogala, kjer naj bi v končni fazi ves temelj podbetonirali po odsekih v globini nosilnih tal. Pričeli so z odkopavanjem, kjer pa so našli neko kanalizacijo, zato so z deli prekinili. Vse skupaj naj bi si ogledali tudi sodelavci Zavoda za raziskavo materiala iz Ljubljane predvsem zavoljo nihanja podtalnice. Zgroženi učitelji, resda laično, opozarjajo na to predlogo odprto luknjo.

Očitno radeška »učilna zidana« iz ranjke Avstrije ni kaj dosti marala za vse te ekspertize. Od daleč, še posebno z novo kritino, kraljuje na hribu nad mestom kar mogočno. Nekaj je moralo biti hudo narobe povsem spodaj, kjer je tako grdo odkrulo cel vogal. Sama tla so na tem koncu hudo napita z vodo. Pred leti je ob novogradnji, betonirano podporno zidu za športno dvorano, do smrti pokopalo enega Ingradovega delavca. Ob vseh nesrečah in siceršnih težkih časih za šolstvo je bilo v radeški nesreči vendarle nekaj sreče, saj je častiljivi zgradbi odpovedal vogal pač ponoči, sicer bi v Glasbeni šoli namesto veselega zaključnega koncerta imeli lahko na bližnjem pokopališču kaj drugega. Pa je tudi v Radečah bila inšpekcija gradbenikov pred nedavnimi, ni pa videla toliko kot skrbna čistilka.



V zrušenem vogalu je bila tudi pisarna ravnateljice Karle Pal. Sto otrok radeške Glasbene šole so preselili. Snazilka je še isti dan pred zrušitvijo vogala svarila, da odpadajo ploščice



HUMORESKA

Aha, to bo lobanja

»Otroci, zdaj bomo govorili o celjskih grobih,« je rekla učiteljica. »To so bili grofi, ki so živeli na starem gradu in so imeli velike posesti ne samo po Sloveniji, ampak tudi na Hrvaškem, v Avstriji in na Madžarskem. Zgodovinarji so do sedaj o njih pisali kot o grobih, v zadnjih letih pa se je pokazalo, da so bili v resnici knezi.«

»Kakšna pa je razlika med grofi in knezi?« je vprašal učenec.

»Kako naj vam pojasnim? Razlika je kar velika. Na primer, grof ima grofijo, knez pa kneževino. Ta je veliko večja in grofija nikoli ne more biti tako velika. Ugotovili so, da celjski grofi ne bi imeli tako velike posesti, če ne bi bili knezi. Torej je grof precej manjši od kneza, je pravzaprav njegov služabnik.«

»A bo zdaj republika Slovenija kneževina?« je vprašal učenec.

»Zakaj pa sploh jemljemo celjske grofe?« je hotel vedeti drug učenec.

»Zato ker se moramo o njih nekaj naučiti, ker zdaj nastaja naša samostojna država in je dobro, če vemo, da je bila že nekoč kneževina. Kneževina pa zdaj ne more postati, ker ni več knezov.«

»A Srbija bo pa kraljevina?« se je oglašila učenka.

»Ja, ne vem, če bo, ampak oni imajo pa še enega Karađorđevića, ki je iz nekdanje kraljevske družine.«

»Tista Oxenbergovala, ki je hčerka princeze Elizabete in je noseča z Albertom iz Monaca, bi bila pa lahko princeza?« je dodala druga učenka.

»Kaj... praviš? Ja, od kod pa to?« se je začudila učiteljica.

»Iz Lady,« so odvrnili otroci.

»No, mir! Ostanimo pri celjskih knezih. To so bili izredni ljudje in je res škoda, da so tako zgodaj in lahkomišlno odmrli. Če Ulrik II. ne bi bil šel v Beograd, kjer so ga ubili, bi imela naša Slovenija danes veliko Hrvaške in habsburškega ozemlja.«

»Ja, če bi imel žensko,« je rekla učenka.

»Ampak tisti Otto von Habsburg še živi,« je pripomnil učenec, »in bi hotel ozemlje nazaj. Kaj pa potem?«

»Daj no! Hotela sem vam povedati, da so se do danes ohranile njihove lobanje in si jih bomo šli ogledat.«

Otroci so se drenjali pred vitrino.

»Tele lobanje so stare več kot petsto let,« je rekla učiteljica. »Si predstavljate?«

»To so bili pa res iz trpežnega materiala,« je pripomnil učenec.

»Naše lobanje bi takoj sprnele,« je dodal drugi. »Mir! To, vidite, je Hermanova, to Friderikova in tisto Ulrikova lobanja. Ta je razpoznavna po udarcu z mečem,« je rekla učiteljica.

»Čigava je pa tista najmanjša?« je hotel vedeti učenec.

»Tista? Tala? Aha, ta bi bila pa lahko Hermanova, ko je bil še otrok.«

FOTOREPORTAŽA

Mesičevi dovtipi



Mi smo vsaj tuje prepričali, da spoštujejo našo ustavo. Zato sta me Delors in Santer, ko smo bili sami, titulirala z »gospod predsednik«.



Jaz sem Francozoma povedal svoje mnenje, Tupurkovski svojega, Bora Jović pa verjetno Miloševićevega.



Meni je jasno, koliko je ura. Poglejte: od 536 tisoč Srbov na Hrvaškem jih je 800 tisoč glasovalo za avtonomijo.



Srbija bi bila v zveznem predsedstvu enakopravno zastopana samo v primeru, če bi vsaka republika v predsedstvo imenovala enega Srba.

NI RES...

— da slovenska zdravstvena ministrica Katja Boh, ki se v Kliničnem centru zdravi zaradi srčnega infarkta, biva v luksuznih prostorih, v katerih se je svoje dni zdravil predsednik Tito. Tudi ni res, da v kuhinji UKC za obolelo ministrico pripravljajo posebne obroke hrane, ker z bolnišnično hrano ne bi bila zadovoljna. Prav tako ni res, da bi ministrica kar v svojih bolniških prostorih sklicevala tajne bojne posvete, na katerih bi se dogovarjali, kako postaviti pravega človeka na pravo mesto (beri: kako na direktorsko mesto UKC postaviti točno določenega človeka).

— da je direktor mariborskega TAM-a Maksimiljan Senica Janševim fantom hvaležen, da so z odvzetjem štirih oklepniht transporterjev izdelanih za JLA tovarni napravili brezplačno reklamo. Ni hvaležen, prav nasprotno, saj je znano, kako v tujini gledajo na tovarne, ki so »v čvrstih rokah«...

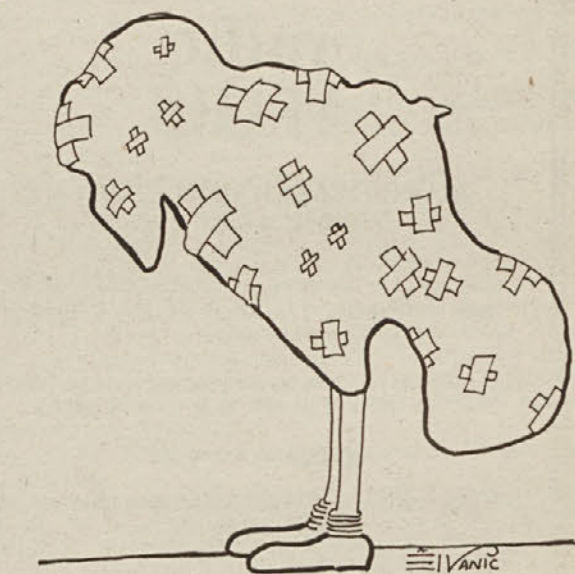
— da bi Milan Kučan v času mariborskih dogodkov štiri dni nabiral gobe na Rogu. Iz zanesljivih virov blizu predsedstva smo izvedeli, da gobe sploh še ne rastejo.

— da bi gospa mati mariborska Magda Tovornik od kaplarja, ki ima svojo vojsko, bila dobila navodila kako mora aktivno sodelovati v medijski vojni, ki je vzpodbudila plezanje po vojaških vozilih in povzročila celo smrt...

— da bo čez slab teden dni kar čez noč 80 tisoč Slovencev več. Preden bo namreč izšel časopis Slovenec v nakladi 80 tisoč izvodov, zna od pomanjkanja z obličja Slovenije izginiti več kot 80 tisoč Slovencev iz mesa in krvi. Sicer pa to niti ni važno, bi rekli kolegi, ki se bodo udeležili časopisu »s krščansko etiko«, glavno da bomo imeli sleherni dan 80 tisoč izvodov pravoverni mislečih papirnatih Slovencev.

— da je predsednik Demosa dr. Jože Pučnik kdaj dejal, kako bo imela nujna reforma gospodarskega sistema svojo »ceno«. Rekel je samo, da bo na začetku padel standard, povečalo se bo število brezposelnih in povečale se bodo socialne napetosti. Zato je treba po Pučnikovih besedah z reformo zdaj pohiteti iz »političnih razlogov«, dokler se ljudje še spomnijo, da so za sedanje stanje krivi le komunisti. Čez tri leta jih v to ne bo več tako lahko prepričati...

— da se v Sloveniji pripravlja štrajk policajev, ker policaji naj ne bi imeli dodatkov za nočno delo in delo ob nedeljah, ker bi smeli nadure le kompenzirati in podobno. Štrajka ne bo, zna pa se vse pogostejše dogajati, da bodo nezadovoljni policaji do držaljanov, ki naj bi jih čuvali in ščitili, vse bolj neprijazni.



Vojna in mir, 16. del



Kaj pišejo drugi

DARIO SERAVAL VERJAME V MIR NA BALKANU

S Cicciolino pomiriti Knin

Dario Seraval, frontman ene izmed najvplivnejših evropskih Electronic Body Music skupin, Borghesie, je zamenjal pevski mikrofoni z govorniškim. Pred nedavnim je ustanovil Kninsko mirovno gibanje, imel je javne nastope v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu in Kninu, kjer sta konec prejšnjega meseca z izvoljenko Natašo tudi obiskala matičarja. Stališča, iz katerih izhaja in deluje, so politika nenasilja, politika razuma, strpnosti in predvsem enakopravnosti. Le tako bo mogoče, po njegovih besedah, znižati temperaturo v kipečem balkanskem loncu. Kakšni so cilji in namere ter napovedi za vnaprej, smo za beležili v pričujočem intervjuju.

Dario in Nataša živita v podnajemniški sobi v blokovskem naselju za Gospodarskim razstaviščem v Ljubljani. Na stenah njune sobe visita dva posterja. Na obeh je Cicciolina z angelskim nasmehom in golimi prsmi. Na enem izmed njiju sta nalepljena plakata, na katerih Darjo IV., sin Sonca poziva k bojkotu kluba K4. V kasetofonu je zadnji jugoslovanski diskografski produkt Borghesie, kompilacija dvanajstincrjev »4x12«, ob telefonu je nekaj listov papirja, podpisanih z telefonskimi številkami. Telefon neprestano zveni in Dario zdaj razčisti neporavnane račune z besnimi upniki, zdaj usklajuje časovne termine ali pa se dogovarja za sestanke in tiskovne konference. Še pred prvim vprašanjem pravi:

»Hej, ničesar o Borghesiji. Borghesia s tem nima nobene zveze. Nisem več njen član in KMG je moja lastna zadeva. Od 30. 5. ne delam več tam. V bistvu me je Aldo vrgel iz benda že okrog dvajsetega marca. Potem si je za nekaj časa premislil, ker ne počne vedno tistega, kar misli, no, ne naredi vedno tega, kar v nekem določenem trenutku reče, to pravzaprav počne večina ljudi, mar ne? Kljub vsemu pa je bilo to zelo resno, midva sva se namreč težko sporazumevala že kakšne štiri mesece, se pripravila, ni bilo nobene komunikacije, meni pa je tako težko delati. Seveda, raje počnem to, kot pa da bi šel na študentski servis ali kaj podobnega, konec kon-

cev jaz v tem še vedno uživam. Sploh pa, če mi dobro plačajo. V vsakem primeru moram nekaj delati, če hočem vrniti tih deset tisoč mark, kolikor sem imel izgube s tem zadnjim koncertom v Križankah.«

Kaj se je pravzaprav zgodilo?

»Namesto dva tisoč smo prodali stosedemdeset kart. Zemira, tudi bivša članica Borghesie, je rekla, da je bil to najboljši koncert tega benda, kar jih je imela priložnost videti. Jaša iz Mladine bi se bil lahko najprej prepričal, kje sem se učil peti. Ni bila Nada Žgur, temveč Lela Radovan. Koncert je bil dober, toda še zmeraj sem deset tisoč mark v minusu.«

Kaj je Kninsko mirovno gibanje?

»Kninsko mirovno gibanje se zavzema za razrešitev jugoslovanske krize po izključno mirni poti. Najboljši vpogled v cilje KMG-ja pa daje njegov Manifest, ki je nastal v noči iz osemindvajsetega na devetindvajseti maj, v Kninu, hkrati s samim KMG-jem.«

Kakšni so dosedanje rezultati KMG-ja?

V Beogradu sem imel govor na odprtem, na Terazijski česmi, zbralo se je kakšnih tristo ljudi, prisotna sta bila Yutel in Studio B. Imel sem intervju za radio B 92, v katerem sem tudi povabil ljudi, naj pridejo na česmo. Bilo je precej burno. V primerjavi z zagrebškim nastopom, kjer je bilo sproščeno, ljudje so se smejali, sodelovali, skratka bil je pravi show, je bilo v Beogradu napeto, fajtersko. Večina ljudi je sicer na moji strani, toda najmanj deset procentov ljudi je bilo dokaj vznemirljenih, besnih, vpili so mi: »Nemoj dirati našu vojsku!« ali pa: »Šta ti hočeš? Idi u Slovenijo! Tudmanovac!« in podobno. V Kninu sem prijavil zborovanje Zelenbabi, dobil sem dovoljenje, moji fantje iz KMG-ja so postavili ozvočenje na parkirnem prostoru pred železniško postajo, neke ob dvanajstih smo začeli z muziko in neke ob treh sem pričel z govorom. Trajalo je kakšni dve uri in pol. Začeli smo polemizirati. Proti koncu se je javil neki Čupković, za njega pravijo, da je Raškovićeva desna roka, bil je zelo navit, uporabljal je te znane srbske argumente, zame je trdil, da sem politična bižuterija, češ da nisem realen. Odgovoril sem mu, da on s svojo tako imenovano »realno« politiko pošilja ljudi v smrt. Enkrat sem ga celo pozdravil z Sieg Heil dvignjeno roko. Provoci-

ral sem ga, veš. No, nek bedak je zavpil: »Deset Hrvata za jednog Srba!« Odgovoril sem mu: »Sto Hrvata za jednog Srba, hiljadu Hrvata za jednog Srba!« nato sem jih vprašal, če je to resnično tisto, kar hočejo, če je to končni cilj SAO Krajine. Nekako tako je potekalo celotno zborovanje. Dobili smo kakšnih deset, petnajst novih članov, veš, tu ne gre toliko za množičnost kot za ljudi, ki so pripravljeni delati, organizirati...«

Očitno je, da jemlješ celotno zadevo skrajno resno. Se ti zdi, da je v Jugoslaviji sploh možno vzpostaviti mir?

»Seveda. Prav za to se zavzemam.«

Pa se ti mir v Jugoslaviji ne zdi malce utopičen?

»Mir je možen prav tako kot je možna vojna. Za vsakim dežjem posije sonce, za vsako vojno pride mir. Če že vojna mora biti, naj bo čim krajša, toda da se tudi prepreči. Pogled, gospodarstvo je mrtvo, ljudje so revni in obupani, lačnih ljudi pa ni težko voditi.

Identificiranje z nacijo je tem močnejše, čim slabši so življenjski pogoji. Zdajšnje oblasti to izkoriščajo. Vseposvoda po Jugoslaviji, tudi v Sloveniji. Denar, ki ga namenja za oboje, bi raje namenili zdravstvu, šolstvu, kulturi, socialni varnosti. Obstaja realna možnost, da se bo prava vojna zgodila prav v Sloveniji, spopad med JLA in TO, vojna z deset, dvajset tisoč mrtvimi. Masovnega ubijanja pri nas še ni bilo, tisto kar se je dogajalo do danes, so bile praske.«

Pa si res prepričan, da bo vojna kratkotrajna?

»Poglej, vseposvoda v Jugoslaviji se že kakšnih deset let namensko gradi na nacionalnih ideologijah, prisotna je masovna psihoza, ozračje je nalezljivo do skrajnosti. Toda ljudem je vsega dosti, hočejo da se stvari že enkrat razčistijo, ljudje hočejo mir. Ta pa je nepredstavljiv, dokler se nacionalne politične oblasti naslanjajo na ideologijo »krvi in zemlje«. Spopad verjetno bo, toda ne za dolgo.



Dario Seraval v časih, ko je še pel pri Borghesiji

Kakšne kontakte imaš z drugimi organizacijami, gibanji?

»Trenutno kontaktiram z Gibanjem za kulturo miru in nenasilja in Radikalno stranko iz Italije. Radikalna stranka mi bo tudi organizirala tiskovno konferenco v Milanu. Poskušamo se povezati z vsemi, ki bi radi sodelovali z nami. Posneli bomo himno SAO Krajine, morda bom pritegnil k sodelovanju tudi Cicciolino. Himno bi posneli v angleščini, in poskusili bi jo ustrezno medijsko prezentirati. Morda nam bo založba PIAS stala ob strani. Poskušam tudi vzpostaviti ekonomsko navezo med nekim industrijalcem iz Milana in SAO Krajino.«

Ali je bila vajina poroka politično dejanje, ali pa je šlo za kaj drugega?

Ah, vsakega malo. Najprej sva se hotela poročiti na Ljubljanskem gradu, toda Strgar ni imel časa, bil je na nekem poslovnem potovanju, vse skupaj bi se naj zgodilo na petek in bili so nekakšni problemi z matičarji, skratka, nekako preveč suhoparno je delovalo vse skupaj. Poroka je vendarle poroka. Zato sva se odločila za Knin. Tam je vojno stanje. Ljudje se bojijo iti tja, midva pa sva se tam poročila. Prav gotovo mi bo ta dogodek ostal za vedno v spominu. Bilo je res nekaj posebnega. Prav nobenih problemov nismo imeli.«

vo mi bo ta dogodek ostal za vedno v spominu. Bilo je res nekaj posebnega. Prav nobenih problemov nismo imeli.«

Kakšno vlogo bo pri razrešitvi jugoslovanske krize imelo KMG?

»Mislim, da bo vloga KMG dokaj opazna, predvsem zaradi tega, ker se zavzemamo za mir, za enakost, enake pravice za vse, za Srbe in Hrvate, za Albance, temelj rešitve je individualizem, ne pa nacionalna ozkoglednost. In kar je tudi pomembno: nismo edini. Veliko političnih strank deluje iz podobnih izhodišč, predvsem levo usmerjenih strank.

Očitno te čaka še mnogo dela?

»Ja, veliko stvari še moram organizirati, to je moj življenjski projekt. V bližnji prihodnosti zopet potujem v Knin. Pripravljamo ustanovno skupščino in zakonsko registracijo KMG-ja. Veliko dela je še. Poleg vsega pa moram tudi vrniti denar, ki sem si ga sposodil za ta zadnji koncert. Aha, en mali oglas: moji starši prodajajo šestmetrsko barko, luksuzno opremljeno, motor Ducatti, 22 KM, pomožni motor Tomos 4. Vse dodatne informacije lahko zainteresirani dobijo pri meni na telefonu: 061/302-294.«

Manifest kninskega mirovnega gibanja

ZGODOVINSKI MITI KMG so Mahatma Ghandi in Martin Luther King. KMG se zavzema in deluje na vzpostavljanju miru v Kninu, SAO Krajini, na Hrvaškem, Jugoslaviji, Evropi in vsem svetu.

KMG se zavzema za Evropo regij.

KMG pozna izhod iz jugoslovanske politične krize.

Naš predlog je, naj SAO Krajina dobi identičen status kot ga imata AP Vojvodina in AP Kosovo.

To pomeni: KMG se zaveda, da lahko SAO Krajina dobi politične pravice po mirni poti le, če te iste pravice zahteva za Albance na Kosovu, Madžare v Vojvodini, Rome, Italijane, Romune, Turke in ostale Jugoslovane.

OBRAZLOŽITEV

Naš temelj demokracije je individualizem — živi in pusti druge živeti, ne pa ideologija nacionalne monolitnosti (ideologija »krvi in zemlje«, slavne preteklosti in vojne sedanjosti). V civilni družbi se državljani združujejo po svoji volji, na volitvah. Prednost imajo odločitve manjšin, vse do posameznika (dokler posameznik ali manjšina ne ogrožata pravice drugih). Primer: Odločitev občine Knin ima prednost pred odločitvijo SAO Krajine, katere odločitev ima prednost pred odločitvijo Republike Hrvaške, katere odločitev ima prednost pred odločitvijo SFR Jugoslavije.

Kar zadeva nas, je lahko vsaka vas avtonomna pokrajina ali republika, federalna ali konfederalna, kakor komu drago. Važno je, da se spoštujejo odločitve državljanov in ne odločitve odtujene oblasti, t. j. ljudi, katerih edini cilj je, ostati na oblasti.

Micović Dragan

Za Kninsko mirovno gibanje:

Boško Čoko
Dario Seval Mihajlović



Dario in Nataša na poroki v Kninu

radio
MARŠ

MARIBORSKI RADIO ŠTUDENT
95.9 MH z UKV stereo

oddajamo 24 ur dnevno lasten program od 15. ure do 21.
ure ob vikendih od 15. ure do 24. ure in satelitske
programe

pripravljamo popoldanski glasbeno-informativni program
ter večerne glasbene in govorne termine

oglašujte na našem radiu!

Gospodarska cesta 87/b, 62000 Maribor tel & fax (062)
221-442, 20-179

ŽIVLJENJE NA DNU REVŠČINE

Bodo goreli klošarji?

V torek, prejšnji teden sta v redakcijo pritekla dva fanta ter nas prosila za pomoč. Pomagamo naj klošarski skupnosti, katero policaji ter predstavniki oblasti »mečejo« iz stanovanja. Še preden smo jima obljubili pomoč sta zbežala nazaj, saj sta rekla, da morata reševati kar se še rešiti da.

Tam nekje sredi maja, smo bralcem predstavili način življenja klošarske skupnosti iz Celja. Fantje in dekleta so si izbrali svoj način življenja, kateri ni povšeči marsikateremu Celjanu. V njihovi komuni, kot jo sami imenujejo, živi različno število brezdomcev. Običajno se jih do večera zbere do deset. Preživljajo se s podporo Centra za socialno delo in s prosjačenjem. Nasilni niso, medsebojno se dobro razumejo, čeprav je jih njihov stalni spremljevalec alkohol. Mamil ne uživajo, saj za kaj takega nimajo denarja. Delijo si vse kar naščajo, od hrane do deklet. Vsi imajo za sabo pestro preteklost preživeto v popravni domovih in v zaporih. Zvečine izhajajo iz neurejenih družin, zato tudi drugačnega načina življenja niso vajeni. Obtoženi so bili v glavnem zaradi kraj ali drugi lažjih prestopkov. Že dolgo je tega, kar je kdo izmed njih storil kaznivo dejanje. Miličniki jih pa pogosto obiskujejo, saj so kot nekdanji prestopniki zbrani kar na enem mestu in to v samem centru »takoj pri roki«. V glavnem so to zelo mladi ljudje, saj jih je le malo, ki štejejo več kot trideset let.

Živijo v enosobnem stanovanju, za katerega je nazadnje imel stanovanjsko pravico Pikl, tudi eden izmed njih. Stanovanje samo je že pred mesecem dni imelo poškodovana vrata, okno brez stekla je tudi že dolgo pokrito s tekstilom. Opremljeno je bilo s pohištvo, katerega so drugi zavrgli.

Deložacija

Po klicu na pomoč smo pohiteli za fanti, vendar smo od daleč videli le še policijsko vozilo ter osebni avto, ki jim je sledil. Na kraju dogodka smo najprej zagledali Srečka Škofleka, malo okrvavljenega po rokah in močno razburjenega. Komaj se je toliko pomiril, da je povedal: »Mene in Barbaro so že odveli v avto. Hotel sem si kar prerezati žile, tako besen sem bil. Tudi Knaflca so hoteli odpeljati, pa smo jih komaj prepričali, da je prišel ravnokar iz bolnice, kjer je bil na operaciji in še hoditi ne more sam.«

Skupaj smo odšli proti sobi. Tam kjer so bila včasih vrata, sedaj še okvirjev ni bilo. Pravijo, da so jih miličniki razdrli, ko so vdrali. Sicer pa so bila tako trhla, da ni bilo potrebno veliko sile. Pikl, ki je bil ravnokar izpuščen iz zapora in je bil zadnji lastnik stanovanjske pravice, je povedal: »Občina mi ni podaljšala pogodbe za to stanovanje. Pravijo, da se moramo izseliti. Kam pa naj gremo? V tem dežju bi nas postavili kar ven pod kostanje, ali kaj? Kar tako na cesto bi nas vrgli. Naj nam pustijo to luknjo, saj tako ni primerna za bivanje. Kdo drug bi pa sploh hotel bivati v njej? Ne vidimo rešitve. Mi smo odpisani za družbo.«

V sobi je bila zraven članov skupnosti tudi socialna delavka Jožica Rizmal. Je edina »dobra duša«, ki jih redno obiskuje in

skrbi za človečnost njihovega življenja, čeprav to ne dela po delovni dolžnosti, njej je namreč »dodeljena« druga krajevna skupnost. Njo so fantje tudi najprej poiskali, ko so prosili za pomoč ob »obisku« miličnikov.

»Miličnike sem hotela prepričati naj jih pustijo pri miru. Zraven je bil tudi človek iz sodišča, ki mi je očital, češ da bi morala vedeti kakšni so postopki in ne bi smela proti njim delovati. Uspelo nam je, da smo se dogovorili, da preložijo izselitev. Dogovorjen je odlok do ponedeljka«, razloži situacijo socialna delavka.

Medtem vstane Škoflek in razloži svoj načrt: »V ponedeljek morate vsi ven iz hiše, tudi drugi stanovalci! V njej bom ostal samo jaz. Nabavil si bom tri litre bencina. Ko bom videl, da prihajajo miličniki, bom zažgal sebe in to luknjo!« Takoj ga potolažijo drugi člani skupnosti: »Ne boš sam, tudi mi bomo s tabo!«

Gospa Rizmalova pa doda: »Verjemite, da silno resno misli, poznam Sreča!«

Sosedje

Na hodniku nedaleč vstran od »kraja dogodka« stoji vsa preplašena soseda Vladimira Špajzer-Stefančič. V obupu nam prične pripovedovati: »Ali slišite kaj grozijo? Kaj če res kaj takega storijo? V ponedeljek morava z možem in otrokom proč iz hiše. Res so zmožni kaj takega narediti.« Povabi nas v kuhinjo na kavo, da bi se malo pomirila. Zraven pa pripoveduje: »Lastnik teh stanovanj je ZPI občine Celje. V tem delu hiše so tri stanova-



Vladimira Špajzer-Stefančič: »Zmožni so zažgati vse skupaj.«

nja. Zraven njihovega je še stanovanje pravoslavcev. Ti so redko tukaj. Tudi mi smo dobili obvestilo, da si moramo poiskati drugo stanovanje. Ta stanovanja niso primerna za bivanje. Pravijo, da jih bodo rušili. Odkar so tukaj ti sosede, se je življenje spremenilo. Imam majhnega otroka in želela bi mir, posebej še zvečer. Drugače mi fantje namerno ne nagajajo. Zdaj jim že 14 dni čistijo stanovanje neke ženske, zato je več čistoče. Vendar verjemite, hudo je živeti z njim. Tudi samo stanovanje je komaj primerno za bivanje moje družine.«

Uradne poti

Vso zadevo reševanja nastale situacije je pevil Center za socialno delo Celje. Njihov direktor je pozval vse pristojne v občini na razgovor ter poprosil za pomoč in strpnost. Do skupnega sestanka vseh služb in odgovornih naj bi prišlo v teh dneh. Dogovorjeno pa je

eno: v ponedeljek ne bo ponovne deložacije stanovalcev na Mariborski 2.

O tem se bomo prepričali na samem kraju dogodkov. Od dneva »akcije«, se v teh prostorih večkrat oglašamo. V petek so nam pokazali, da so nabavili dva litra petroleja.

Kje najti izhod?

Kje je meja med človečnostjo in zakonodajo? Ali smo res že tako »deformirani« in odtujeni družbi, da vse kar ni tako, kot smo sami, odbijamo?

Soseda bi želela ven iz stanovanja, v lepše, klošarji pa si želijo ostati v tem stanovanju, urejenega niti ne bi marali. Mi pa zahtevamo ravno obratno: klošarje ven, soseda pa puščamo noter. In tako nihče ni zadovoljen. Tudi lastniki stanovanj niso zadovoljni, saj le teh ne morejo rušiti, če izselijo le eno stanovanje. Butalska logika, bi rekli.

No, glavno, da je vse »po črki zakona«!

SREDNJEVEŠKI KNEŽKI DOKUMENTI PRVIČ V CELJU

Iz oči v oči z zgodovino

Razstava Danes grofje Celjski..., ki jo bodo v času Svetovnega slovenskega kongresa odprli 24. junija ob 10. uri v spodnji stranski dvorani Narodnega doma v Celju in bo žal na ogled le do konca meseca, je imeniten projekt Zgodovinskega arhiva Celje, ki združuje prizadevanja napisati Celju njegovo slavno zgodovino in privikrat doslej omogoča Celjanom, da vidijo najdragocenejše srednjeveške listine svojih knezov, ki jih po vrtnitvi iz Dunaja skrbno in ljubosumno čuva Arhiv Slovenije.

Razstava, ki je tematsko delih tri obletnice: 540 let po celoti vezana na grofe Celjske, združuje v treh oblikovnih

avtorja dveh opusov radirank in predlog, po katerih so bile izdelane litografije na temo grofov Celjskih in profesionalnega gledališča v Celju, ki praznuje letos svojo 40-letnico. V sodelovanju z Arhivom Slovenije in Akademijo znanosti in umetnosti bo celjski Zgodovinski arhiv celjski javnosti pokazal izbor najpomembnejših listin grofov Celjskih, ki jih

je za to priložnost izbral in z regesti opremil dr. Božo Otopčević, v Celju pa so dvajsetim dokumentom neprecenljive vrednosti dodali še prepise privilegijev in kronik mesta Celja in Celjsko kroniko Ignaca Orožna.

Drugi del razstave predstavlja slikarja Avgusta Seebacherja, rojaka, po krivici potisnjene v pozabo, saj je večji del svojega opusa posvetil veduti in zgodovini mesta Celja. Na razstavi bodo obudili spomin na njegovi dve mapi jedkanice Celeia antiqua et nova in Heut Grafen von Cilli und nimmermehr, posvečeni vzponu in padcu grofov Celjskih in nesrečni ljubezni Veronike Deseniške in grofa Friderika II. Celjskega in sicer vseh 25 njegovih upodobitev.

Profesionalno celjsko gledališče se je z dramami o grofih Celjskih predstavilo petkrat in to v sezonah 1952/53 s Kreftovim celjskim grofi, 1964/65 z Novačanovim Hermanom Celjskim, 1967/68 spet s Kreftovim delom Celjski grofje, leta 1970/71 z Župančičevo Veroniko Deseniško in 1973/74 z Rudolfovo dramo Celjski grof na zrebču. Dokumente o teh uprizoritvah bo Zgodovinski arhiv, ki hrani gledališki arhiv, predstavil v tretjem delu razstave, s Slovenskim ljudskim gledališčem pa so se dogovorili, da bodo dramski igralci ob otvoritvi izvedli odloček iz enega naštetih del.

Najdragocenejši del razstave Zgodovinskega arhiva so seveda srednjeveške listine, dokumenti veličine celjskih knezov, njihovega vzpona in bogastva. Poglejmo nekatere med njimi.

Nekatere listine

NAJSTAREJŠA OHRANJENA LISTINA ŽOVNEŠKIH, IZDANA 14. MAJA 1262 V LEMBERKU, V KATERI SKLEPATA BRATA LEOPOLD IN ULRİK DEDNO POGODBO O MEDSEBOJNEM DEDOVANJU.

Na listini visi pečat Ulrika Žovneškega s podobo korakajočega viteza z izvlečenim mečem, v levici držeč ščit z grbom Žovneških.

Z LISTINO, IZDANO 16. APRILA 1341 V MÜNCHNU, POZVIGNE NEMŠKI CESAR LUDVIK BAVAREC S SOGLASJEM AVSTRIJSKIH STRICEV, FRIDERIKA ŽOVNEŠKEGA IN NJEGOVE DEDIČE V GROFE CELJSKE, KOT MEJE GROFIJE PA NAVAJA MEJE GOSPOSTVA LEMBERK.

Na rumeno-rdeči svileni vrvti visi cesarjev pečat v naravnem vosku premera 105 mm s protipečatom na hrbtu.

DNE 30. SEPTEMBRA 1372 JE NEMŠKI CESAR KAREL IV. POVDIGNIL HERMANA IN VILJEMA ŽOVNEŠKA ZARADI ZASLUG ZA NEMŠKO DRŽAVO IN NA PROŠNJO AVSTRIJSKIH VOJVOD ALBREHTA IN LEOPOLDA V DRŽAVNA GROFA S PRIDEVNİKOM »CELJSKA« TER JIMA PODELIL CELJSKO GROFIJO V NAVEDENIH MEJAH.

Na rumeni pleteni vrvti visi pečat izstavitelja v premeru 102 mm s cesarjem na prestolu med dvema orloma in protipečatom na hrbtu pečata.

DNE 30. SEPTEMBRA 1388 STA SKLENILA GROF ŠTEFAN MODRUŠKO-KRŠKI IN ŽENA GROFICA KATARINA ZA HČERKO ELIZABETO ŽENITNO POGODBO Z GROFOM FRIDERIKOM II. CELJSKIM, KATEREMU STA OBLJUBILA DOTO 20.000 ZLATNIKOV OZIROMA ZASTAVITEV OTOKA KRKA, BAKRA, BRIBIRJA IN TRSATA.

Na listini visijo pečati grofa Štefana, njegove žene grofice Katarine de Gara in grofa Otona Stubenberškega Mlajšega.

S SVEČANO LISTINO, IZDANO 27. JANUARJA 1399, PODELI OGRSKI KRALJ SIGISMUND GROFU HERMANU II. CELJSKEMU ZA NJEGOVE ZASLUGE ZA OGRSKO KRALJEVSTVO, IN ZANJ OSEBNO, V BOJU S TURKI GROFIJO ZAGORJE S PRIPADAJOČIMI GRADOVI IN VASMI.

Na zeleno-rdeči pleteni vrvti visi veliki pečat izstavitelja: na eni strani podoba kralja na prestolu, na drugi veliki grb Ogrske.

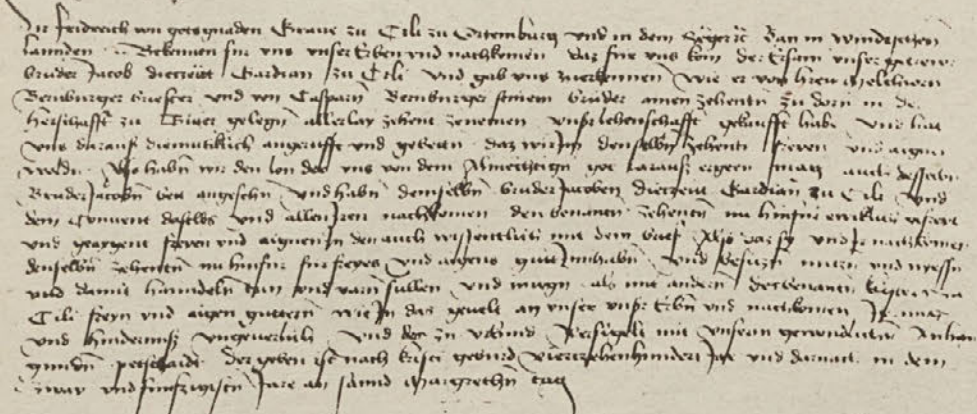
DNE 11. APRILA 1415 JE NA KONCILU V KONSTANZU NEMŠKI KRALJ SIGISMUND PODELIL SVOJEMU TASTU, HERMANU II. CELJSKEMU, NA NJEGOVO PROŠNJO KRVNO SODSTVO V NJEGOVI GROFIJI CELJE.

Na listino je obešen pečat izstavitelja v rdečem vosku s podobo orla. **Z LISTINO IZDANO V PRAGI 30. NOVOBRA 1436 JE NEMŠKI CESAR SIGISMUND POVIŠAL GROFA FRIDERIKA II. IN NJEGOVEGA SINA GROFA ULRIKA II. CELJSKEGA V POKNEŽENA GROFA TER JIMA PODELIL V FEVD GROFIJE CELJE, ORTENBURG IN STERNBERG.**

Na rumeno-črni pleteni vrvti je bil obešen veliki pečat izstavitelja v naravnem vosku.

DNE 31. MARCA 1456 STA V BUDI SKLENILA GROFA JANOS HUNJADI IN NJGOV SIN LADISLAV, »VEČNA GROFA BISTRICA«, Z GROFOM ULRikom II. CELJSKIM MEDSEBOJNO ZVEZO V KORIST KRALJA LADISLAVA OGRSKEGA.

Na pergamentnih trakovih visita pečata obeh izstaviteljev.



Friderik, po milosti božji grof Celjski, Ortenburški in Zagorski / Fridreich von gots gnaden graue zu Cili, zu Ortemburg vnd in dem Seger / etc., naznanja, da se je pri njem zglasil brat Jakob, gvardijan celjskega minoritskega samostana / bruder Jacob dieczat gardian zu Cili /, in ga prosil, naj bi samostanu priznal lastninsko pravico nad desetino, ki jo je samostan kupil od duhovnika Melhiorja Bernbergerja / herren Melchioren Bernberger briester / in od njegovega brata Gašperja / Casparen Bernberger /. Desetina, ki sta ju Bernbergerja imela v fevdu od Celjanov, je bila v kraju Trno / in Dorn / v laški gosposčini / in der herschafft zu Tuer /. Listino je pečatil njen izstavitelj.

PROSTITUCIJA IN NASILJE

Potičke in krvave deklice

V tej resnični zgodbi o najstarejši obrti, ki ne izumira in nikoli ne bo izumrla, želimo opisati nekaj primerov, ki so se zgodili v sosednji Italiji in jih po nekakšnem nepisanem pravilu niso mogli razjasniti. Dodali bomo nekaj dogodkov z naše strani, iz Portoroža, kjer prostitucija prav tako cvete in nepojasnen primer »Fantoma« iz Trsta, ki je na cesti med Ljubljano in Koprom na nenavaden način posiljeval avtoštoparke.

Javna hiša v slaščičarni

Pri samem vходу v Trst, v mestnem predelu, kjer mnoge ulice nosijo imena naših istrskih mest, se nahaja tudi Via Capodistria, lepo urejena ulica, v kateri na prvi pogled ne moreš odkriti, v kateri od stavb deluje »Slaščičarna«, ki trguje z ljubeznijo. Zato je kot grom z jasnega udarila pred kratkim objavljena novica, da so v tej ulici odkrili javno hišo s približno petnajstimi damami različne starosti – eno mladoletnico in najstarejšo, ki se približuje petdesetim. Italijanska policija, ki običajno na široko informira javnost, v tem primeru tudi najvztrajnejšim novinarjem ni hotela odkriti nobene podrobnosti, niti tega, kako so odkrili metrese in prodajalke ljubezni.

Nenavadno tržaško »slaščičarno« sta vodili dve dami. Kdo sta, še vedno skrivajo, ve pa se, da eno izmed njih policija že pozna in se je zaradi enakega početja že zagovarjala na sodišču. Podjetni ženski sta imeli kakšnih petnajst »delavk«, med katerimi je bilo mnogo mladih študentk in poročenih gospodinj s sorazmerno visokim standardom. Gostje so najpogostejše bili starejši gospodje, srednjega in visokega

položaja, najštevilnejši pa so bili tržaški trgovci, ki so za sladko življenje v podjetju ljubezni plačali za eno seanso 200 tisoč lir, svoje prijateljice pa so tudi bogato nagradili. Slaščičarno podjetje v Via Capodistria je delalo skoraj leto dni podnevi in ponoči, z gosti so se dogovarjali po telefonu s šiframi. Vsaka ženska je imela svojo šifro, mlajše nazive slaščic, starejše imena ur. Tako so običajno mlajši moški izbirali »potičke«, starejši »antične ure«. Voditeljici sta si prizadevali, da je delo cvetelo in so skušale na vse mogoče načine pritegniti čimveč klientov. Redni obiskovalci so imeli popust.

Z zakonom iz leta 1958 je prostitucija v Italiji prepovedana. Po dolgoletnem oklevanju je tedaj italijanski parlament na predlog senatorke Merlino, po kateri je zakon dobil ime, sprejel zakonska določila, s katerimi v Italiji prepovedujejo javne hiše in prostitucijo. V zadnjem času se v Italiji spet pojavljajo zamisli o legalizaciji prostitucije.

Zanimivo je, da nekatera mlada dekleta v spremstvu moških iz Italije prihajajo v Jugoslavijo oziroma v Koper, ker v italijanskem konzulatu iščejo delovne vize za Italijo. Čeprav v Italiji ni legaliziranih javnih hiš, se prostitucija ohranja. Dekleta potrebujejo delovne vize za delo v javnih lokalih, v katerih zaide tudi kakšna Jugoslovanka. Tako M. R. že več let kot barska dama dela v barih v bližini Vidma: »Po štiri smo v lokal. Delamo družbo starejšim gospodom, z njimi pijemo, če je potrebno, počnemo še kaj drugega, a to se redko zgodi, ker nas lastnik lokala po

končani službi zbere in odpelje domov,« pravi naša sogovornica.

Ni bilo Jugoslovank

V želji, da bi odkrili v zvezi z nenavadno javno hišo v Trstu še kakšne podrobnosti, smo odšli v Via Capodistria, ogledovali smo si stavbo in skušali na njej izslediti značilnosti »slaščičarne«, vendar zaman. Eden od sprehajalcev nam je dejal, da je v ulici pogosto videval ugrajene moške, drugi pa je rekel, da je policijo najverjetneje obvestil kateri od nezadovoljnih klinetov, kajti na zunanji strani ni bilo mogoče ničesar opaziti.

V nekaterih naših časopisih so se pojavile vesti, da so bile v tej javni hiši tudi Jugoslovanke. Iz zanesljivih virov smo izvedeli, da so bile vse ženske, ki so delale tam, Italijanke oziroma Tržačanke. Seveda to ne pomeni, da v Italiji ni naših deklet, ki se preživljajo s prodajo svojega telesa. Lani so ujeli skupino Romov jugoslovanskega porekla, ki so jo obtožili ugrabitve mladoletnic in siljenja v prostitucijo.

Mladoletnice na silo prostitutke

V italijanskem tisku so objavili zgodbo Jugoslovanske Sabire, ki je ilegalno prišla v Italijo, kjer ji je skupina Romov obljubila zaposlitev v neki restavraciji. Čeprav je bila mladoletna, so ji starši odhod dovolili. Upali so, da bo v Italiji zaslužila denarja in si zagotovila boljšo prihodnost. Obljube so bile eno, resničnost drugačna.

Prisila z nožem

Ko je Sabira po skrivnih kanalih prišla v Milano, so ji razložili, da ne bo delala kot natakarka, temveč kot prostitutka. Dekle se je upiralo. Zaprli so jo v barako in jo poskušali prestrašiti z ognjem in nožem. Z brazgotinami na obrazu je morala Sabira na ulico. Žal njen primer ni osamljen.

Veliko mladih Jugoslovank, ki jih zapeljejo obljube o poštenem delu, prihaja v Italijo ilegalno in ker nimajo izbire, postanejo prostitutke. Tragično usodo Sabire in drugih deklet je razkril milanski sodnik Massimo Maiello, ki je preiskoval

delovanje skupine Romov jugoslovanskega porekla v Italiji. Sestavil je obtožnico proti devetim moškim in eni ženski, šest izmed njih je že v zaporu, trije so na begu, eden se brani s svobode. Obtožujejo jih za ugrabitev in izkoriščanje deklic.

Prijava vložile prostitutke

Preiskava se je začela, ko so milanske prostitutke opozorile policijo, da se na ulicah pojavljajo mladoletne prodajalke ljubezni. Precej časa so policisti potrebovali, da so razkrili ozadje novega vala mladoletne prostitucije. Nesrečne deklice, ki so se bale, da jih bo doletela enaka usoda kot Sabiro, so se ogradile z zidom molka.

Zveza z Jugoslavijo

Slednjič so nekatere le spregovorile in pomagale policiji odkriti skrivne kanale, po katerih so jih pripeljali na ulico. Deseterica Romov je bila tesno povezana s svojimi sodelavci v Jugoslaviji in ti so starše in dekleta prepričevali, kako jih v Italiji čaka dobra zaposlitev natakarc ali prodajalk. Obljube o bogastvu, razkošnem življenju v velikem mestu in v lepi obleki so premamile uboge žrtve in njihove starše.

Če besede niso zalegle, so v bandi načrtovali ugrabitev. Deklice so zbirali v Zagrebu, uporne so mučili in posiljevali. V bližini Trsta so jih ilegalno prepeljali v Italijo, jih usmerili v Milano in v druga evropska mesta.

Na leto – ena žrtev

Kdo je skrivnostni ubijalec, ki na videmskem področju vsako leto ubije eno žensko, je vprašanje, ki italijansko policijo muči že devetnajst let. Zadnja njegova žrtev je bila Marina Lepre, katere telo so našli pri potoku nedaleč od Vidma.

Nerazjasnjeni uboji žensk so se v tem delu Italije začeli leta 1971, ko so našli truplo z nožem zabodene Irene Belletti (35 let). Naslednja žrtev je bila Jenny Pilling, stara znanka videmske policije. Odkrili so jo v njenem stanovanju in tedaj ujeli fanta, ki je najprej priznal uboj, kasneje pa ga je zanikal.



V septembru 1976 so v koruzišču nedaleč od Vidma naleteli na ubito prostitutko Mario Luiso Bernardo in tri leta kasneje na istem mestu telo Jacqueline Berchbuler, Francozinje, omožene z voznikom kamiona. Podobno kot ostale žrtve je bila ubita tudi leta 1980 prostitutka Maria Darlo Bellone in sicer zrezana z nožem, dve leti kasneje v hotelu Bellevisto sobarica Karin Rozita Buderer, na začetku leta 1983 je bila žrtev Luina Gianporzaro, tudi razrezana z nožem. Leta 1984 so se zgodili še trije podobni uboji, leta 1985 je bila žrtev neznane morilca prostitutka Aurelija Janus Chewitz, katere razparano telo je bilo spet najdeno v koruzinju. Žrtve leta 1987 niso mogli identificirati.

Policija sumi, da gre za istega človeka, čeprav je poskušal ubijati na različne načine. Večina njegovih žrtev je bila prostitutk, razen zadnje Marine Lepre, ki je bila iz bogate družine. Njen oče je bil direktor banke, mož inženir.

(se nadaljuje)



**SVETOVNI
SLOVENSKI
KONGRES**

DRUŽINSKA TRAGEDIJA

Oče s sinčkoma pod vlak

Tragične opere ali klasične tragedije zajemajo dogajanje v davnih časih, minuli petek pa je bil v sicer prijazni vasi Orehovo v sevnjski občini črn, da nikoli tako. 41-letni Ivan Ganc je z dvema sinčkoma odšel med tračnice obsavske dvotirne proge. Ko je pripeljal vlak, ju je stisnil k sebi, starejši, v Sevnici je obiskoval malo šolo, se je nekako izvil, za petletnega Mateja in očeta pa sta se življenji končali tisti hip.

Po naključju je bil to najbolj obljuden vlak na tej progi, popoldanski dijaški vlak, ki vozari domov na stotine sevnjskih dijakov iz celjskih srednjih šol. V vrsti lepih novih hiš na Orehovem 44 stoji pod hribom nad cesto tudi prostorna nova hiša Gancevih. Na trati ob njej sameva, podobno kot pri nekaterih drugih hišah v sosesčini, čvrsta kovinska gugalnica. Matej se je ne bo mogel več veseliti. Oče je bil vrsto let šofer in avtoprevoznik. Nazadnje je delal v sevnjski Kopitarni, od koder je odšel v invalidsko upokožitev. V družini se je rodilo četrto otrok.

Mati Betka dela v kuhinji. Usodno popoldne je bila odšla na delo v popoldansko izmeno. Navajena je bila trdega življenja in marsikdo šele sedaj pove, kaj vse je ta ženska že pretrpela. Ob Matejevi mali beli krsti na boštanskem pokopališču – v mrliški vežici je stala tik očetove – je ihtela in tožila, češ otroka sta se igrala na progi... V policijskih spisih stojijo trde besede, ki ob vsej tragediji izglablajo sleherni smisel: uboj in poskus uboja. Pravijo, da za drugega sinčka, trenutno v mariborski bolnišnici, življenje ni več v nevarnosti. Sprva so menili, da ga je ob begu vlak le lažje poškodoval. Temeljitejši pregled je pokazal hujše poškodbe.

Pred kratkim se je na Bledu končalo strokovno posvetovanje o samomorih. Še časopisi naj o roki nad lastnim življenjem ne bi pisali. Ena od sklepnih ugotovitev blejskega srečanja nič manj trdo ugotavlja, kako se vsako tako dejanje sprevrže v pravo trpljenje za preživele. Kako pomagati na tako krut način odvzeli materi?



Via Capodistria v Trstu, kjer so ponujali »potičke« in »antične ure«.

OLIMPIJA ODPIRA VRATA NOGOMETNEMU ČAROVNIKU IZ KOPRA

Kaj čaka Pertič

Trenutno najbolj iskani slovenski nogometni trener v Sloveniji je Lučo Pertič iz Kopra. S trenerskim poslom se bavi že skoraj dve desetletji, od tega je bil štiri leta trener v Italiji. Pertič, ki ga imajo celo za nogometnega čarovnika, je očaral ljubitelje nogometa na slovenski Obali, ko je NK Koper popeljal v drugo zvezno ligo, ki jo je prevzel pred štirimi leti, ko se je Koper boril za obstanek v slovenski ligi. Potem je Pertič odšel v Novo Gorico, kjer je tamkajšnji istoimenski klub rešil pred izpadom iz slovenske republiške lige. Pred tremi leti je prevzel Izolo prav v času, ko je bila najresnejši kandidat za izpad, da bi lahko bilo v lanskem letu njegovo delo kronano z uvrstitvijo Izole v Medrepubliško ligo – zahod. Zato ni čudno, če Pertiča upravičeno uvrščajo med najuspešnejše trenerje.

Po burnem, a zelo uspešnem daljšem obdobju se je Pertič, ki je bil najresnejši kandidat za zamenjavo Miloša Šoškića, odločil, da si bo za nekaj časa odpočil. Tedaj se je vodstvo Olimpije med Dogandžičem in Pertičem odločilo za prvega. Ali je vodstvo imelo prav, lepo pričajo zadnji dogodki v Olimpiji, ko so prvega in vse ostale trenerje preko noči zamenjali. Pertič nad odločitvijo Olimpije, kjer je glavno besedo imel Miloš Šoškić, ni mogel biti ravnodušen, saj je odklonil mnogo drugih ponudb. Videvali smo ga na stalnem mestu na tribinah, ko so igrali tekme v Kopru ali Izoli. Tako smo se z njim srečali tudi te dni, bilo je to po tekmi Izola – Junak. Vedoč za novo situacijo v Olimpiji in nepreverjene vesti, da bo Pertič postal direktor kluba v Izoli ali da se bo celo vrnil

Prišlo je nekaj takih, ki so za vas. Kaj nam lahko o tem poveste?

»Prerano je o tem govoriti. Rekel sem vam že, da bom do konca prvenstva in pred začetkom priprav za naslednjo sezono počakal. Dobro bom premi-



slil, kje bom nadaljeval z delom, ki sem ga prekinil, ker sem potreboval počitek.«

Ali je morda Olimpija najbližja?

»Namesto odgovora nasmeh na njegovem obrazu.

Iz tega razgovora se je dalo mnogo več slutiti, kakor pa slišati. Menimo, da bo Pertič postal trener ljubljanske Olimpije. Njegove izkušnje in stro-

kovnost, ki so se kalile v vrstah beograjske Crvene zvezde, Partizana, Željezničarja in Sarajeva, v katerih je izpolnjeval svoje nogometno znanje, so

pokazale svojo vrednost prav na terenu, na igriščih. Kot dober strokovnjak je iskan tudi v Italiji. Vendar Pertič čaka. Na kaj, bomo kmalu izvedeli.

Sedanja uprava NK Olimpije ne bi smela opustiti angažiranja okoli Pertiča, ki si zasluži sam vrh slovenskega nogometa. To zasluži kot človek, nogometni strokovnjak, organizator, učitelj najmočnejšega športa. Odgovorni v Olimpiji so nedavno tega povlekli pravo potezo zamenjali so nekatere dolgoletne akterje slovenskega

nogometa, ki so samo za kratak čas obsijali zelene, pozneje pa so se kazali sami problemi, ki pa so jih morali drugi reševati. Poslednje potovanje Olimpije na tekmo v Beograd (Partizan), najboljši prikazuje, v kakšni situaciji je bila tedaj Olimpija, ko so od nje odgnali določene izobražene strokovnjake.

No, zeleni so zopet obsijani, saj je Ameršek uspel priključiti elektriko na stadion Olimpije. Ali bodo uspeli pridobiti Luča Pertiča?

ROKOMETAŠI PO SEZONI

Preroki v lastni občini

Po uspešni uvrstitvi nazaj v prvo zvezno ligo rokometašev je moštvo Celja Pivovarne

Laško sprejel tudi celjski župan Anton Rojec. Ob čestitkah je izrazil tudi upanje, da rokomet

ne bo ostal zadnja športna panoga iz Celja, ki ji je uspel veliki met uvrstitve med najboljše.



VČERAŠNJI ŠPORTNIKI

Slovenija je premajhna

Veder, dinamičen, posloven, vedno v gibanju. Po uspešni športni in gospodarski karieri v Celju in v Štorkah je sedaj Tomaž Subotič že tretje leto predstavnik ljubljanskega Intertrada v Pragi. Po vrnitvi s poslovnega obiska v Ameriki smo ga ujeli na kratkem obisku doma.

Kako je v Pragi?

»Krasno. Mesto je lepo, ljudje vpludni, firma uspešno posluje. Zastopamo slovenska podjetja in tudi številna podjetja iz vse Jugoslavije. Letni zaslužek smo s trinajst milijonov

dolarjev dvignili na 36 milijonov. Po dobičku smo najuspešnejša slovenska firma na Češkoslovaškem.«

Še vedno najdete dovolj časa za športne aktivnosti?

»Moja največja ljubezen je

košarka, kraljica iger z žogo. Kot veste, sem pred odhodom v Prago treniral in vodil moško in žensko ekipo Štor in Metke v republiški ligi, prej pa sem se ukvarjal tudi s šahom, tako da lahko rečem, da sem z »virusom« športa zastrupljen že od malih nog. Kljub velikim obveznostim se športu tudi v Pragi nisem odpovedal. V prostem času hitim na košarkarska ali teniška igrišča ali grem v košarkarsko dvorano Šparte, kjer trenira moj veliki prijatelj Jiří Zidek, zvezni selektor češkoslovaške reprezentance, ki je v kvalifikacijah za nastop na svetovnem prvenstvu z zmago nad reprezentancami Sovjetske zveze in Izraela pripravila prvovrstno senzacijo. Moram reči, da je Zidek izreden človek in strokovnjak. Bil je v najožjem izboru, da bi letos prevzel evropske prvake iz Splita POP 84. V igri je bila tudi Crvena zvezda, vendar se, čeprav je Zidek želel priti v Jugoslavijo in se uveljaviti v najmočnejši evropski ligi, niso uspeli dogovoriti.«

Zakaj ga, tako dobrega strokovnjaka, niste priporočili Smeltu Olimpiji?

»Olimpija ima trenutno dobrega in kvalitetnega strokovnjaka, ni pa izključeno, da se v bližnji prihodnosti ne bi povezali z Zidekom, ki ga na Ljubljano vežejo lepi spomini, saj je bil leta 1970 na svetovnem prvenstvu najboljši strelec prvenstva in po mnenju strokovnjakov v najboljši peterki prvenstva. Poleg ogromnega trenerskega znanja in izkušenj bi v klub pripeljal tudi svojega sina Romana, visokega 217 cm in starega vsega sedemnajst let, za katerega se že zanimajo ameriški profesionalni klubi, vendar bi ga oče zaradi njegove



Tomaž Subotič, direktor Intertrada v Pragi

mladosti rad še nekaj časa imel ob sebi. Mislim, da bi s prihodom obeh Ljubljančanov napravili pravo poslovno in športno potezo.«

Kako vi kot »tujec« gledate na šport v kontekstu politike?

»Redno in pozorno spremljam vse večje športne dogodke v Sloveniji in v Jugoslaviji. Presenečen sem nad izjavami in razmišljanji nekaterih športnih funkcionarjev iz naše republike in tudi iz Celja. Slovenija je premajhna, da bi lahko športno samostojno funkcionirala in obstala. Če se hočemo športno izpopolnjevati, se moramo še bolj odpirati, za zaprte v lokalne okvire, bo Evropa zelo, zelo daleč.«

Kako ocenjujete perspektivo slovenskega športa?

»Perspektiva ni najbolj svetla, a prave rešitve je treba poiskati. Zgledovati bi se morali po košarkarski organizaciji in po novo ustanovljeni JUBA. S tem bi si zagotovili polne dvorane, pritegnili sponzorje, brez katerih vrhunskega športa danes ni več. Slovenska liga ne bi bila zanimiva ne za občinstvo ne za sponzorje.«

AKCIJA NOVE DOBE

Pomagajmo Janezu

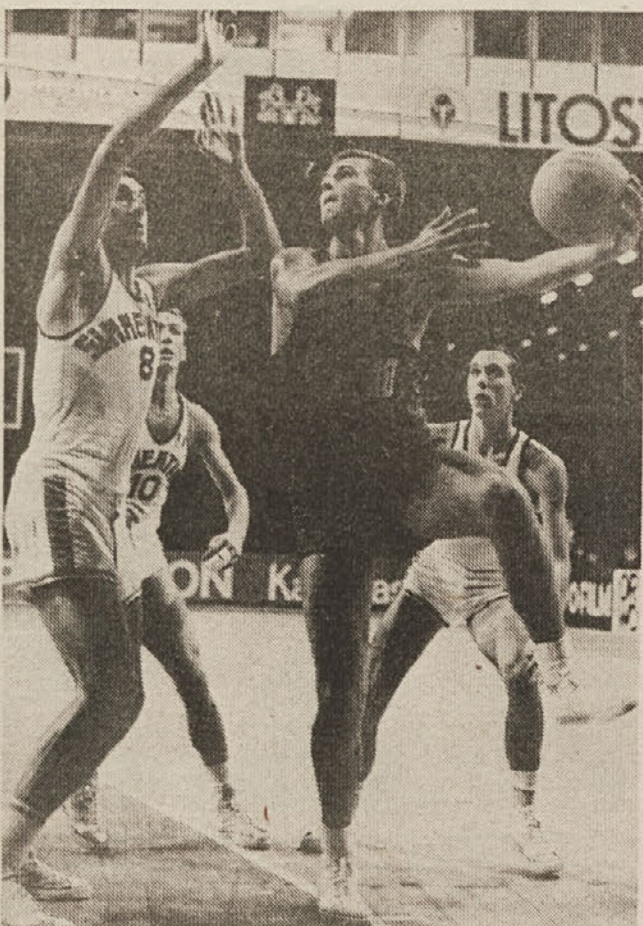
Bliža se 17. junij, ko bomo končali z našo akcijo zbiranja prostovoljnih prispevkov za Janezovo pot v Ameriko na olimpijske igre duševno prizadetih otrok. Na posebej odprtem žiro računu se je nabralo že precej denarja, ki so ga darovali posamezniki in organizacije iz vse Slovenije. Pomagajte tudi vi.

Pomoč so prispevali:

Katarina Zewe
Rokometni klub Celje
ABC Galeb
Desiree Kolarec
Pedagoško društvo Celje in upokojenci (srečanje na Hudinji)
KS Škofja vas
KS Frankolovo
Miha Vodenik – Gornja Radgona
KS Vojnik
Zlatarstvo Vlado Prosenc, Dobrna
Zdenko Piliš, Cesta II/19, Velenje
Center za socialno delo Celje
Petrol TOE Celje – OOS
Silvester Memon, Avtoličarstvo, Dobrna
Srednja vrtnarska šola Celje
Turistično društvo Vojnik
Kiosk VIDA, Vida Razgoršek, Dobrna
KS Strmec
KS Dobrna
KORK, Ljubečna
Gimnazija Celje
Trgovsko in servisno remontno podjetje Avto Celje
KS Trnovlje
Avto Celje
Srednja šola za gostinstvo in turizem
Srednja ekonomska šola – Lea Krajnc

V celjski podružnici Službe družbenega knjigovodstva smo odprli posebni žiro račun

50700-723/3-31455 z obveznim pripisom za Janezovo pot v Ameriko



Jiří Zidek v ljubljanski Hali Tivoli v času svetovnega košarkarskega prvenstva 1970

PESNIŠKA KRAMLJANJA

BINA ŠTAMPE ŽMAVC

Majhna sreča

Majhna sreča
je včasih večja, kot se zdi.

Ko mi maček Maks položi
glavo v dlan in tam zaspi.

Ko pred mojim oknom zjutraj
prhutav golob sedi.

Ko čez noči in kar naenkrat
v lončku roža zacveti.

Ko dan je z zgodbami pretkan
in iz neba mehko sneži.

Majhan sreča
raste, raste in vzleti...

Zaprhuta s perutmi,
da prežene žalost, ki teži.

Luna

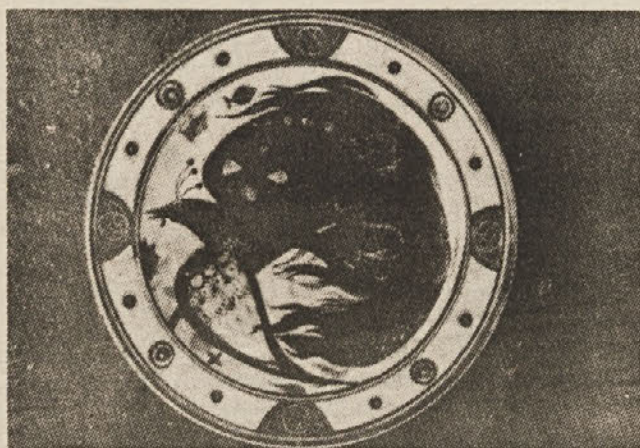
Smehljaš se, luna,
vila tolmuna neba
in brezdanjih sanj.

Smehljaš se, luna,
bleščeča bajka vzdihov
in pričevanj.

RAZSTAVE

Nadarjen rod
mladih
Zelenkov

Od 7. do 15. junija je v Galeriji Izba na Slomškovem trgu v Celju na ogled razstava keramičnih izdelkov nadarjenega rodu mladih Zelenkov. Skladne oblike in okrasje, krožniki, posode, skleda v ritmičnem dekoriranju površine so delo Nine Zelenko, Rok Zelenko ob naturalističnih portretih predstavlja poslikane krožnike z idealizirano tematiko, njegova žena Lea Bernetič-Zelenko pa oblikuje značilno spiralasto poslikane stožce in piramine. Razstavljeni eksponati so tudi na prodaj.



TEATER

Luv

Murray Schisgal

Premiera 7. 6. 1991 SLG Celje

Režiser: Dušan Mlakar, prevajalec: Janko Moder, scena in kostumi: Meta Hočevnar, lektor: Marijan Pušavec, glasbeni opremljevalec: Ilija Šurev; Igrajo: Zvone Agrež, Bojan Umek in Darja Reichman.

Ko človek prestopi prag celjskega kulturnega hrama, si ne more kaj, da ne bi treščilo vanj kup vprašanj. Vprašanja se začnejo že doma, ko pokličeš gledališko blagajno in se čudiš, da je kart za premiero na isti dan kljub abonementu še vedno dovolj. Kupiš vstopnico in se spet čudiš, kako je mogoče, da ne stane niti celih 100 din in ko ugotoviš, da je skoraj polovica gledališke dvorane prazne, ni čudenja ne konca ne kraja.

Sedeži zopno cvilijo, nikjer nobenega razkošja. Maribor gradi veliko in najmodernejše gledališče v Evropi, Capuder kriči, da je ta investicija zavožena. Ljubljana je zase zgradila Cankarjev dom

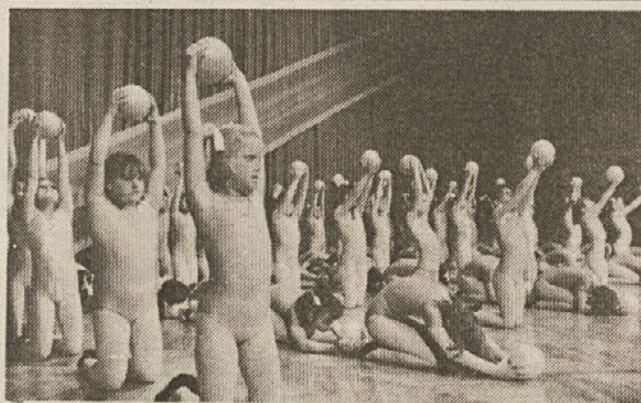
FOTOREPORTAŽA

Mavrične sanje

Portoroški Avditorij je bil prejšnji teden nabito poln in vsem staršem, sorodnikom in prijateljem je okoli 200 deklic slovenskih in italijanskih osnovnih šol ter vrtcev piranske občine s sodelovanjem izolske osnovne šole z italijanskim učnim jezikom, pripravilo prijeten večer z ritmično-gimnastičnim nastopom

z naslovom »Ujeli bi mavrične sanje.«

Tako je Stasja Mehora, glavna režiserka in organizatorka prireditve, skupaj s sodelavci in članicami ritmično-gimnastične skupine piranske TVD Partizan in gledališke skupine KUD Karol Pahor, predstavila celoletno delo obeh skupin.



in obnovila Opero. Kaj pa so dobili Celjani, da bi lažje in bolje delali? Se vse deli med dve mesti, ki med seboj bolešno tekmujeta, kdo ima več in boljše?

Vsemu temu navkljub delajo Celjani dobre in žive predstave, predstave, ki bi si jih moralo ogledati več ljudi. Taka je bila tudi komedija S. Murraya v režiji Dušana Mlakarja. Komedija? Da. Smejali smo se življenju, resnicam in stiskam, ki jih doživljamo tudi sami. Predstava treh je tekla zanimivo, napeto in sproščeno.

Zvone Agrež (Harry Berlin) je tako z igro kot tudi s pojavom prepričljivo in doživeto podal lik sfrustriranega, izgubljenega in obupanega človeka, ki se prime za zadnjo bilko – ljubezen. Njegovo pojmovanje le te pa izključuje erotiko in seksus; v tem je Harry izredno komičen, kar je igralcu tudi povsem uspelo.

Milt Manville jemlje ljubezen kot erotično zadovoljitev, čeprav je v svojih pričakovanjih prav tako nepotešen. Vlogo je dinamično in simpatično oživel Bojan Umek. Manj sproščeno se je v vlogi Ellen počutila Darja Reichman. Vsekakor pa so igralci skupno ustvarili toplo in živo vzdušje. Uživali so oni, uživali smo mi! Scenografka in kostumografka Meta Hočevnar je na oder domiselno postavila ne le kulise temveč pravi utrip velikega mesta, režiser Dušan Mlakar pa je dogajanje na odru izredno razgibal. Tek predstave je popestril z domiselnimi prebliski, eden izmed izredno prisrčnih je nedvomno nastop »Harryjevih kužkov«.

Motivi Celja in
okolice

Konec preteklega tedna, 7. in 8. junija je Občinska zveza prijateljev mladine Celje pripravila v Domu železničarjev na Svetini dvodnevno otroško likovno kolonijo Motivi Celja in okolice. Okoli trideset celjskih šolarjev višjih razredov je pod vodstvom dveh likovnih pedagogov risalo in slikalo s temperami, akvarelnimi barvami in ogljem. Nastale likovne izdelke bodo prikazali na razstavi v Domu železničarjev in v osnovni šoli Ivana Kovačiča-Efenka v Celju. Najboljši mladi likovniki bodo gostje junijskega otroškega zabavnega avtobusa, ki bo 15. junija odpeljal na Bled.

PLES

Dragulj med
kamni

Plesna šola Ane Vovk Pezdir je pravi dragulj med premnogimi kamni. Deluje že veliko let, plesna skupina Akt šestnajst let.

Pionirsko plesno gledališče šest let in klasični balet pod vodstvom našega priznanega pedagoga in koreografa dr. Henrika Neubauerja, tri leta.

Pred kratkim so na deskah SLG v Celju pripravili plesno gledališki večer.

Najprej so se predstavile gojenke oddelka za klasični balet z odlomkom iz baletne suite Bajke o Gorjancih na glasbo Mar-

jana Kozine in v koreografiji dr. H. Neubauerja. Presenetile so s svojim enotnim nastopom, iz katerega je žarela kvaliteta in trdna osnova za kasnejši morda baletniški poklic.

V drugi točki so prikazali sodelovanje na področju modernega plesa člani skupine Akt, ki plešejo na glasbo Darjana Božiča (koncert za saksofon in orkester) v koreografiji A. V. Pezdir. Odplesali so jasno, čisto in logično.

V zadnjem delu so nastopili člani Pionirskega plesnega gledališča. Prikazali so Saint-Seansov Živalski karneval, prav tako v koreografiji A. V. Pezdirjeve. Prisrčno, domiselno. Prava mala predstava z dvema posrečenima povezovalcema, ki je tekla gladko in disciplinirano.

KNJIGE

Lukanove
replike

V petek popoldne je bila v celjski študijski knjižnici promocija najnovejše publikacije, stodvanajstega zvezka Knjižnice gledališča ljubljanskega Dramaturške replike Blaža Lukana, umetniškega vodje Slovenskega ljudskega gledališča Celje. Precej zajetno delo na več kot tristo straneh in v nakladi šeststo izvodov vsebuje poglobljena razmišljanja o gledaliških dogodkih, analitične razčlenbe in sinteze.

MUZIKA JE
BIZNIS

Tokrat izjemoma v tej rubriki ne bomo težili z raznimi kvazi-sociološkimi studijami o rocku, temveč bomo prepisali nekaj izjav, ki jih je dal ata in večni mladenič rock godbe, Neil Young. Kaj meni legenda o sebi, o drugih in še kaj, smo našli v New Musical Expressu.

»Ko sem se hodil v šolo, so me enkrat poklicali na zagovor k ravnatelju, vedno sem namreč zagreznil v kakšne težave. Ravnatelj me je vprašal, kaj bi sploh rad počel, ko bom končal šolo. Rekel, sem mu, da bi rad postal glasbenik in da bi rad igral po klubih in barih. »Že, že,« je dejal, »toda kaj boš počel potem?« Kakor da bi kdaj moral prenehati z igranjem. Tega nisem nikdar pozabil. Zmeraj sem se boril proti temu. Zmeraj sem se trudil igrati naprej.«

»Z vokoderji na plošči 'Trans' sem poskušal komunicirati z mojim mlajšim sinom, Benom, ki ne more govoriti. Fant razume, kaj mu govorijo drugi, toda ne more odgovarjati. Verjetno nekako tako, kot če bi imel možgansko kap. Poskušal sem se nanašati na dano situacijo, kot na povsem življenjsko zadevo. Nikdar se mi ne bo lahko povsem sprijazniti s tem, toda bolj kot ga razumem, in več kot komuniciram z njim, lažje mi je.«

»Mislim, da so mašine, elektronska tehnologija, prav tako naravne kot karkoli drugega. Morda prav zato moj avtobus za turneje izgleda tako vesoljsko. Mislim, da če bi se oni nekega dne spustili z neba in bi videli moj avtobus, bi rekli: 'Hej, ta dečko je očitno drugačen.«

Moja celotna kariera je zasnovana na sistematični destrukciji. Poglej, to me ohranja pri življenju. Uničiš tisto, kar si ustvaril prej in nato si pripravljen za nove podvige.«

»Včasih sem si delal veliko medenih rezin. Ali veste, kaj so medene rezine? Marihuana in med, scvrta na krožniku. Zbije te in tvoj glas naredi nižji.«

»Toda hej! Rad igram. To je tisto kar počnem. Tako dolgo dokler se bom spuščal, tako dolgo se bom lahko ponovno vzpenjal. Posneli so 'tribute' album z mojimi pesmimi (The Bridge). Rad imam te ljudi in res je lepo, da so naredili kaj takega, toda jaz še nisem pripravljen na to. Saj niso mislili potegniti črto pod mene, toda zame je to vseeno nekakšna groznica.«

»Nikakor se ne morem primerjati z The Who ali Stonesi ali Jefferson Airplane. Ne v devdesetih! Ni šans! Glasba, ki jo ti bendi zdaj igrajo, nima prav nikakršne zveze z rockom. Duševno je vse skupaj Perry Como sistem.«

»Ko sem delal 'Barstool Blues' sem bil strahotno pijan. Pravzaprav sem bil tako pijan, da ko sem se naslednji dan zbudil, sem imel takšen občutek, kot da bi mi nekdo bil pustil to pesem na mizi. Nisem se spomnil pisanja te pesmi ali česa podobnega, toda akordji so bili zapisani in ko sem jo zaigral, mi je postalo jasno, da je tisti, ki jo je napisal, pel višje od mene.«

»Želel bi, da bi bil postal arhitekt.«

LESTVE

Velika Britanija (NME)
— **singli**
1. Cher — The Shoop Shoop Song (It's In His Kiss)

2. KLF — Last Train To Trancentral
3. CATHY DENNIS — Touch Me (All Night Long)
4. OMD — Sailing On The Seven Seas

5. ZUCCHERO & PAUL YOUNG — Zensa Una Donna (Without A Woman)

Velika Britanija (NME)
— **albumi**

1. THE EURYTHMICS — Greatest Hits
2. EMF — Schubert Dip
3. THE WATERBOYS — The Best Of Waterboys '81-'90
4. MICHAEL BOLTON — Time, Love & Tenderness
5. JAMES — Gold Mother

Velika Britanija (NME)
— **albumi**

1. KLF-Last Train To Trancentral
2. LEVITATION — Nadine
3. ELECTRONIC — Get The Message
4. PARIS ANGELS — Oh Yes
5. NOMAD — Justa A Groove

Velika Britanija (NME)
— **albumi**

1. CHAPTERHOUSE — Whirlpool
2. THIS MORTAL COIL — Blood
3. INSPIRAL CARPETS — The Beast Inside
4. KLF — The White Room
5. MORBID ANGEL — Blessed Are Sick

ZDA — singli

1. ROXETTE — Joyride
2. AMY GRANT — Baby Baby
3. HI-FIVE-I Like The Way
4. C&C MUSIC FACTORY — Here We Go
5. CATHY DENNIS — Touch Me (All Night Long)

ZDA (Billboard) — album

1. MARIAH CAREY — Mariah Carey
2. C&C MUSIC FACTORY — Gonna Make You Sweat
3. REM — Out Of Time
4. WILSON PHILLIPS — Wilson Phillips
5. THE BLACK CROWES — Shake Your Money Maker

RAP obeti (NME)

1. MARLEY MARL — In Control Volume 2
2. LEADERS OF THE NEW SCHOOL — A Future Without A Past
3. SON OF BAZERK — Bazerk Bazerk Bazerk
4. TERMINATOR X-XM In The Valley Of The Jeep Beets
5. 3rd BASS — Pop Goes The Weasel

Glasbeni video (NME)

1. THE EURYTHMICS — Greatest Hits
2. RAZLIČNI IZVAJALCI — Lennon: A Tribute
3. PAVAROTTI/DOMINGO/CARRERAS — Three Tenors Concert
4. MADONNA — The Immaculate Collection
5. JAMES — Come Home Live

Video filmi (NME)

1. ROBOCOP 2
2. PRESUMED INNOCENT
3. DEATH WARRANT
4. YOUNG GUNS II: BLAZE OF GLORY
5. REPOSSESSED

VIDENO

Končno smo dočakali tudi gostovanje verjetno ene najpomembnejših zasedb novega ameriškega rocka, to so The Gun Club. Nastali so leta 1980 v Los Angelesu in se, za razliko od ostalih 'novincev', ki so prisegali na punk ikonografijo, usmerili h koreninam rocka in bluesa, seveda predelanim na izraznost konca 20. stoletja. Sigurno predstavljajo tudi zasedbeno eno najbolj pestrih rock skupin, saj jih sestavljajo mestic Jeffrey Lee Pierce, vodja, vokalist in kitarist zasedbe, Mehican Kid Congo Powers na kitari (ex Cramps), ki ga verjetno bolj poznamo iz trajnega aranžmaja v Nick Caveovih



The Gun Club v Križankah

The Bad Seeds, basistka Japonka Romi Mori in bobnar Anglež Nick Sanderson (ex Clock Dva), ki pa jih pri nas skoraj ne vrtijo. Zakaj, ne vem.

Kakorkoli obrnemo, jih celo tisti, katerim njihova glasba ni ravno najbolj všeč, izredno cenijo, zato so bile Križanke ob njihovem ljubljanskem nastopu prijetno napolnjene s pisano družino. The Gun Club pa obiskovalcev niso pustili hladnih, čeprav so začeli dokaj rezervirano in intimno ali kar preveč neodločno z novimi skladbami. Očitno so potrebovali svoj čas za spoznavanje situacije, saj so po kakšnih 20 minutah koncertiranja udarili z vso svojo močjo in dvignili poslušalce v ritem glasbe. Odlično muziciranje glasbenikov in jasn zvok sta ob prvem toplem dnevu v letošnjem letu bila pravi uvod v že tradicionalno Drugo Godbo. Ko omenim še odlični vokal in besedila Jeffreya Lee Piercea ter dva dodatka, ki bi se lahko nadaljevala v neskončnost, saj jih publika ni hotela spustiti z odra, je dovolj, da vam je lahko žal za tokratno 'spricanje'.

Snuff v Ljubljani

V dvorani KUD France Prešeren v Ljubljani je bilo v nedeljo, 9. junija, tesno. Hardcorci, skinhed, rokarji, rocknrollarji, avantgardisti, mimoidoči in lucidni smo si za 190 dinarjev, akreditiv ali z zvijačo priborili menico koncertnega buma, ki ga je mojstrsko izvedel londonski trio SNUFF. Nekompromisno, neobremeno in z velikim energičnim nabojem prepojeno glasbeno izvajanje je že po prvih taktih postalo »the way of move« števne publike. Žalosten prostor je podžgal tudi »padalske enote« pred odrom, ki so se metale med strnjeno množico.

SNUFF so kot likovna paleta, preigravajo vse od Tiffany ali Samantha Fox, Hendrix in The Who ter vse do afro songov in covep verzij skupine Fugazi. Duncan, bobni in bas, Simon, kitara in vokal in Andy, bas, so tokrat v Ljubljani nastopili drugič, v vmesnem času so posneli tretjo veliko ploščo, »Kilburn national«. »Preveč folka«, nam je po koncertu dejal Simon, »Sploh ne začutiš tistih v zadnjih vrstah.« Izmed jugoslovanskih bendov poznajo POLSKO MALCO, ki jim je po rudimentnem karcoor ritmu še najbolj podobna. SNUFF obljubljajo še kakšen nastop, saj kreirajo novo ploščo. Razveseljujejo za vse, ki imajo v ušesih in petah njihov zvočni impulz. Izvrsten koncert.

NOVICE

Ja, dobrota je sirota. U2 so od nekdanj piratsko snemanje njihovih živih koncertov, piratskim ploščam pa so gledali skozi prste. Toda za vsako rit ena palica raste. Tokrat so jih pirati pošteni nategnili. Objavili so bootleg albume

s pesmimi z njihovega novega albuma, ki še sploh ni izšel! Na piratskih posnetkih, ki so jih pirati verjetno sunili iz Hansa Tonstudios v Berlinu, se pojavljajo tudi po štirje različni miksi istih pesmi. Na prizorišče je poleg angleške policije stopil tudi FBI. Bootlegi so tako vroči, da si jih ne upajo razpečevati niti nekateri sicer neustrašni piratski distributerji.

NWA so spet razdrli eno žal-tavo. Na naslovnici njihovega novega albuma se nahaja slika originalno zadrtanega umorjenca. Založba se boji tožbe, denarci pa cingljajo. Album se imenuje »Efilrofsreggin«, kar je palindrom od »Niggers For Life«. Idorakčipatšavs.



The Pixies: The Planet Of Sound

THE PIXIES so izdali singl z naslovom »Planet Of Sound«. Na dvanajst inčni verziji in CD singlu se nahaja tudi bonus track, ki je bil narejen po glasbi iz neke ameriške računalniške igrice.

Ponovne izdaje spet na pohodu. Tokrat so se lotili kinga, ELVISA PRESLEYA. V boxsetu bodo ljubitelji nesmrtnega kralja našli tri CD plošče, na katerih se nahajajo tudi še mnogi neizdani posnetki.

KRAFTWERK so ponovno zmiksali njihovo tehno-klasiko »The Robots« in jo izdali na singlu. Poleg tega naj bi kmalu izdali album z naslovom »The Mix«, na katerem bi se naj nahajali remixi ostalih njihovih večno zelenih pesmi. Poleg tega se trenutno nahajajo na turneji po Angliji.

Podobno se je zgodilo z pesmimi skupine SOFT CELL. Album z naslovom Memorabilia-The Singles vsebuje 11 remixov (na CD 14) njihovih najsvetlejših trenutkov.

DOMAČE
NOVICE

Na slovenski metal sceni sta se pojavili dve novi vinilni izdaji. Gre za kompilacijski sedem inčr z bendi CARBONIZED, SENTENCED, XENOPHOBIA in BLUUURGH ter sedem inčni EP skupine PRAGWALD, ki bi naj, ob tradicionalni Jugotonovi neposlovni težernosti, izšel te dni. Več o obeh ploščah v kakšni izmed naslednjih števil.

KONCERTI

Še enkrat: 11. 6. v KUD F. Prešeren v Ljubljani MOE

TUCKER, legendarna članica še bolj legendarnih Velvet Underground.

23. 6. se v istem prostoru obeta še ena žurka. Nastopili bodo sapači THE DICKIES. Za vse tiste, ki padejo na to, še podatek: dečki so Ameri.

Čeprav je do desetega septembra še celo dolgo poletje, se lahko začnete pripravljati na koncert, ki bo v avstrijskem Grazu. Nastopili bodo: AC/DC, METALLICA, MÖTLEY CRÜE, QUEENSRÿCHE in THE BLACK CROWS.

Da pa boste lažje dočakali ta dan, si lahko 18. 6. greste na Dunaj ogledati koncert bendov SEPULTURA, SACRED REICH in HIDDEN.

Ankaranska scena bo sredi junija gostila estonce NE ZDHALI.

TREND

Imeti lastnega udomačenega Jaffsa, lasten Jaffodrom in pristne fosilne ostanke legendarnih Jaffozavrov.

TV

»IN«
— Rastoča pleša Črta Kanonija
»OUT«
— Televizijska naročnina

REKLI SO

Malcom McDowell, ko je izvedel, da je Madonna rezervirala hotelski bazen: »Če bi bil

to izvedel malo prej, bi se bil poscal vanj.«

Chesney Hawkes, potem ko jo je Cher z novim singlom zrinila s prvega mesta: »To je neka stara pesem iz šestdesetih, kajne? Sedi nezadostno, Chergrozna je, zanič.«



Na sliki je človek, ki je skoraj vse svoje pesmi ukradel Tomažu Domicelju.

ZA VEDNO
Z NAMI

Pred 5. leti
SPITTING IMAGE — The Chicken Song
Pred 10. leti
ADAM AND THE ANTS — Stand And Deliver
Pred 15. leti
ABBA — Fernando
Pred 20. leti
DAWN — Knock Three Times
Pred 25. leti
FRANK SINATRA — Stranger In The Night



Miladojka Youneed: »I my video Monday nihgt, Thursday night, all right!«

ZVEZA DRUŠTEV ZA CEREBRALNO PARALIZO SLOVENIJE

NOVA ŠTEVILKA ŽE V PRODAJI

NOVA DOBA

išče

AKVIZITERJE

Interesenti naj se oglašijo v uredništvo Nove dobe v Aškerčevi 15 v Celju

KALKULATOR Prašičja farma

V jugoslovanskem političnem in gospodarskem mnogo-boju smo bili pretekli teden priča še eni disciplini, ki pa so jo za razliko od prejšnjih tokrat predstavniki republiških vlad in predsednik ZIS-a uspešno pripeljali do konca. Čeprav o zmagovalstvu ne moremo govoriti, je končno le bil dosežen sporazum o odpravi medsebojnih tržnih pregrad (blokad) v jugoslovanskem prostoru. Kdo je s tem največ pridobil, bo pokazal čas, med zadovoljnejšimi pa je prav gotovo tudi Slovenija, ki na jugoslovanski trg izvozi približno 25% gotovih proizvodov, pred blokado pa se je ta odstotek gibal okoli 50%.

Gospodarska blokada v politične namene je sama po sebi ena največjih neumnosti, ki se jo poslužujejo tisti, ki s političnimi sredstvi ne znajo urejati medsebojnih odnosov ali pa hočejo nasprotno mislečo stran prisiliti do popuščanja. Takse, carine in ostale dajatve na enotnem trgu so odraz diplomatske razvitosti posameznih »taborov«. Gospodarska blokada je običajno zadnji stadij pred začetkom vojne, ni pa nujno. Vendar se nam bežen pogled v zgodovino ustavi že kar na najbolj svežem primeru – Zalivski vojni. Prav nasprotno sliko bi dobili, če pogledamo v prvo in drugo svetovno vojno, ko so vojskujoče se strani po drugi strani veselo trgovale med seboj, čeprav so – roko na srce – druga drugi potapljevalje trgovske ladje ipd.

Slovenija nujno potrebuje jugoslovansko tržišče, sicer bo industrijska proizvodnja še naprej imela negativen predznak v obliki dvajsetih procentov, roparski republiški proračun poskušal obdavčevati nadpovprečne plače, Lojze Peterle pa odpiral prašičje farne po Belorusiji. Slovenski izdelki v glavnem niso dovolj konkurenčni za evropski trg, pri nas pa jih tako ali tako varuje carina, v tem sklopu zato začasno ni potrebna lastna slovenska valuta ali bolje rečeno denarni nadomestek, ki poleg vsega ostalega nima niti še imena, še manj kritja v deviznih rezervah in zlatu, da o mednarodnem priznanju sploh ne govorimo.

Če se bo dosežena rešitev prijela, bi ob pametni republiški vladni politiki lahko v Sloveniji prav kmalu lažje zadihali (smo majhen narod, ki se zna hitro prilagajati in odzivati na nastale spremembe), saj bi se obseg menjave med republikami povečal, s tem pa tudi družbeni bruto proizvod in narodni dohodek RS in nenazadnje še Jugoslavije. V grobem bi jugoslovanski tržni prostor lahko primerjali z življenjskim organizmom, v katerem je zaustavljena cirkulacija krvi (pretok denarja). Hendikepirani deli nekaj časa še delujejo, toda vedno slabše vsled pomanjkanja kisika (svežega denarja). S preprečitvijo pretoka pa je nasprotna stran ravno tako prizadeta, kajti tudi ona bo ostala brez življenjsko pomembnih sestavin, ker je celotni (življenjski, tržni) organizem povezan v celoto. Obstaja še druga, bolj boleča rešitev: AMPUTACIJA.

SOVRAŽNIKI IN STRNITEV NARODNIH VRST

Mi smo oni

Bolj kot se bliža odcepitev, tudi močje iz prvih vrst javno ugotavljajo, da v bistvu nimamo vsega tistega kar sodi zraven. Najpomembnejše za nove oblastnike je vsa simbolna navlaka, ki bi naj nekoga prepričala, da smo čisto taprava država. Vendar, ker bo slovenski potni list verjetno zadostoval le za pot v Kamnik na golaž, si bolj premišljeni množično podaljšujejo jugoslovanske. Ker se ljudje obnašajo vsak po svoje in tudi razmišljajo verjetno tako, je potrebno najti nekakšne mehanizme, da se jih pravilno usmeri.

Eden takih je strah pred sovražniki, ki je stalnica naše polpretekle zgodovine in izgleda, da se je ne bomo še prav kmalu otresli.

Kako se je še pred nekaj leti preverjala budnost pred sovražniki, je razvidno iz grafa, oblikovanega po podatkih Slovensko javno mnenje 1987. Danes bi lahko simbolne sovražnike z veliko začetnico Vzhod in Zahod zamenjala imena Srbi, Neslovenci, Armada, pa tudi Komunisti, Kolaboracionisti, Izdajalci ali preprosto Oni.

Taprava »štimga« pa je takrat, ko je že vsakdo prepričan, da kdor ni z Nami, je proti Nam.

Mi in Oni

Sovražnik (Oni) nastopa vedno proti določeni simbolni podobi skupine ljudi, kot so na primer Slovenci kot narod (Mi), lahko pa bi bili tudi »šminkerji« ali »pankerji«. Za simbolno podobo pa je ponavadi ožja skupina s svojimi interesi, ki so moteči za sovražnika.

Ali obratno, sovražnik, da je strah vzbujajoč, nastopa vedno v simbolni podobi večje skupine kot pa je tista, katere interesi se nevzdržno križajo z nasprotnikom.

Torej, nasprotujejo si interesi ožje skupine Mi in ožje skupine Oni. Čim bolj obe skupini netita strah in sovraštvo, tembolj številčni in homogeni sta skupini. Ali res mora nastati Narod (z veliko začetnico) na ta način?

Motivi za obstoj sovražnika

Na tem mestu ne bom govoril o motivih nekoga, ki naj bi bil naš sovražnik, temveč tistega, ki sovražnika potrebuje. Med najpomembnejšimi je vejetno motiv, da je potrebno pozornost usmeriti v višje sfere. Da ljudje ne bi postali malodušni, mladina brez pravih ciljev. Da ljudje ne bi preveč razmišljali o spremembah, ki jih bodo pustile gole in bose, in da bi jih v interesu naroda celo podprli.

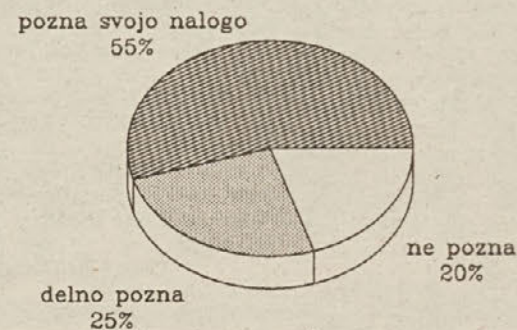
Ob mariborskih dogodkih so mi ostali v spominu ukrepi Teritorialne obrambe v TAM, za katere je hotel novinar generalnemu direktorju sugerirati izjavo, da so jih zahtevali delavci. Direktor, ki je doživel najhujše čase v podjetju ravno zaradi zmanjševanja poslov za Jugoslovansko armado, ki je bila vedno dober plačnik, sugestiji ni nasedel. Verjetno, ker je dober poslovnež in tudi zaradi vseh tistih, ki so z zmanjševanjem poslov za armado ostali brez dela.

Mimogrede, se slovenska vojska in milica res opremljata pretežno v tujini?

Motivi so tudi v željah po spravi naroda, ki bo trdnjše, če nam bodo grozili Neslovenci. Ker je večina Slovencev do tega vprašanja indiferentna, je to bolj slaba vest tistih, ki so nekoč prisegli tujim narodom, ki za Slovence niso imeli predvidenega prostora v prihodnosti.

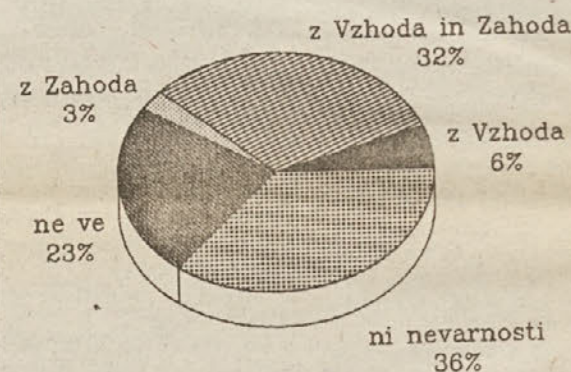
Motivi so tudi v političnih ambicijah novepečenih oblastnikov. Bolj pomembno predstavi svoj resor in v pravem trenutku, več moči in denarja si pridobi iz skupne malhe, ki je že tako premajhna za vse ambicije.

ALI POZNA MOJO NALOGO V VSE-LJUDSKI OBRAMBI V PRIMERU NAPADA



raziskava: Slovensko javno mnenje 1987

S KATERE STRANI NAM PRETI NEVARNOST



raziskava: Slovensko javno mnenje 1987

ZAŠČITA RAČUNALNIŠKE PROGRAMSKE OPREME

Ni vse zlato, kar se sveti

Ker vstop v Evropo ni nobeno fizično delovanje, posebej v tunelski odprtini Karavank, ampak predvsem dejanje, ki bo našo deželo na senčni strani Dinaridov zakonsko, ustavno in mislensko vzpostavilo za moderno državo, kateri ne bodo diktirali tempa razni ideološko ekvivalentni klani, temveč vrednote svobodnih posameznikov. Če jim rečemo še intelektualci, je prvo, kar se pojavi, vprašanje intelektualnega dela in zaštite tega.

V dobi informatike z vedno večjo razširjenostjo uporabe računalnikov tudi pri nas (v Jugoslaviji je približno 80.000 osebnih računalnikov), je ena od temeljnih postavk zaštita intelektualne lastnine, oziroma, bolj določeno, programske opreme (softwarea). Na tem področju pa vlada pri nas zaenkrat še popoln kaos, saj se programska oprema kraje in v uporabi so v glavnem ilegalne – piratske kopije programov, zaradi katerih softwareske firme izgubljajo milijarde dolarjev. Poleg nedovoljenega presnemanja programov nastopi še drugo denarno stiskanje, ko v takem primeru bodoči uporabnik ni seznanjen s strokovno literaturo za določen programski paket in se izgublja v lastnem neznanju.

Seveda se spet lahko opravičujemo na svoj način, dokler nas ne udari po računalniku kakšen »virus«, ki nam poruši vso konfiguracijo in uniči vitalne programe. Kakšna katastrofa lahko ob tem nastopi, ni potrebno poudarjati. Virusi se seveda razširjajo ravno preko »izposojanja« disket, medtem ko je pri kupljenih paketih ta strah odveč.

Ena prvih firm, ki se je s tem začela tvorno in odločno ukvarjati, je MARAND, ki je pri nas zakoniti zastopnik ene največjih softverskih hiš na svetu – BORLAND-a, s katerim so se odločili cenovno tako približati uporabnikom, da nakup programskega paketa z ustreznim literaturo sploh več ne predstavlja finančnega udarca za kupca, hkrati pa mu firma nudi

velike ugodnosti pri nabavi programskih dopolnitev, ko se odloči za novejšo verzijo. Poudariti je še nujno, da so se odločili za vzpodbuden in nerespektiven pristop do problema programskega piratstva, saj merijo na zavest uporabnikov, da bodo sami spoznali, da se jim »kraj« ne izplača. Akcija se imenuje »Hvala Marand« in teče že nekaj časa. Andrej Marčič, direktor Marand-a pravi, »da dobiš za denar, ki ga plačaš za paket s programom toliko knjig, da se ti ne splača fotokopirati, saj že fotokopiranje navodil, ki jih kupec dobi ob programu, stane več kot ves originalni paket. Poleg tega dobiš še diske, uradno verzijo in tehnično podporo, hkrati pa obveščamo stranke o izidu uradnih verzij. Mi smo tudi direktna veza in če imajo naši uporabniki kakršnekoli pripombe, jih mi lahko prenesemo v sektor, kamor je to potrebno.«

Ko govorimo o intelektualni lastnini in zaštiti računalniške strojne in programske opreme, je nemogoče obiti decembra 1990 ustanovljeno društvo A.

Z. I. L. (Asociacija za zaščito intelektualne lastnine) kjer je sodeloval tudi Republiški sekretariat za raziskovalno dejavnost in tehnologijo in je prva tovrstna organizacija pri nas. V njej delujejo strokovnjaki (pravniki, ekonomisti, računalničarji), predsednica pa je Alenka Dolinar. Povedala je, da so »bili presenečeni, ker so že ob nastanku naleteli na velik odmev uporabnikov računalniških programov iz vse Slovenije, ob tem pa jih večina sploh ni vedela, da ne smejo kopirati računalniške opreme.« To pomeni, da morajo najprej uporabnike seznaniti s tovrstno pravno zaščito, za kar so pripravili Kodeks etike uporabnikov računalniških programov, s katerim se člani zavezujejo, da bodo ubirali legalne poti in tudi sami izvajali močno notranjo kontrolo. Asociacija sodeluje z mednarodnimi združenji za zaščito programske opreme Software publishers associations in Business software alliance, v katerih ima enak status kot vse druge nacionalne organizacije, ki so omenjeni Ko-

deks že potrdile. Dr. Bojan Pretnar iz Republiškega sekretariata za raziskovalno dejavnost in tehnologijo pa pravi, »da bo Slovenija po osamosvojitvi sprejela zakon, ki bo omogočal pravno zaščito računalniških programov in bo temeljil na evropskih standardih.«

Seveda ne smemo uperjati prstov le v posamezne uporabnike, saj je nedovoljeno kopiranje računalniških programov razširjeno še posebej med institucijami in podjetji. Tomaž Gornik, vodja programa Borland pri Marandu je prepričan, »da imajo nekatera podjetja tudi po sto osebnih računalnikov, toda kupili so samo en programski paket.«

S podobnimi problemi se srečujejo tudi na Ekonomskem centru Maribor, kjer se sami ukvarjajo z izdelavo programske opreme za osebne računalniške in velike sisteme. Že pri večjih firmah so opazili lastne programske pakete, na katerih le-te poslujejo, kupile pa jih niso. Hkrati se jim pojavlja še dodaten problem pri standardizaciji programske opreme, saj

se na trgu pojavlja ogromno različnih paketov pod istim imenom. Na ta način predvsem manjše, privatne računalniške firme kujejo svoje dobičke, saj kupcem, misleč, da gre za identičen proizvod, odločitev diktira cena in ne kakovost. O njej razmišljajo, ko je prepozno. Na žalost veljavni Zakon o avtorski pravici celo omogoča prepovedano kopiranje programov, saj ne nudi učinkovitega pravnega varstva.

Marand se zaveda, da mora začeti pri dnu, ko zelo ugodno ali celo gratis zalaga šole s programske opreme in sponzorira tekmovanja iz računalniške logike, ni pa odveč pripomniti, da nakup originalne programske opreme pomeni za kupca davčno olajšavo, ki se mora ob tem zavedati, da je še investiral v znanje. V Sloveniji bi, ob ustreznih pravnih zaščitah, s prodajo domačih programov zaslužili toliko, da bi lahko plačali uvožene računalniške programe. Kaj to pomeni za deželo, ki hoče biti samostojen, moderen evropski in svetovni del, je odveč razlagati.

AVTOTEHNIKA CELJE: SALONSKA PONUDBA AVTOMOBILOV ALI KAKO KUPITI AVTO

Katrca še vedno hit

Avto ni potrošno blago, ki ga kupiš mimogrede. Kupec ima pravico, da si avtomobil ogleda, ga preizkusi, zbere o ponudbah kar največ informacij, pričakuje prijaznost, drobne pozornosti in odkrit nasvet. V tujini je takšno ravnanje s strankami že dolgo običajna stvar, pri nas pa polagoma tudi ponekod postaja vsakdanja praksa. Da bi se prepričali ali je res tako, smo obiskali kompleks Avtotehnike Celje na Bežigrajski ulici, približno dva kilometra izven celjskega mestnega središča. Tamkaj so namreč pred približno mesecem dni odprli nov avtomobilski salon za znamke Renault in Citroën, junija pa še pooblaščen servis za Škode.

»Kot kompletni koncesionarji, tako Francozi imenujejo prodajalce svojih avtomobilov, potrebujemo razstavni salon, skladišče in trgovino rezervnih delov in tudi servis, še zlasti Renault je odločno zahteval, da njihove avtomobile razstavimo v salonu, kjer so v primernem, čistem, lepem prostoru, na ogled v vsakem letnem času in ob vsakem vremenu. Nekaj malega razstavnih površin, ki jih dobimo v lastni hiši, ni dovolj, potrebujemo več prostora, škega dovoljenja, dvokolesi, motorji za čolne, avtomobilski deli in avtomobilsko kozmetiko, zavorno in industrijsko pnevmatiko, so pa tudi največji jugoslovanski zastopnik ljubljanskega Indusa za njegove viličarje.

Kupci avtomobilov pri nas se največkrat pritožujejo nad dolgi dobavnimi roki. Koliko časa je treba čakati na določene avtomobile?

škega dovoljenja, dvokolesi, motorji za čolne, avtomobilskimi deli in avtomobilsko kozmetiko, zavorno in industrijsko pnevmatiko, so pa tudi največji jugoslovanski zastopnik ljubljanskega Indusa za njegove viličarje.

Kupci avtomobilov pri nas se največkrat pritožujejo nad dolgimi dobavnimi roki. Koliko časa je treba čakati na določene avtomobile?

»Najraje bi kupcu avto predali. Po želji, če avto imamo, mu ga tudi pripeljemo na dom in izročimo ključ. Žal pa vseh avtomobilov ni toliko, kot je povpraševanja po njih. Škode, Wardburge dobijo stranke v zelo kratkem času, Renault 5 diesel v štirinajstih dneh, kattrco približno v enem mesecu, tudi Citroën diesel AX v štirinajstih dneh, za vse ostale avte pa velja dobavni rok od 45 do 60 dni.«

Prav neumno je s čisto novim avtom stati v vrsti za tehnični pregled. Zakaj tega ne opravite prodajalci?

»Iz čisto administrativnih razlogov. Naši upravni organi dokumenta o tehničnem pregledu, ki ga je opravila firma, kupcu ne priznajo in ga niso voljni za določeno odstotek cene preprosto prepisati.

Sedaj za nove avte delamo tako, da dajemo kupcu potrebno opremo in za tehnični pregled naročilnico, pri nakupu starih avtomobilov, imamo namreč tudi sistem staro za novo za vse vrste avtomobilov našega programa, pa smo se uspeli dogovoriti, da lahko mi opravimo tudi tehnični pregled.«

Koliko stare avte sprejemata po sistemu staro za novo, koliko po dveh letih pade cena?

»Prodajalec mora imeti avtomobil v lasti najmanj dve leti. Odkupujemo avtomobile stare do pet let, je pa avtomobilska starost relativna stvar. V povprečju je cena nižja za okoli trideset odstotkov. Stara vozila gredo zelo dobro v prodajo, prodajalci oplov, petk in katrc običajno kupce pripeljejo kar s seboj.«

Svojo ponudbo dopolnjujejo še z vrsto drugih izdelkov, s tovrstnimi in počitniškimi prikolicami, motornimi kolesi, med katerimi mladi zelo radi posegajo po malem Peugeotu, za katerega ne potrebujejo voznice.



Kateri novi avtomobili gredo najboljše v prodajo?

»Daleč najbolje Renaulta 4 in 5. Ob zadnji 45-odstotni podražitvi se je Renault 5 podražil le za 35 odstotkov in, čeprav se čudno sliši, je sedaj za 10 odstotkov cenejši. Katrca pa se prodaja za med enako že 35 let. Povečalo se je povpraševanje po obeh Škodinih modelih Favorit in Forman.«

Ob servisih Renault in Citroën ste 1. junija odprli tudi servis Škode. Koliko časa je treba čakati na servis?

»Ni dolgega čakanja. Stranka po telefonu naroči servis in je na vrsti po dveh, treh dneh. V vseh treh servisih lahko hkrati servisiramo osemnajst avtov. Ob servisu ponujamo avtomatsko in ročno pralnico, vozilo v celoti očistimo, motor operemo ali z vodo ali s paro.«

Imate letos v načrtu še kakšna vlaganja?

»Poleg kompleksa na Bežigradski imamo deset maloprodajnih enot, sedem v Celju, po eno v Rogaški Slatini, Mozirju, pred kratkim smo jo odprli na Ptuj. V njih širimo asortiment, v Avtoopremi prodajamo avtomobilsko kozmetiko domačih in tujih proizvajalcev in po naročilu avtomobilsko pločevino, na Mariborski izpopolnjujemo specializirano trgovino za Black&Decker, na novo nameravam v Ideji vpeljati oddelek za prodajo ribiškega pribora.«

Obroženi ste z avti velikih evropskih firm. In kakšen avto vozite vi, gospod direktor Alojz Selic?

»Za vsakdanjo uporabo imam imeniten avto, ki ga ne morem prehvaliti – katrco. Za dolge vožnje pa Opla.«

[illegible]

Nagradna križanka

1. nagrada: poletna majica
2. nagrada: vstopnica za ogled Postojnske jame
3. nagrada: okvir za avto tablice
4. nagrada: štirimesečna naročnina Nove dobe

Rešeno križanko pošljite na naslov NOVA DOBA, Aškerčeva 15, p. p. 29, 63000 CELJE. Na pismensko ovojnico napišite: NAGRADNA KRIŽANKA. Pri žrebanju bomo upoštevali rešitve, ki bodo prispele v uredništvo najkasneje do ponedeljka, 17. junija 1991.

Nagrajenci nagradne križanke iz prejšnje številke:

1. nagrada: štirimesečna naročnina Nove dobe – Mira Novak, Trg svobode 33/a, 61240 Trbovlje
2. nagrada: tromesečna naročnina Nove dobe – Matjaž Guček, Pod gradom 6, 63000 Celje
3. nagrada: dvomesečna naročnina Nove dobe – Sašo Čakš, Migojnice 103 a, 63302 Grize
4. nagrada: enomesečna naročnina Nove dobe – Miha Jelenc, Lože 8 b, 63272 Rimske Toplice

Koristni nasveti

Kdor ne zajtrkuje, tvega infarkt. To so ugotovili znanstveniki na kanadski univerzi St. Johns. Po več urah posta se poveča nevarnost, da se v žilah oblikujejo krvne kapljice (2,6 krat več kot običajno), jih lahko zamašijo in povzročijo srčni napad ali kap. Tistim, ki so nagnjeni k infarktu, priporočajo, da kaj malega pojedjo še pred spanjem in celo, ko se ponoči zbudijo.

Vitamin A je koristen za kožo in lase, toda če ga uživamo preveč, lahko povzroči zastrupitev. Prevelikih količin namreč telo ne izloči (kot na primer vitamina B ali C), ampak ga kopiči, to pa ima za posledico omotice, bruhanje, izgubo apetita in glavobole.

Zračne blazine ne smemo nikoli napihovati z usti, ampak vedno s tlačilko, svarijo zdravniki. Ugotovili so namreč, da vsebujejo celo več kot petdeset škodljivih snovi oziroma kemikalij, ki povzročajo raka.



PODJETJE ZA TRGOVINO
NA DEBELO IN DROBNO, d.o.o.
63301 Petrovče, Levec b.š.
telefon: 63/713-221

NOVO

NOVO

NOVO

**Ekskluzivna prodaja
vozil**

**DAEWOO, NISSAN,
PONTIAC,
MITSUBISHI**

**V CENI VOZIL
JE VRAČUNANA CARINA!**

Plačljivo v dinarski protivrednosti po uradnem tečaju.
Vsa vozila so opremljena z aircondition-om in stereo radijsko napravo.
Dobava vozil v mesecu JUNIJU!
Informacije na tel. 063/713-221 ali v prodajalnah »BRANKO« v Ozki ulici 3 v Celju.
Odprto od 9. do 12. ure in od 15. do 17. ure ob sobotah od 8. do 12. ure

- DAEWOO GSI COUPE (3V) 13.617 USD
- NISSAN SUNNY JX 16.126 USD
- PONTIAC FIREFLY 12.990 USD
- DAEWOO BASE 12.999 USD
- DAEWOO GSI 13.555 USD
- DAEWOO GTE 14.459 USD
- MITSUBISHI LANCER GL 14.519 USD



PRODAJA AVTOMOBILOV - STARO ZA NOVO - TEL.: (063) 32-524

AVTO SALON
v Prodajnem
centru
Kovinotehna
Celje
- Hudinja
Tel. (063) 32-524
Fax. (063) 34-315

UGODEN NAKUP AVTOMOBILOV
ŠKODA FAVORIT - ob nakupu vam podarimo radio
aparat
NUDIMO VAM POSREDNIŠKO PRODAJO AVTOMOBILOV
IZ UVOZA
OPEL VECTRA IN FORD

Prodaja vseh vrst novih in rabljenih avtomobilov, tudi
po sistemu »STARO ZA NOVO« in ostalega blaga, tudi
iz uvoza

NOVO V ŽALCU - NOVO V ŽALCU

mesnica

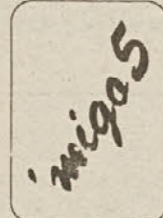
HERMAN

delikatesa

DNEVNO SVEŽE MESO
BOGATO ZALOŽENA DELIKATESA
VLOŽENA ZELENJAVA
PIJAČE

PRI VSAKEM NAKUPU NAD 1000 DIN
PRESENEČENJE

PRIČAKUJEMO VAS! Sosseka 5 ŽALEC



**STONE
FILIPIČ**

MARIBORSKA 54,
Celje,
tel.: (063) 37-808

NAZORJEVA 23,
Celje,
tel.: (063) 28-749

Najcenejše in najboljše na dopust!
Ponujamo vam dopust v Rovinju: VILLAS RUBIN in MONSENA FKK.

VILLAS RUBIN		2/2	1/1	
Polpenzion	IV, V, X	21,10	27,80	
	VI, IX	26,50	41,40	
	VII, VIII	40,60	55,00	
Najem apartma	2+1	3+1	4+1+1	
	IV, V, X	34,90	38,20	42,60
	VI, IX	50,40	67,60	82,60
	VII, VIII	86,60	115,60	138,20

Vse cene DEM v trenutni protivrednosti.
Do 13. 7. menjava DEM po 9,00 din.
od 13. 7 do 25. 8. menjava DEM po 13,00 din.
Od 25. 8. menjava DEM po 10,00 din.

MONSENA FKK		2/2	1/1	
Polpenzion	IV, V, X	21,10	26,70	
	VI, IX	27,80	34,00	
	VII, VIII	38,80	47,40	
Najem apartmaja	2+1	2+2	4+1+1	
	IV, V, X	32,00	35,80	55,00
	VI, IX	49,40	56,60	67,00
	VII, VIII	118,40	95,40	110,00

Za polni penzion dodatek
5 DEM po osebi.

Na skupno ceno popust 10%.

TRENTNO NAJCENEJE!



MALI OGLASI

AVTOMOBILI

FIAT 131, mirafiori, letnik 1984, zelo dobro ohranjen, registriran do junija 1992, prodam. Ogled je možen vsak dan. Cena je 8.000 DEM. Kalac, Šaleška 19, Velenje.

ZASTAVO 750, letnik 1977, registrirano do decembra, ugodno prodam. Prodam tudi puch, generalno obnovljen, ali zamenjam za drug, mlajši motor. Tel. (063) 39-584.

VW 1300, letnik 1970, motor v manjši okvari, prodam. Branko Breznik, Na okopih 2d, Celje.

VOLVO 343 GL, avtomatik, letnik 1980, z rezervnimi deli, ugodno prodam. Tel. (063) 21-602.

SAMARO 1300 3V, letnik 1989, registrirano do februarja 1992, prodam. Tel. (063) 854-323, popoldne.

FIAT 126 P, nov, še ne registriran, ugodno prodam za 6.500 DEM. Tel. (063) 34-227, od 7. do 8. ure.

ŠKODA FAVORIT 135 L in Škoda 135 LS Favorit, prodam. Tel.: (041) 734-461

OPEL ASCONO 16 S, letnik 1985, štiri vrata, sončna streha, nove gume, 62.000 km prevoženih, prodam. Tel.: (063) 36-238

ZASTAVO 101, letnik 1987, ugodno prodam. Tel.: (063) 34-509

FORD FIESTO 1.1, registrirano do 5. 5. 1992, prodam. Cesta na Ostrožno 16 a, Celje

OSTALO

SYNTHESIZER YAMAHA DX 27, malo rabljen in bas ojačevalec (60 W), prodam v kompletu. Cena po dogovoru. Tel. (063) 855-855.

DROBILEC SIP MD 51 za siliranje koruznega zrnja, nov, še ne rabljen, ugodno prodam. Tel. (069) 48-400.

SYNTHESIZER ROLAND JX - 8 P, prodam. Tel. (063) 29-542.

FREZER za les, prodam na tri obroke (je v garanciji). Tel. (063) 776-361, po 20. uri.

GOSTINSKI LOKAL oddam v najem v okolici Celja. Velikost je cca 200 m². Ponudbe pod šifro »Lokal«.

TOMOS AVTOMATIK in APN 7, oba dobro ohranjena, ugodno opredam. Tel. (063) 850-343, popoldne.

SEDEŽNO GARNITURO - trosed, dva fotelja in mizico (še novo), prodam za 7.000,00 din. prodam tudi dvizna garažna vrata od Primat Maribor za 8.000,00 din. Tel. (061) 792-110.

ŠOTOR za 5 oseb, nov, poceni prodam. Tel. (063) 37-343.

ETZ, letnik 1983, dobro ohranjen, prodam. Tel. (063) 25-928, po 20. uri.

MLADA DRUŽINA išče ali zamenja novo enosobno stanovanje v Jurkloštru za večje ali enako v Rimskih Toplicah ali v Laškem. Tel. (063) 34-711, int. 447 (dopoldne).

STREŠNO OPEKO, novo in rabljeno, rabljen električni štedilnik in rabljen štedilnik na trda goriva, prodam. Tel. (063) 711-278, dopoldne.

ENOSOBNO STANOVA-NJE, 40 m², balkon, centralno ogrevanje, v Celju zamenjam za večje, lahko tudi brez centralnega ogrevanja. Tel. (063) 31-034, od 18. do 20. ure.

SCUTER TIM LAŠKO + Tomos 4,5, prodam za 2.500 DEM. Prodam tudi čoln (gliser) Labin Raša + motor Chrysler 35 US + prikolico za 5.000 DEM. Tel. (063) 29-951, po 20. uri.

AVTOVID

Globoče 14, VOJNIK, tel.: (063) 772-483

NOVI IN RABLJENI
AVTO DELI
- ZASTAVA
- LADA
- GOLF
R-4

ODKUP STARIH AVTOMO-BILOV

TV ANTENO, novo, Kvazi-horn, do 5 programov, ugodno prodam - za zunanjo montažo. Ivan Veber, Trnovlje 125, Celje.

OTROŠKO POSTELJICO z jogijem, italijanski športni voziček in kolo BMX, malo rabljeno, gdnno prodam. Tel. (063) 33-823 (popoldne).

SPALNICO (5-delno omaro, nočni omarici, komodo, elementi nad vzglavjem), omaro in 50-l zamrzovalno skrinjo, prodam za 15.000,00 din. Tel. (063) 828-048, zvečer.

PLEMENSKEGA KOZLA, bele barve, starega 18 mesecev in kozo, staro 3 leta, prodam za 6.000,00 din. Jakob Ferme, Ogorve 21, Store.

PRALNI STROJ, lepo ohranjen, vzdrževan, zelo ugodno prodam. Tel. (063) 29-630, zvečer.

IBM AT 286, 40 MB TRDI DISK, MONITOR, TASTATUR RO prodam za 1.600 DEM.

TISKALNIK A3, 24 IGLIC pa prodam za 1.200 DEM. Vse je ocarinjeno in pod garancijo. Tel. (063) 29-517, Drogenik, Bečičeva 4, Celje.

NOVO V ŠENTJURJU!

KOZMETIČNI STUDIO TOPLINE



BERNARDA BUDJA

Posebna ponudba: aparat MYDREM, MYOLIFT, SOLARIUM
Možnost obročnega odplačevanja!

Kolodvorska 6,
Šentjur
Tel.: (063) 741-439

Odprto od 8. do
20. ure
ob sobotah od 8.
do 12. ure

10%
popusta



GARANT
pohištvena industrija
polzela p. o.

INDUSTRIJSKA
PRODAJALNA
POLZELA

63313 Polzela

UGODNA PONUDBA

- zakonske spalnice, samske spalnice,
- otroške sobe, dnevne sobe, predsobe, sedežne
garniture, kavči, jogi vzmetnice

UGODNI PLAČILNI POGOJI!

DELOVNI ČAS PRODAJALNE: pon., sob. 8.-12. ure
ter., čet. 8.-14. ure
sre., pet. 8.-18. ure

OBIŠČITE NAS, PRENOVITE SVOJ DOM!

tel.: (063) 721-122, fax (063) 721-287



Trgovina ZOYA
Vida Medved ŠKOFJA VAS

PERSIL 3 kg 169,90 din
MIXAL 3 kg 89,90 din
OLJE ZVEZDA 1 l 26,90 din

**VIDIMO, DA NAM ZAUPATE,
ZATO VAM NUDIMO PO-
PUSTE:**

- za nakup nad 1.000,00 din 10%
- za nakup nad 500,00 din 5%

Popusti ne veljajo za cigarete in akcijsko prodajo.



Šlandrov trg 6, ŽALEC

VAM V MESECU JUNIJU NUDI BOGATO
IZBIRO OBLEK, PRIMERNIH ZA VALE-
TO IN MATURO

CENE ŽE OD 700,00 din DALJE!

ZAVOD ŠRC GOLOVEC VAS
OBVEŠČA, DA IMATE
MOŽNOST IGRANJA TENISA NA
PEŠČENIH IGRIŠČIH PONOČI
POD REFLEKTORJI, VABIMO
VAS TUDI, DA KORISTITE
OSTALE ŠPORTNE OBJEKTE
(SAVNA, KEGLJIŠČE, BAZEN in
DVORANA)!

VABLJENI STE NA
GOLOVEC

TECHNICS KASETOFON
RSB 405 in 665 ojačevalec SUV
60, tuner STG 50, videorekorder
SONY SLYX50, vrhunski mo-
del, zvočnike SANSUI SP-X
6900-130 W, 80 m, zelo ugodno
prodaj. Jože Mirti, ul. E. Kar-
delja 3, Velenje. Tel. (063)
858-810.

INSTRUIRAM matematiko,
fiziko, angleščino, prevajam stro-
kovno angleško literaturo. Tel.
(063) 37-315, Tomi Kadilnik,
Kersnikova 28, Celje.

VESPO PX 200 E, letnik
1989, prevoženih 19.000 km,
prodaj za 2000 DEM. Gajšek,
Okrogarjeva 13, Celje.

AVTOMATIK, bele barve,
rabljen le eno sezono, dodatno
opremljen, prodaj za 700 DEM.
Tel. (063) 31-453.

ENOSOBNO in dvojnopolno
stanovanje v Celju, ugodno pro-
dam. Tel.: (063) 24-208, int. 321,
Tomo

ELEKTROTEHNIK, elektro-
nik, išče kakršnokoli zaposlitev.
Tel.: (063) 21-003

CAMP BRAKO prikolico,
ugodno prodaj. Tel.: (063) 34-
509

VIDEOREKORDER, japonski,
Orion, najnovjši, VHS in VPS
sistem, nov, z garancijo, prodaj
za 700 DEM in ga lahko tudi
priključim. Tel.: (063) 858-907

**VEČ POSLOVNIH PROSTO-
ROV** v Celju, oddam. Tel.: (063)
24-208, int. 321, Tomo

ZIDANI OBJEKT z elektriko in
vodovodom ter 1500 m² – sadov-
njakom, prodaj za 350.000,00
din. V račun vzamem tudi avto.
Objekt je primeren za preuredi-
tev v stanovanje. Tel.: (063) 33-
358

PRALNI STROJ »Zoppas« super,
avtomatik 514, prodaj za
2.500,00 din. Tel.: (063) 33-192,
po 19. uri

OTROŠKI VOZIČEK, kombini-
ran (Rocky) in nahrbtnik s ko-
vinskim ogrodjem (uvožen), pro-
dam. Tel.: (063) 25-054, po 19.
uri

KOSILNICO – motokultivator
s plugom prodaj za 1000 DEM,
žago za hlodovino pa za 1500
DEM. Tel. (063) 31-034

BALKONSKA VRATA (nova)
195x80, dvojna zasteklitev,
ugodno prodaj. Tel.: (063)
741-744 po 15. uri, Erjavec.



SANYO mini glasbeni center za-
menjam za kolo. Tel. (063)
31-034

STAREJŠO PROSTORNO
HIŠO (180 m²), v središču Kozje-
ga, z dvoriščem, vrtom, garažo,
primerno za stanovanje ali obrt,
prodaj. Tel.: (063) 39-431

ZAMENJAM STANOVANJE,
60 m², dvosobno, za stanovanje
v pritličju ali I. nadstropju.
Ogled od 10. ure dalje. Jože Ko-
šec, Vrunčeva 9, Celje

HIŠO, komfortno, v najlepšem
predelu Velenja, velik vrt, pro-
dam. Tel.: (063) 24-208; int. 321,
Tomo

**DVA IGRALNA APA-
RATA** iz Avstrije – JOLY
CARD POKER, prodaj za
3.600 DEM. Tel.: (063) 24-
964, od 20. do 22. ure.

nr



SVETOVNI
SLOVENSKI
KONGRES

NAROČILNICA NOVA DOBA

Ime priimek

naslov

naročam časopis-tednik Nova doba na naslov

Na gornji naslov mi pošljite izvodov.
(število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

podpis naročnika

HOROSKOP

od 13.
do 19. 6.



Oven 21. 3. – 20. 4.

Vzemite si čas zase in za svoje konjičke, sem spada tudi glasba in kreativno delo. Ne verjamite, da vam posvečajo premalo pozornosti. V poklicu vam bo šlo vse dobro od rok, za zdravje pa znižajte svojo težo. Srečne številke 3, 9, 11, 24.



Bik 21. 4. – 20. 5.

Ob koncu tedna pričakujte razjasnitev. Nenaden obisk vas bo razočaral. Čeprav se vam zdi, nimate razlogov za ljubosumje. S kupčijo ne bo sreče, bolje trikrat premisliti. Nasvet, ki ga odklanjate, ni čisto od muh. Srečne številke 7, 17, 24, 35.



Dvojčka 21. 5. – 21. 6.

V dogajanju okrog sebe ohranite trezno glavo. Sprejmite predlog partnerja in mu pokažite, da vam je nekaj do njega. Preden boste sprejeli nove obveznosti, se dobro pozanimajte, kaj vam pravzaprav prinaša. Srečne številke 1, 9, 13, 44.



Rak 22. 6. – 22. 7.

Radi bi naredili marsikaj, a se ne morete odločiti, ker ste prepričani, da bi se komu zamerili. Najlepše se vam zdi doma, a ni res, sprememba bi bila več kot potrebna. Na komplimente ne dajte preveč, niso iskreni. Srečne številke 7, 12, 19, 34.



Lev 23. 7. – 23. 8.

Skušajte nesporazume premagati brez vznemirjanja. Sprememba v odločitvah vam utegne prinesiti srečo. Ob koncu tedna pričakujte novico, ki jo takoj in s pridom izrabite. Ne zanemarjajte partnerja, tega ne zasluži. Srečne številke 9, 17, 28, 42.



Devica 24. 8. – 23. 9.

Vaš preveč vihrav življenjski stil bo vzbudil pozornost. Dobro bi bilo, ko bi se odločili za potovanje. Imeli boste polne roke dela, za svoje zdravje boste storili največ, če se boste odpovedali strogim načelom. Srečne številke 15, 21, 37, 39.



Tehtnica 24. 9. – 23. 10.

Ne bo razlogov za slabo voljo, čeprav bi vam jih radi vsilili. V krogu znancev ne bi škodovalo malo zadržanosti. Ob koncu tedna pričakujte povabilo, ki vas bo spravilo s tira. Pazite na svojo denarnico. Srečne številke 14, 15, 31, 39.



Škorpion 24. 10. – 22. 11.

Dosti se boste prepirali in na koncu potegnili kratko. Ne jemljite očitkov preveč resno, tako si boste najbolj pomagali. Imate dovolj energije za končno zmago. Izdatki vas utegnejo spraviti v zadrego. Srečne številke 19, 22, 33, 41.



Strelec 23. 11. – 21. 12.

V prihodnjih dneh vam bo nekdo omajal vašo stabilnost in vam odprl oči, da stvari vendarle niso take, kakršne hočete videti. Previdnost v vseh poslovnih pogovorih. Ob zdravilih dobro preberite tudi navodila. Srečne številke 2, 3, 10, 43.



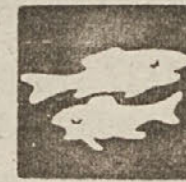
Kozorog 22. 12. – 20. 1.

Pred vami je zanimiv teden z mnogimi možnostmi za uspeh. Češarkoli se boste lotili, vse boste spremenili v denar, toda vsaka spekulacija se bo maščevala. V ljubezni ne bodite štorasti in pazite na prehlade. Srečne številke 12, 28, 32, 40.



Vodnar 21. 1. – 19. 2.

Želje bodo padle na plodna tla in v vsem igranje z odprtimi kartami. V denarnih in poslovnih zadevah imejte odprta ušesa in oči. Upoštevajte, da ima tudi partner enkrat prav. Ne precenjujte njegovih sposobnosti. Srečne številke 23, 27, 37, 45.



Ribi 20. 2. – 20. 3.

Ugriznite v kislno jabolko in sprejmite nerjeto ponudbo. Rezultat vam bo poplaval trud. V družinskem krogu boste doživeli mnoge prijetne ure. Možnost denarnega dobika. Kakšna alergija ni čisto izključena. Srečne številke 5, 18, 22, 30.

MALI OGLASI
ZASTONJ KUPON 14

MOJ NASLOV:

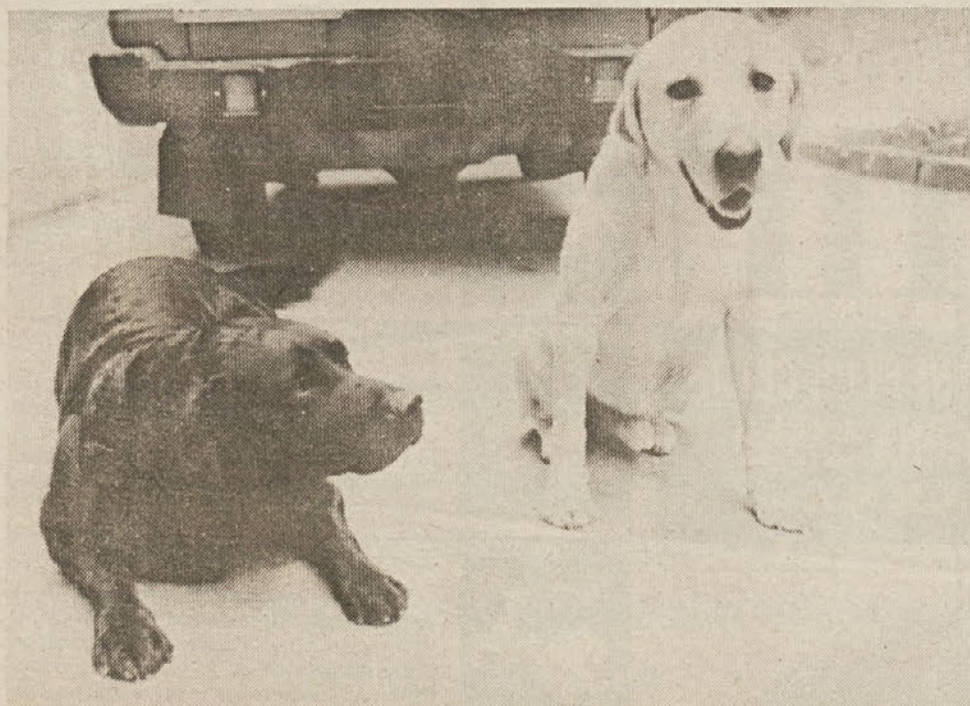
Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

FOTOREPORTAŽA

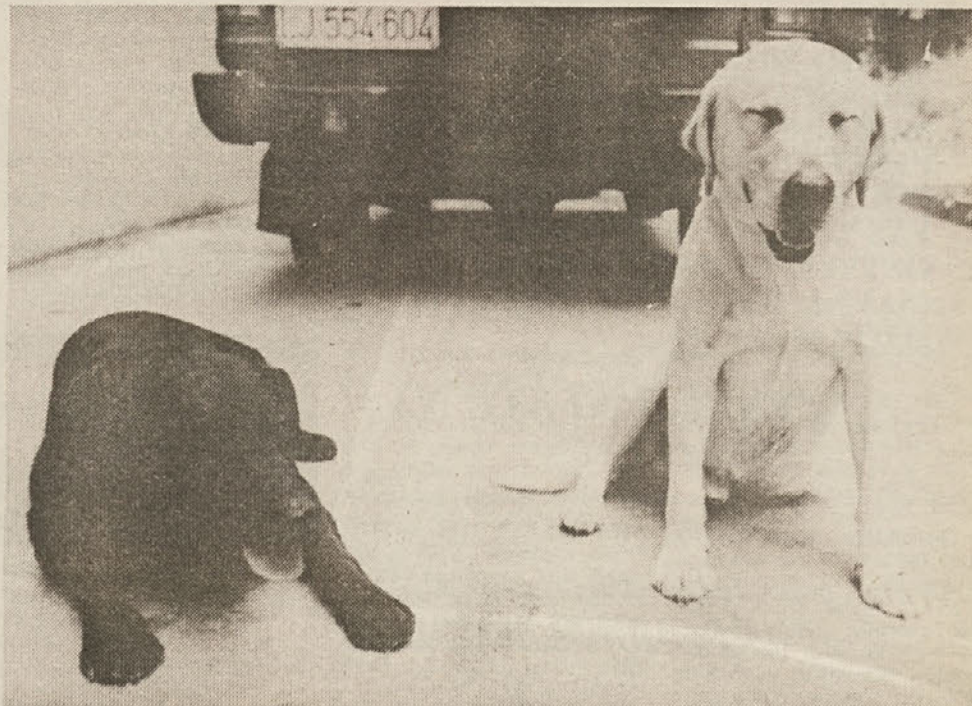
Nasmeh prosim, prihajata Milan Kučan in Stipe Mesić

Ko sta se prejšnji teden na Dobrni ustavni predsednik Stipe Mesić in predsednik Slovenije Milan Kučan pogovarjala v restavraciji o razmerah v domovini, so se še najslabše počutile rože v koritih na oknih. Bolele so jih korenine. Že nekaj ur poprej je namreč v hotel pridrvela truma policajev,

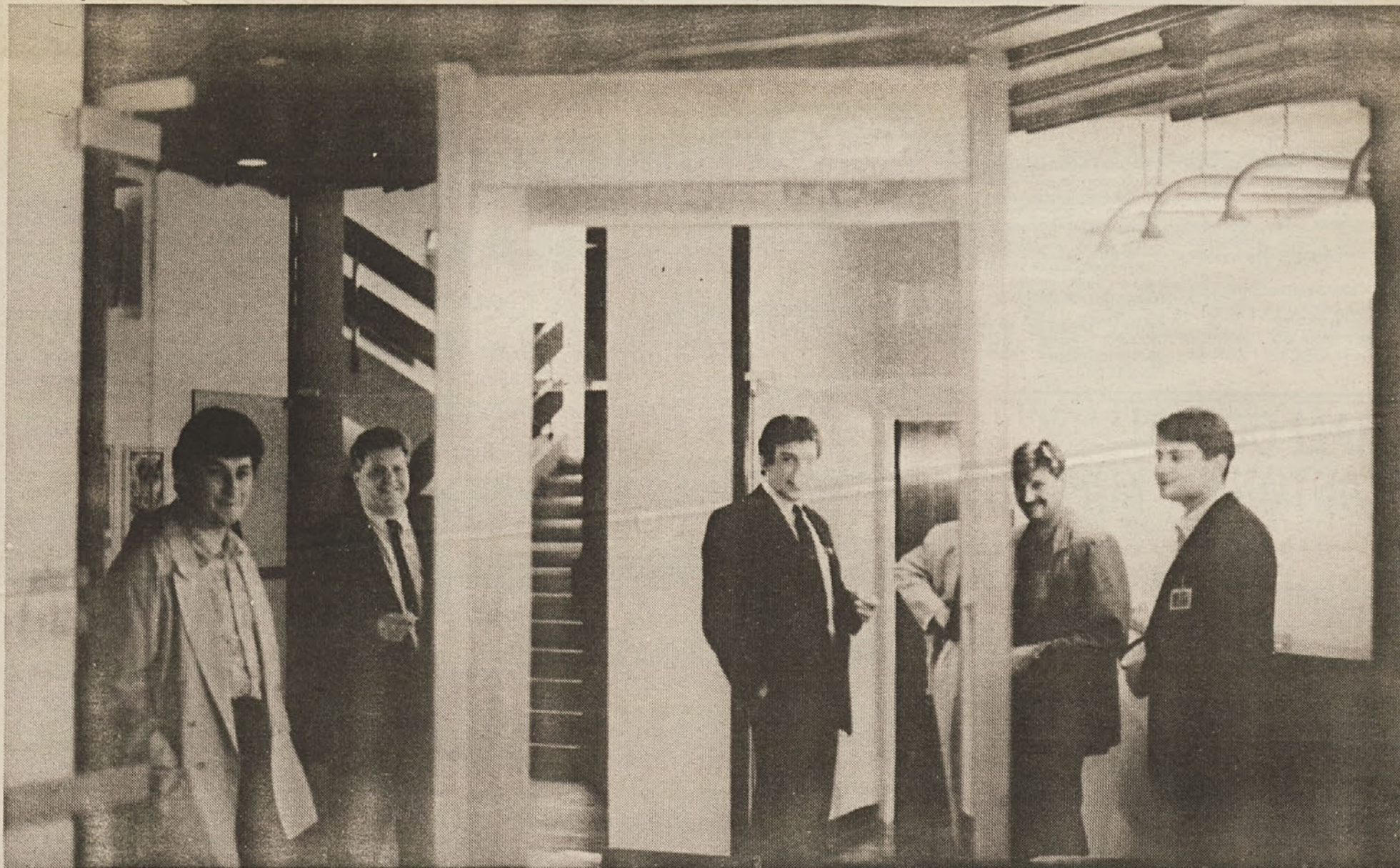
inšpektorjev in kar je še takšnih zvedavih poklicev in preobrnila vsako preprogo, odvila vsako luč in prepikala vso zemljo v lončnicah. Dva labradorca sta medtem svoje že opravila: v hotelu nista zavohala nobenega eksploziva.



Nasmeh, prosim



Prihajata Milan Kučan in Stipe Mesić



Skozi ta elektronski podboj, na katerem se ne da odmašiti piva, so šli najprej novinarji. Veselo je piskalo.

**zavarovalnica triglav**

NIČ NI TAKO VARNO,
DA NE BI POTREBOVALO ZAVAROVANJA

Slovensko Ljudsko Gledališče  **Celje**

Sreda, 12. junij ob 15.30: Ivan Cankar: HLAPCI, režiser Mile Korun, abonma 2. ŠOLSKI in IZVEN

Četrtek, 13. junij ob 10.00: Jevgenij Švarc – Bogomir Veras: ZMAJ, režiser Igor Stránský, gostovanje v Sežani, ob 16.00: Jevgenij Švarc – Bogomir Veras: ZMAJ, gostovanje v Sežani, ob 9.00, 10.30 in 12.00: Otfried Preussler: RAZ-

BOJNIK ROGOVILEŽ, režiser Miran Herzog, gostovanje gledališke skupine MOJE GLEDALIŠČE, zaključene predstave

Petek, 14. junij ob 11.00: Jevgenij Švarc – Bogomir Veras: ZMAJ, gostovanje v Novi Gorici, ob 19.30: Carlo Goldoni: POČITNIŠKA TRILOGIJA,

režiser Mario Uršič, gostovanje DRA-ME iz Ljubljane, IZVEN

Sobota, 15. junij ob 17.00: Murray Schisgal: LUBEZEN, režiser Dušan Mlakar, abonma SOBOTA POPOLDAN in IZVEN, Zadnja predstava v tej sezoni.

Nedelja, 16. junij ob 18.00: POTOVANJE V MODRO v izvedbi Studia za ples Celje, skupina IGEN, Celjska premiera v koreografiji Igorja Jelena